

ЗАКОН О АУТОРСКОМ И СРОДНИМ ПРАВИМА

I ПРЕДМЕТ ЗАКОНА

Члан 1.

Овим законом уређују се права аутора књижевних, научних, стручних и уметничких дела (у даљем тексту: ауторско право), права интерпретатора, произвођача фонограма, аудиовизуелног дела, емисија и првог издавача слободног дела као права сродна ауторском праву (у даљем тексту: сродна права), право произвођача база података, начин остваривања ауторског и сродних права и права произвођача база података и судска заштита тих права.

II АУТОРСКО ПРАВО

1. Ауторско дело

Појам и врсте ауторских дела

Члан 2.

Ауторско дело је оригинална духовна творевина аутора, изражена у одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине.

Ауторским делом сматрају се, нарочито:

- 1) писана дела (књиге, брошуре, чланци, преводи, рачунарски програми са пратећом техничком и корисничком документацијом у било којем облику њиховог изражавања, укључујући и припремни материјал за њихову израду и др.);
- 2) говорна дела (предавања, говори, беседе и др.);
- 3) драмска, драмско-музичка, кореографска и пантомимска дела;
- 4) музичка дела, са речима или без речи;
- 5) аудиовизуелна дела (кинематографска дела, дела створена техником сличној кинематографској и телевизијској дела);
- 6) дела ликовне уметности (слике, цртежи, скице, графике, скулптуре и др.);
- 7) дела архитектуре, примењене уметности и индустријског обликовања;
- 8) картографска дела (географске и топографске карте);
- 9) планови, макете и фотографије;
- 10) позоришна режија.

Незавршено ауторско дело

Члан 3.

Незавршено ауторско дело, делови ауторског дела, као и наслов ауторског дела сматрају се ауторским делом ако испуњавају услове из члана 2. став 1. овог закона.

Ауторско дело прераде

Члан 4.

Прераде ауторских дела сматрају се ауторским делом ако испуњавају услове из члана 2. став 1. овог закона.

Дело прераде је дело у коме су препознатљиви карактеристични елементи прерађеног (изворног) дела (музичке обраде, аранжмани, адаптације и др.).

Заштита ауторског дела из става 1. овог члана ни на који начин не ограничава права аутора изворног дела.

Збирка као ауторско дело

Члан 5.

Ауторским делом сматра се и збирка која с обзиром на избор и распоред саставних делова испуњава услове из члана 2. став 1. овог закона (енциклопедија, зборник, антологија, изабрана дела, музичка збирка, збирка фотографија, графичка мапа, изложба и сл.).

Ауторским делом се сматра и збирка народних књижевних и уметничких творевина, као и збирка докумената, судских одлука и сличне грађе, која с обзиром на избор и распоред њене садржине испуњава услове из члана 2. став 1. овог закона.

Заштита збирке ни на који начин не ограничава права аутора дела која су саставни део збирке.

Колективно ауторско дело

Члан 6.

Ауторско дело настало спајањем наручених прилога већег броја аутора у једну целину (енциклопедија, антологија, рачунарски програм, база података и сл.), сматра се колективним ауторским делом.

База података као ауторско дело

Члан 7.

Ауторским делом сматра се база података која с обзиром на избор и распоред њене садржине испуњава услове из члана 2. став 1. овог закона.

Заштита ауторским правом се не односи на садржину базе података нити се таквом заштитом на било који начин ограничавају права која постоје на том садржају.

Заштита базе података која је доступна електронским путем не односи се на рачунарске програме који су коришћени за њену израду или њен рад.

Творевине које не уживају заштиту ауторским правом

Члан 8.

Ауторскоправном заштитом нису обухваћене опште идеје, поступци, методе рада, или математички концепти као такви, као и начела, принципи и упутства, подаци и чињенице које су садржане у ауторском делу.

Не сматрају се ауторским делом:

1) закони, подзаконски акти и други прописи;

- 2) службени материјали државних органа и органа који обављају јавну функцију;
- 3) службени преводи прописа и службених материјала државних органа и органа који обављају јавну функцију;
- 4) поднесци и други акти у управном поступку, судском поступку или другом поступку прописаним законом.

Ауторскоправном заштитом нису обухваћене творевине фолклора (народне песме, народне игре, народна књижевност и сл.) у свом изворном облику. Ова одредба није од утицаја на ауторскоправну заштиту дела из члана 2. став 1. овог закона које је инспирисано фолклором.

Објављивање, саопштавање јавности и издавање ауторског дела

Члан 9.

Ауторско дело је објављено када је на било који начин, било где у свету први пут саопштено јавности од стране аутора, односно лица које је он овластио.

Ауторско дело је саопштено јавности ако је учињено доступним већем броју лица која нису међусобно повезана родбинским или другим личним везама.

Ауторско дело је издато кад су примерци дела пуштени у промет од стране аутора, односно лица које је он овластио, у броју који, имајући у виду врсту и природу дела, може да задовољи потребе јавности.

Дело ликовне уметности се сматра издатим и онда кад је оригинални примерак, или најмање једна копија дела учињена трајно приступачном јавности од стране аутора, односно лица које је он овластио.

2. Настанак ауторског права

Члан 10.

Аутор ужива морална и имовинска права у погледу свог ауторског дела од тренутка настанка ауторског дела (у даљем тексту: дело).

3. Субјект ауторског права

Појам аутора

Члан 11.

Аутор је физичко лице које је створило дело.

Аутором се сматра лице чије су име, псеудоним или знак назначени на примерцима дела или наведени приликом објављивања дела, док се не докаже друкчије. Изузетно, правно или физичко лице чији назив, односно име је на уобичајен начин назначено на аудиовизуелном делу сматра се произвођачем тог дела, док се не докаже друкчије.

Аутор дела је носилац ауторског права.

Поред аутора носилац ауторског права може бити и лице које није аутор, а које је у складу са овим законом стекло ауторско право.

Коаутор

Члан 12.

Коаутор је физичко лице које је заједничким стваралачким радом са једним или више лица створило ауторско дело које представља недељиву целину стваралачких доприноса.

Коаутори су носиоци заједничког ауторског права на коауторском делу, ако овим законом или уговором којим се уређују њихови међусобни односи није друкчије предвиђено.

За остваривање ауторског права и преношење тог права неопходна је сагласност свих коаутора. Коаутор не сме да ускрати своју сагласност противно начелу савесности и поштења, нити да чини било шта што шкоди или би могло да шкоди интересима осталих коаутора.

Сваки коаутор је овлашћен да подноси тужбе за заштиту ауторског права на коауторском делу, с тим да може да поставља тужбене захтеве само у своје име и за свој рачун.

Ако се нису друкчије споразумели, коаутори деле економску корист од искоришћавања коауторског дела сразмерно стварном доприносу, који је сваки дао у стварању дела.

Коаутори аудиовизуелног дела и аутори доприноса аудиовизуелном делу

Члан 13.

Коауторима аудиовизуелног дела се сматрају писац сценарија, режисер и главни сниматељ.

Ако је музика битан елеменат аудиовизуелног дела и компонована је за то дело, онда је и композитор коаутор аудиовизуелног дела.

Ако се ради о цртаном, односно анимираном филму или су цртеж или анимација битни елементи аудиовизуелног дела, онда је и главни аниматор коаутор аудиовизуелног дела.

Композитор музике и главни аниматор који се не сматрају коауторима аудиовизуелног дела из ст. 2. и 3. овог члана, као и сценограф, костимограф, монтажер, аутор маске и други аутори који су дали допринос стварању аудиовизуелног дела имају ауторско право на својим индивидуалним доприносима и сматрају се ауторима доприноса аудиовизуелном делу.

Аутори спојених дела

Члан 14.

Ако два или више аутора споје своја дела ради заједничког искоришћавања, сваки од аутора задржава ауторско право на свом делу.

Односи између аутора спојених дела се утврђују уговором.

Непознати аутор

Члан 15.

Ауторско право на ауторском делу чији аутор није познат (анонимно дело или дело под псеудонимом) остварује:

- 1) за издато дело - издавач;
- 2) за објављено али неиздато дело - лице које је дело објавило.

Ако се докаже да лица из става 1. овог члана нису стекла од аутора или његовог правног следбеника право на издавање, односно објављивање дела, одредбе става 1. овог члана не примењују се.

Кад се утврди идентитет аутора дела из става 1. овог члана, престају права издавача, односно лица које је дело објавило.

4. Садржина ауторског права

4.1. Морална права аутора

4.1.1. Право на признање ауторства

Члан 16.

Аутор има искључиво право да му се призна ауторство на његовом делу.

4.1.2. Право на назначење имена

Члан 17.

Аутор има искључиво право да његово име, псеудоним или знак буду назначени на сваком примерку дела, односно наведени приликом сваког јавног саопштавања дела, изузев ако је то, с обзиром на конкретни облик јавног саопштавања дела, технички немогуће или нецелисходно.

Аутор се може у појединачним случајевима, на изричит начин одређи права на назначење имена из става 1. овог члана.

4.1.3. Право на објављивање дела

Члан 18.

Аутор има искључиво право да објави своје дело и да одреди начин на који ће се оно објавити.

До објављивања дела само аутор има искључиво право да јавно даје обавештења о садржини дела или да описује своје дело.

4.1.4. Право на заштиту интегритета дела

Члан 19.

Аутор има искључиво право да штити интегритет свог дела и то нарочито:

- 1) да се супротставља изменама свог дела од стране неовлашћених лица;
- 2) да се супротставља јавном саопштавању свог дела у измењеној или непотпуној форми, водећи рачуна о конкретном техничком облику саопштавања дела и доброј пословној пракси;
- 3) да даје дозволу за прераду свог дела.

4.1.5. Право на супротстављање недостојном искоришћавању дела

Члан 20.

Аутор има искључиво право да се супротставља искоришћавању свог дела на начин који угрожава или може угрозити његову част или углед.

4.2. Имовинска права аутора

Основне одредбе о имовинским правима

Члан 21.

Аутор има право на економско искоришћавање свог дела, као и дела које је настало прерадом његовог дела.

За свако искоришћавање ауторског дела од стране другог лица аутору припада накнада ако овим законом или уговором није друкчије одређено.

4.2.1. Право на умножавање дела

Члан 22.

Аутор има искључиво право да другоме дозволи или забрани бележење и умножавање свог дела у целости или делимично, било којим средствима, у било ком облику, на било који трајни или привремени, посредни или непосредни начин.

Дело се умножава нарочито, графичким поступцима, фотокопирањем и другим фотографским поступцима којима се постиже исти резултат, звучним или визуелним снимањем, изградњом дела архитектуре, смештањем дела у електронском облику у меморију рачунара.

Умножавање дела постоји независно од броја примерака дела, технике којом су умножени и трајности примерака.

Ако је ауторско дело рачунарски програм, умножавањем се сматра и пуштање програма у рад на рачунару.

Аутор рачунарског програма има искључиво право да дозволи или забрани умножавање рачунарског програма који је настао као резултат прилагођавања, превођења, аранжирања или измене његовог рачунарског програма, без утицаја на права лица које је извршило такве измене.

4.2.2. Право на стављање примерака дела у промет

Члан 23.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи стављање у промет оригинала или умножених примерака свог дела, продајом или другим начином преноса својине.

Стављање примерака дела у промет обухвата и:

- 1) нуђење примерака дела ради стављања у промет;
- 2) складиштење примерака дела ради стављања у промет;
- 3) увоз примерака дела.

Право аутора на стављање примерака дела у промет не делује према оном власнику примерка дела који је тај примерак легално прибавио у Републици Србији од аутора или од

ауторовог правног следбеника (исцрпљење права). Власник може слободно отуђити примерак дела који је легално прибавио од аутора или ауторовог правног следбеника.

4.2.3. Право на давање примерака дела у закуп

Члан 24.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи давање оригинала или умножених примерака свог дела у закуп. Давање у закуп, у смислу овог закона, је давање оригинала или умножених примерака дела другоме на коришћење на ограничено време у сврху остваривања непосредне или посредне имовинске користи.

Ако аутор уступи произвођачу фонограма, односно аудиовизуелног дела своје право из става 1. овог члана он задржава право на правичну накнаду од давања у закуп примерака ауторског дела (дела забележеног на видео касети, аудио касети, компакт диску и сл.).

Аутор се не може одрећи права на накнаду из става 2. овог члана.

Право из става 1. овог члана се не исцрпљује продајом или другим радњама стављања у промет оригинала или умножених примерака дела.

Изузеци од права на давање примерака дела у закуп

Члан 25.

Аутор нема искључиво право из члана 24. став 1. овог закона ако је реч о:

- 1) грађевински реализованом делу архитектуре;
- 2) делу примењене уметности, реализованом у виду индустријског или занатског производа;
- 3) делу које је настало или је умножено ради давања у закуп као искључивог облика искоришћавања дела, уговореног између аутора и власника примерка дела.

4.2.4. Право на извођење дела

Члан 26.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи извођење свога дела.

Извођењем, у смислу става 1. овог члана, сматра се јавно саопштавање несценских дела (говор, музика) уживо пред публиком.

4.2.5. Право на представљање дела

Члан 27.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи представљање свога дела.

Представљањем, у смислу става 1. овог члана, сматра се јавно саопштавање сценских дела (драмско, драмско-музичко, кореографско, пантомимско дело) уживо пред публиком.

4.2.6. Право на преношења извођења или представљања дела

Члан 28.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи преношење извођења или представљања свог дела.

Преношењем извођења или представљања, у смислу става 1. овог члана, сматра се истовремено јавно саопштавање дела, које се изводи или представља публици која се налази изван простора у коме се дело изводи или представља уживо, уз помоћ техничких уређаја као што су звучник, односно екран и звучник.

4.2.7. Право на емитовање дела

Члан 29.

Аутор, односно носилац ауторског права има искључиво право да дозволи или забрани емитовање свог дела.

У смислу овог закона емитовањем се сматра саопштавање дела јавности преносом радијских или телевизијских програмских сигнала од субјекта који врши емитовање (у даљем тексту: радиодифузна организација), до пријемних уређаја путем мреже предајника (земаљско емитовање), кабловских дистрибутивних система (кабловско емитовање) или сателитских станица (сателитско емитовање).

4.2.8. Сателитско емитовање у Републици Србији

Члан 30.

У смислу овог закона, под сателитом се подразумева сваки сателит који ради у радио-фреквенцијском опсегу који је, сходно прописима који уређују област електронских комуникација, намењен емитовању сигнала за пријем од стране јавности или је намењен затвореној комуникацији од тачке до тачке.

Сателитско емитовање дела у Републици Србији постоји, у смислу члана 29. овог закона, ако су под контролом и одговорношћу радиодифузне организације, радијски или телевизијски програмски сигнали, ради пријема од стране јавности, уведени у Републици Србији у непрекинати комуникациони ланац који води према сателиту и од сателита према Земљи.

Сателитско емитовање дела у Републици Србији постоји и онда када се увођење радијских или телевизијских програмских сигнала из става 1. овог члана одиграва у држави која не обезбеђује сличан или виши ниво заштите од оног који је предвиђен одредбама овог закона, под условом:

1) да се трансмитер са ког су послати програмски сигнали до сателита налази на територији Републике Србије, или

2) да је радиодифузна организација која је основана и која има седиште на територији Републике Србије наручила увођење радијских или телевизијских програмских сигнала из става 2. овог члана, уколико се трансмитер са ког су послати програмски сигнали до сателита не налази на територији Републике Србије.

Права која за ауторе и носиоце ауторског права произлазе из одредаба овог закона сходно се остварују према лицу које користи трансмитер из става 3. тачка 1) овог члана, односно према организацији за радио дифузију из става 3. тачка 2) овог члана.

Ако су програмски сигнали из става 2. овог члана кодирани, сателитско емитовање ће постојати под условом да је радиодифузна организација омогућила јавности да набави средства за декодирање или је то учинило треће лице, на основу њеног овлашћења.

4.2.9. Право на реemitовање и кабловско реemitовање дела

Члан 31.

Аутор, односно носилац ауторског права има искључиво право да дозволи или забрани реemitовање и кабловско реemitовање свог дела.

У смислу овог закона, реemitовањем се сматра истовремено саопштавање дела јавности у неизмењеном и целовитом облику од стране лица различитог од радиодифузне организације која дело изворно емитује.

Кабловско реemitовање се одвија путем кабловског или микроталасног система и подразумева истовремено, неизмењено и непрекинуто реemitовање иницијалне жичне, бежичне или сателитске емисије телевизијског или радио програма који је намењен за пријем од стране јавности.

У случају кабловског реemitовања аутор, односно носилац ауторског права, остварује своје право само преко организације за колективно остваривање ауторског права.

Одредба става 4. овог члана не примењује се у случају кабловског реemitовања преноса телевизијског или радио програма који је власништво радиодифузне организације или на којем је радиодифузна организација стекла права од трећих лица.

У случају да радиодифузна организација и кабловски оператор не постигну споразум о условима кабловског реemitовања емисије радиодифузне организације, свака од заинтересованих страна може да се обрати за помоћ једном или већем броју медијатора.

Уколико медијатор достави заинтересованим странама предлог за решавање спора, сматраће се да су заинтересоване стране прихватиле предлог медијатора уколико у року од три месеца од дана пријема предлога, не одбију тај предлог у писаној форми.

На поступак медијације из овог члана сходно се примењују одредбе закона којим се уређује медијација, уколико овим законом није другачије прописано.

4.2.10. Право на јавно саопштавање укључујући и чињење дела доступним јавности

Члан 32.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи јавно саопштавање дела укључујући и чињење дела доступним јавности жичним или бежичним путем на начин који омогућава појединцу индивидуални приступ делу са места и у време које он одабере.

Право из става 1. овог члана се не исцрпљује било којом радњом јавног саопштавања дела, укључујући чињење дела доступним јавности жичним или бежичним путем на начин прописан ставом 1. овог члана.

4.2.11. Право на прилагођавање, аранжирање и друге измене дела

Члан 33.

Аутор има искључиво право да другоме дозволи или забрани прилагођавање, превођење, аранжирање и друге измене дела.

4.2.12. Право на јавно саопштавање дела које се емитује

Члан 34.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи да његово дело које се емитује, односно реemitује истовремено јавно саопштава публици на јавним местима као

што су возила јавног саобраћаја, ресторани, чекаонице и сл. путем техничких уређаја као што су радио апарат или телевизор.

4.2.13. Право на јавно саопштавање дела са носача звука или слике

Члан 35.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи да његово дело које је забележено на носачу звука, носачу слике, односно носачу звука и слике (ЦД, ДВД, блу реј диск, винил плоча, филмска трака итд.) јавно саопштава уз помоћ техничких уређаја за репродуковање звука, односно слике.

4.3. Права аутора према власнику примерка ауторског дела

4.3.1. Право на приступ примерку дела

Члан 36.

Аутор има право да од власника примерка његовог дела тражи да му омогући приступ том примерку, ако је то неопходно ради умножавања дела, и ако се тиме битно не угрожавају оправдани интереси власника, односно лица које држи тај примерак дела.

Власник дела, односно лице које држи примерак дела из става 1. овог члана није дужно да аутору преда примерак дела.

4.3.2. Право слеђења

Члан 37.

Ако је оригинал дела ликовне уметности после прве продаје од стране аутора поново продат, аутор има право да буде обавештен о продаји и новом власнику, као и да потражује накнаду у обиму који је прописан овим чланом.

Као оригинали дела ликовне уметности из става 1. овог члана сматрају се дела графичке или пластичне уметности као што су слике, цртежи, колажи, уметничке слике, гравуре, графике, литографије, скулптуре, таписерије, уметничка дела израђена у керамици или стаклу, фотографије, под условом да их је створио аутор својеручно или се ради о примерцима који се сматрају изворним уметничким делима сходно одредби става 3. овог члана.

Оригиналом дела ликовне уметности из става 1. овог члана сматрају се и умножени примерци тог дела (репродукције), ако их је у ограниченом броју израдио сам аутор или лице које је он овластио. Такви примерци морају да буду на уобичајени начин нумерисани и потписани или на други начин обележени од стране аутора.

Одредба става 1. овог члана примењује се на све радње препродаје у које су укључени као продавци, купци или посредници лица која се професионално баве трговином уметничким делима као што су продајни салони, уметничке галерије, аукцијске куће и сл.

За обавезе из става 1. овог члана одговара продавац, а солидарно са њим купац и посредник који се професионално баве трговином уметничким делима.

Накнада на основу права слеђења плаћа се у проценту од продајне цене оригинала без пореза.

Накнада из става 6. овог члана износи:

1) 4% од продајне цене остварене у износу од 400 - 50.000 евра израженој у динарској

противвредности према средњем курсу Народне банке Србије на дан препродаје;

2) 3% од продајне цене остварене у износу од 50.001 - 200.000 евра израженој у динарској противвредности према средњем курсу Народне банке Србије на дан препродаје;

3) 1% од продајне цене остварене у износу од 200.001 - 350.000 евра израженој у динарској противвредности према средњем курсу Народне банке Србије на дан препродаје;

4) 0,5% од продајне цене остварене у износу од 350.001 - 500.000 евра израженој у динарској противвредности према средњем курсу Народне банке Србије на дан препродаје;

5) 0,25% од продајне цене остварене у износу који прелази 500.000 евра израженој у динарској противвредности према средњем курсу Народне банке Србије на дан препродаје.

Независно од продајне цене оригинала, накнада на основу права слеђења не сме да износи више од 12.500 евра изражено у динарској противвредности према средњем курсу Народне банке Србије на дан препродаје .

Лица наведена у ставу 5. овог члана дужна су да у року од 30 дана од дана када је продаја извршена, обавесте аутора о износу продајне цене, имену, односно називу и адреси продавца, купца и посредника. Обавеза плаћања накнаде из овог члана доспева у року од 30 дана од дана када је продаја извршена.

4.3.3. Забрана одрицања од права слеђења и забрана правног располагања правом слеђења

Члан 38.

Аутор се не може одрећи права слеђења нити може њиме располагати. После смрти аутора право слеђења прелази на његове наследнике.

Право слеђења не може бити предмет принудног извршења.

Аутор има право да, у року од три године од препродаје оригинала дела ликовне уметности, захтева од лица наведених у члану 37. став 5. овог закона, било коју информацију која му је потребна за обезбеђење наплате накнаде која му припада од те препродаје.

4.3.4. Право забране излагања оригиналног примерка дела ликовне уметности

Члан 39.

Власник оригиналног примерка дела сликарства, скулптуре и фотографије има право да тај примерак излаже, без обзира на то да ли је дело објављено, осим ако је аутор, приликом отуђења тог оригиналног примерка, то изричито и у писаној форми забранио.

Аутор не може забранити излагање оригиналног примерка дела који припада музеју, галерији или другој сличној јавној институцији.

4.3.5. Прече право аутора на прераду примерка дела архитектуре

Члан 40.

Ако власник грађевине као материјализованог примерка дела архитектуре има намеру да врши одређене измене на грађевини обавезан је да прераду дела прво понуди аутору ако је доступан. Аутор је дужан да се о понуди власника грађевине изјасни у року од 30 дана од дана пријема понуде.

Аутор архитектонског дела не може да се противи изменама свог дела ако је потреба за изменама дела произашла из околности, као што су сигурносни или технички разлози.

Ако се измене на грађевини врше према делу прераде које није сачинио аутор, морају се поштовати морална права аутора.

4.4. Право аутора на правичну накнаду и обвезници плаћања правичне накнаде

4.4.1. Право на правичну накнаду од увоза и продаје техничких уређаја и празних носача звука, слике и текста

Члан 41.

Аутори дела за која се, с обзиром на њихову природу, може очекивати да ће бити умножавана фотокопирањем или снимањем на носаче звука, слике или текста за личне некомерцијалне потребе физичких лица у складу са чланом 55. ст. 1. и 2. овог закона, имају право на правичну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја и празних носача звука, слике и текста за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за такво умножавање.

Правичну накнаду из става 1. овог члана плаћају произвођачи уређаја за тонско и визуелно снимање, произвођачи уређаја за фотокопирање или других уређаја са сличном техником умножавања, произвођачи празних носача звука, слике, односно текста и солидарно са њима увозници уређаја за тонско и визуелно снимање, уређаја за фотокопирање или других уређаја са сличном техником умножавања и празних носача звука, слике, односно текста.

Ако се уређаји и празни носачи звука, слике, односно текста из става 1. овог члана не производе у Републици Србији, накнаду плаћа њихов увозник.

Листу техничких уређаја и празних носача звука, слике, односно текста за које се оправдано претпоставља да се користе за такво умножавање и за које постоји обавеза плаћања правичне накнаде утврђује Влада (у даљем тексту: Листа техничких уређаја и празних носача звука, слике, односно текста).

4.4.2. Настанак обавезе плаћања правичне накнаде од увоза и продаје техничких уређаја и празних носача звука, слике и текста

Члан 42.

Обавеза плаћања правичне накнаде из члана 41. овог закона настаје:

- 1) при првој продаји у Републици Србији или увозу у Републику Србију нових уређаја за тонско и визуелно снимање;
- 2) при првој продаји у Републици Србији или увозу у Републику Србију празних носача звука, слике и текста;
- 3) при првој продаји у Републици Србији или увозу у Републику Србију нових уређаја за фотокопирање или других уређаја са сличном техником умножавања.

4.4.3. Уређаји и празни носачи звука, слике, односно текста на које се не плаћа правична накнада

Члан 43.

Правична накнада из члана 41. овог закона не плаћа се за:

- 1) техничке уређаје и празне носаче звука, слике, односно текста ако су они намењени извозу;

2) празне носаче звука, слике, односно текста применљиве искључиво уз техничке уређаје који се уобичајено не користе за умножавање ауторских дела за личне, некомерцијалне потребе (студијска опрема и уређаји, диктафони и сл.);

3) техничке уређаје и празне носаче звука, слике и текста који се увозе у мањим количинама и који су део личног пртљага.

4.4.4. Право на правичну накнаду од умножавања ауторских дела фотокопирањем или сличном техником

Члан 44.

У случају умножавања ауторских дела фотокопирањем или сличном техником, поред права на накнаду из члана 41. овог закона аутор има право и на правичну накнаду од правног или физичког лица које пружа услуге фотокопирања уз накнаду.

Обавеза плаћања правичне накнаде из става 1. овог члана настаје при првом пружању услуге фотокопирања уз накнаду.

4.4.5. Обавеза лица које пружа услуге фотокопирања

Члан 45.

Правно или физичко лице из члана 44. овог закона дужно је да, на захтев лица које представља организацију за колективно остваривање ауторског или сродних права која има дозволу надлежног органа да наплаћује правичну накнаду од умножавања ауторских дела фотокопирањем или сличном техником, омогући приступ у просторије у којима обавља радње умножавања ауторских дела, у циљу евидентирања података о броју и врсти уређаја за фотокопирање или уређаја са сличном техником умножавања.

Лице које представља организацију из става 1. овог члана не може да захтева да му се омогући приступ просторијама ван радног времена пружаоца услуге фотокопирања, нити може знатно да утиче на процес рада током вршења радњи из става 1. овог члана.

4.4.6. Право на повраћај правичне накнаде

Члан 46.

Обвезник плаћања правичне накнаде који је платио правичну накнаду за уређаје и празне носаче звука, слике, односно текста са Листе техничких уређаја и празних носача звука, слике, односно текста и које је као некоришћене извезао са територије Републике Србије, има право на повраћај плаћене правичне накнаде.

4.4.7. Обавеза достављања података организацијама за колективно остваривање ауторског и сродних права

Члан 47.

Обвезници плаћања правичне накнаде из чл. 41. и 44. овог закона у обавези су да, у року од осам дана од настанка обавезе плаћања правичне накнаде, организацији за колективно остваривање ауторског и сродних права доставе податке о типу и броју продатих, односно увезених уређаја или празних носача звука, слике, односно текста, као и податке о броју уређаја за фотокопирање које користе лица која пружају услуге

фотокопирања уз накнаду и друге неопходне податке који су релевантни за обрачун и расподелу накнаде која се према тарифи плаћа.

Податке добијене на начин утврђен ставом 1. овог члана, организација може користити само за обрачунавање правичне накнаде и не сме их користити у друге сврхе.

4.4.8. Обавезно колективно остваривање права на правичну накнаду

Члан 48.

Аутори могу остварити своје право на правичну накнаду из чл. 41. и 44. овог закона само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права.

Право на правичну накнаду не може бити предмет одрицања, располагања за живота и принудног извршења.

4.5. Право аутора на правичну накнаду за давање дела на послугу

Члан 49.

У случају давања на послугу оригинала или умножених примерака дела од стране библиотека доступних јавности, као и од стране других институција доступних јавности којима је то делатност, аутор има право на правичну накнаду.

Давање на послугу, у смислу овог закона, је давање оригинала или умножених примерака дела на коришћење од стране институција доступних јавности, у временски ограниченом периоду, без остваривања непосредне или посредне имовинске користи.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не односе се на послугу:

- 1) оригинала или умножених примерака дела примењених уметности, односно индустријског дизајна;
- 2) грађевина;
- 3) оригинала или умножених примерака дела која међусобно позајмљују институције из става 1. овог члана.

Право из става 1. овог члана може се остварити само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права.

5. Ограничења ауторског права

5.1. Заједничка одредба

Члан 50.

У случајевима искоришћавања дела на основу одредаба овог закона о ограничењу ауторског права, морају се навести име аутора дела и извор из кога је дело преузето (издавач дела, година и место издања, часопис, новина, телевизијска или радио станица где је дело, односно одломак дела изворно објављен или непосредно преузет и сл.).

У сваком конкретном случају, обим ограничења искључивих права не сме бити у супротности са уобичајеним искоришћавањем дела нити сме неразумно вређати легитимне интересе аутора, односно носиоца права.

5.2. Суспензија искључивих права и права на накнаду

5.2.1. Суспензија ауторског права у сврху спровођења поступка пред судским и другим државним органима

Члан 51.

Без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде објављено ауторско дело може се умножавати и јавно саопштавати ради спровођења поступка пред судским или другим државним органима или у сврху обезбеђења јавне сигурности.

5.2.2. Суспензија ауторског права у сврху извештавања

Члан 52.

Дозвољено је, у оквиру извештавања јавности путем штампе, радија, телевизије и других медија о текућим догађајима, у обиму који одговара сврси и начину извештавања о текућем догађају, без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножавања, стављање у промет, емитовање, реемитовање и чињење доступним јавности:

1) објављених дела која се појављују као саставни део текућег догађаја о коме се јавност извештава;

2) кратких извода или сажетака из новинских и других сличних чланака у прегледима штампе;

3) политичких, верских и других говора одржаних на јавним скуповима, у државним органима, верским установама или приликом државних или верских свечаности;

4) слободно коришћење дневних информација и вести које имају природу новинског извештаја.

У свим случајевима из става 1. овог члана потребно је навести извор и аутора дела, изузев ако је то, с обзиром на конкретни облик коришћења дела, технички немогуће или нецелисходно.

5.2.3. Суспензија ауторског права у сврху извођења наставе

Члан 53.

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде за некомерцијалне сврхе наставе:

1) јавно извођење или представљање објављених дела у облику непосредног поучавања на настави;

2) јавно извођење или представљање објављених дела на школским приредбама, под условом да интерпретатори не приме накнаду за своје извођење и да се не наплаћују улазнице;

3) јавно саопштавање емитованог школског програма путем техничких уређаја унутар образовне установе.

5.2.4. Суспензија ауторског права у архивске сврхе

Члан 54.

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножавања дела од стране библиотека доступних јавности, образовних установа, музеја и архива, само за

сопствене архивске потребе, ако се дело умножава из сопственог примерка и ако таквим умножавањем ове институције немају намеру да остваре непосредну или посредну имовинску корист.

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде, установама из става 1. овог члана, јавно саопштавање и чињење доступним јавности дела из сопствене збирке преко уређаја у њиховим просторијама, ради истраживања или учења за личне потребе физичког лица, осим ако је са носиоцем права другачије уговорено.

Одредба става 2. овог члана не односи се на рачунарске програме и електронске базе података.

5.2.5. Суспензија ауторског права у сврху умножавања дела за личне, некомерцијалне потребе физичког лица

Члан 55.

Дозвољено је физичком лицу да без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножава примерке дела прибављене из законитог извора, за личне некомерцијалне потребе, чиме није искључена примена члана 284. став 1. тач. 4) и 5) овог закона.

Умножени примерци дела из става 1. овог члана не смеју се стављати у промет нити користити за било који други облик јавног саопштавања дела.

Одредба става 1. овог члана не односи се на:

- 1) снимање извођења, представљања и приказивања дела;
- 2) тродимензионалну реализацију планова за дела ликовне уметности;
- 3) грађевинску реализацију дела архитектуре;
- 4) прављење нове грађевине по узору на постојећу грађевину која је ауторско дело;
- 5) рачунарске програме и електронске базе података;
- 6) умножавање писаних дела у обиму целог дела, осим ако су примерци тог дела распродати најмање пет година;
- 7) умножавање нотних записа музике, осим ручним преписивањем.

Због коришћења дела на начин предвиђен ставом 1. овог члана, аутори имају право на правичну накнаду на основу одредаба чл. 41. и 44. овог закона.

5.2.6. Суспензија ауторског права у сврху умножавања рачунарског програма

Члан 56.

Ако је ауторско дело рачунарски програм и ако уговором није нешто друго предвиђено, дозвољено је лицу које је на законит начин прибавило примерак рачунарског програма да без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде:

- 1) трајно или привремено умножи рачунарски програм или поједине његове делове, било којим средствима и у било ком облику, онда када је то неопходно за коришћење рачунарског програма у складу са његовом наменом;
- 2) отклања грешке у рачунарском програму имајући у виду његову намену;
- 3) читава, приказује, покреће, преноси или смешта рачунарски програм у меморију рачунара ако је то неопходно за умножавање рачунарског програма из тачке 1) овог става;
- 4) преводи, прилагођава, аранжира и врши друге измене рачунарског програма као и умножених резултата тих радњи.

Уговором се не може забранити прављење резервне копије рачунарског програма на трајном телесном носачу уколико је то неопходно за његово коришћење.

Лице које има право да користи примерак рачунарског програма овлашћено је да, без дозволе носиоца права, посматра, испитује или тестира рад рачунарског програма са циљем да утврди идеје и принципе на којима почива било који од елемената рачунарског програма, под условом да то чини док предузима радње читавања, приказивања, покретања, преноса или смештање програма за које је овлашћен да их чини.

Члан 57.

Дозвољено је без дозволе носиоца права умножавање изворног кода и превод његове форме ако је то неопходно ради прибављања података неопходних за постизање интероперабилности независно створеног рачунарског програма са другим програмима, под следећим условима:

1) да радње из става 1. овог члана предузима носилац лиценце или друга особа која има право да користи примерак програма или лице које је од стране тих лица овлашћено да предузима те радње;

2) да подаци који су неопходни за постизање интероперабилности нису на други начин били доступни лицима из тачке 1) овог става;

3) да су радње из става 1. овог члана ограничене на делове оригиналног програма који су неопходни за постизање интероперабилности.

Подаци добијени применом одредбе става 1. овог члана могу да се користе искључиво ради постизања интероперабилности независно створеног рачунарског програма.

Подаци добијени радњама из става 1. овог члана не смеју се:

1) саопштавати другима, осим ако је то неопходно за постизање интероперабилности независно створеног рачунарског програма;

2) користити за развој, производњу или рекламирање рачунарског програма који је суштински сличан у изразу рачунарском програму чија се декомпилација врши или за било коју другу радњу којом се повређује ауторско право на том програму.

Одредбе уговора које су у супротности са одредбама овог члана су ништаве.

5.2.7. Суспензија ауторског права у циљу привременог умножавања дела

Члан 58.

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде привремено умножавање ауторског дела, под следећим условима:

1) умножавање је пролазно или случајно;

2) умножавање чини саставни и битни део технолошког процеса;

3) сврха умножавања је да омогући пренос података у рачунарској мрежи између два или више лица преко посредника, или да омогући законито коришћење ауторског дела и

4) умножавање нема засебан економски значај.

5.2.8. Суспензија ауторског права у сврху цитирања

Члан 59.

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножавање, као и други облици јавног саопштавања кратких одломака ауторског дела (право цитирања), односно појединачних кратких ауторских дела, под следећим условима:

1) да је дело објављено;

2) да се поменути делови, односно кратка дела, без измена, интегришу у друго дело ако је то неопходно ради илустрације, потврде или референце, уз јасну назнаку да је реч о цитату, у складу са добрим обичајима;

3) да се на погодном месту наведе ко је аутор цитираног дела, који је наслов цитираног дела, када је и где је цитирано дело објављено, односно издато, уколико су ти подаци познати.

5.2.9. Суспензија ауторског права у корист радиодифузне организације

Члан 60.

Организацији за радиодифузију која има дозволу за емитовање дела, дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде да сними сопственим средствима то дело на носач звука или носач слике, односно носач звука и слике ради емитовања у сопственој емисији.

Снимак дела из става 1. овог члана мора бити избрисан најдоцније у року од 90 дана по емитовању дела.

Снимак дела из става 1. овог члана може бити сачуван у званичној јавној архиви ако има документарну вредност.

Дело снимљено у складу са одредбом става 1. овог члана не сме се поново емитовати без дозволе аутора.

5.2.10. Суспензија ауторског права у сврху дводимензионалног умножавања дела која се трајно налазе изложена на улицама, трговима и другим отвореним јавним местима

Члан 61.

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде дводимензионално умножавање, стављање у промет тако умножених примерака, као и други облици јавног саопштавања дела која се трајно налазе изложена на улицама, трговима и другим отвореним јавним местима.

5.2.11. Суспензија ауторског права за потребе израде каталога

Члан 62.

За потребе израде каталога јавних изложби или јавних продаја дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде одговарајуће умножавање изложених дела и стављање у промет тако умножених примерака.

5.2.12. Суспензија ауторског права у сврху демонстрације рада уређаја

Члан 63.

У продавницама, на сајмовима и другим местима где се демонстрира рад уређаја за снимање, репродуковање и пренос звука и слике, дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножавање дела на носач звука и слике, јавно саопштавање дела са тог носача, као и јавно саопштавање дела које се емитује, али само у мери у којој је то неопходно за демонстрирање рада уређаја.

Снимци који се начине на основу одредбе става 1. овог члана морају се без одлагања брисати.

5.2.13. Суспензија ауторског права у интересу лица са инвалидитетом

Члан 64.

За потребе особа са инвалидитетом дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножавање и стављање у промет ауторског дела, чињење дела доступним јавности, ако то дело не постоји у траженом облику, ако је његова употреба у директној вези са инвалидитетом тих особа и у обиму који захтева одређена врста инвалидитета и ако то умножавање и стављање у промет није учињено ради остваривања посредне или непосредне имовинске користи.

5.2.14. Суспензија ауторског права у интересу лица која су слепа, слабовида или на други начин онемогућена да користе штампане материјале

Члан 65.

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножавање, стављање примерака дела у промет, јавно саопштавање у смислу члана 32. овог закона и прерада дела за било коју радњу која је потребна:

1) да би лице које је слепо, или лице које наступа у његово име, израдило примерак дела у прилагођеном формату за искључиво коришћење лица које је слепо и

2) да би тело које је овлашћено да на непрофитној основи пружа лицима која су слепа образовање, стручно оспособљавање, прилагођено читање или приступ информацијама, као и јавној установи или непрофитној организацији која наведене услуге пружа наведеним лицима као једну од својих основних активности, институционалних обавеза или као део задатака од јавног интереса (у даљем тексту: овлашћено тело), начинило примерак дела у прилагођеном формату, јавно саопштило такав примерак у смислу члана 32. овог закона, ставило га у промет или дало на послугу лицу које је слепо или другом овлашћеном телу ради искључивог коришћења лица које је слепо.

Делом из става 1. овог члана сматра се дело у форми текста, нотног записа и/или са њима повезаних илустрација које је објављено или на други начин стављено на увид јавности на било ком медију, укључујући и аудио запис и дигитални формат.

Са лицем које је слепо у смислу овог закона изједначено је лице које:

1) има оштећење вида или има хендикеп у погледу својих опажајних моћи или могућности читања, који се не може унапредити до мере да његов вид буде исти као вид особе која нема такво оштећење или хендикеп, због чега није у стању да чита штампане материјале у истом обиму у којем би то могло лице без оштећења вида или хендикепа и

2) из других разлога није у стању, због физичког хендикепа, да држи или користи књигу или да фокусира поглед или да покреће очи у мери која би била нормално потребна за читање.

Примерак дела у прилагођеном формату је примерак дела који је израђен на другачији начин или у другачијем формату којим се лицу које је слепо омогућава приступ делу који је изводљив и удобан као што је приступ делу лица које није слепо и нема тешкоће у коришћењу штампаних материјала. Примерак дела у прилагођеном формату мора бити такав да се њиме поштује интегритет оригиналног дела, с тим да су прихватљиве само оне измене које су неопходне да би се дело учинило приступачним у другачијем формату, као и оне које су условљене потребама лица које је слепо да приступи таквом делу.

Лице које је слепо и овлашћено тело које предузима активности из става 1. тач 1) и 2) овог члана морају да имају законит приступ делу.

Суспензија прописана у ставу 1. овог члана не може се уговором искључити, нити ограничити.

Прекогранична размена примерака дела у прилагођеном формату

Члан 66.

Овлашћеном телу или лицу које је слепо дозвољено је да без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде увезе, на други начин прибави или приступи примерку дела у прилагођеном формату, ако је такав примерак дела стављен у промет, јавно саопштен у смислу члана 32. овог закона или на други начин учињен доступним лицима која су слепа или другим овлашћеним телима од стране овлашћеног тела које има седиште у земљи чланици Маракешког уговора за омогућавање приступа објављеним делима од стране лица која су слепа, слабовида или на други начин онемогућена да користе штампане материјале (у даљем тексту: Маракешки уговор).

Овлашћеном телу које је начинило примерак дела у прилагођеном формату дозвољено је да без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде такав примерак дела стави у промет, јавно саопшти у смислу члана 32. овог закона или да га на други начин учини доступним лицу које је слепо, а које има држављанство или пребивалиште у земљи чланици Маракешког уговора или овлашћеном телу које има пословно седиште у земљи чланици Маракешког уговора, а ради искључивог коришћења лица која су слепа.

Члан 67.

Овлашћено тело које предузима радње из чл. 65. и 66. овог закона мора да:

1) се стара да ставља у промет, јавно саопштава у смислу члана 32. овог закона и чини доступним примерке дела у прилагођеном формату искључиво лицима која су слепа или другим овлашћеним телима;

2) предузима одговарајуће мере како би спречило неовлашћено умножавање, јавно саопштавање у смислу члана 32. овог закона и чињење доступним јавности примерака дела у прилагођеном формату;

3) води евиденцију о коришћењу примерака дела у прилагођеном формату, као и регистар дела у прилагођеном формату;

4) објављује и ажурира на својој интернет страници или на други начин информације о томе како испуњава своје обавезе из тач. 1)-3) овог става.

Овлашћено тело које предузима радње из чл. 65. и 66. овог закона дужно је да лицима која су слепа, другим овлашћеним телима или носиоцима права доставља на њихов захтев следеће информације:

1) попис дела чије примерке поседује у прилагођеном формату;

2) називе и податке за контакт овлашћених тела с којима на основу члана 67. овог закона размењује примерке дела у прилагођеном формату.

Овлашћено тело је при испуњавању својих обавеза из ст. 1. и 2. овог члана дужно да се придржава прописа о заштити личних података.

Надлежни орган ће позвати овлашћена тела са територије Републике Србије да му на добровољној основи доставе своје називе и податке за контакт.

5.2.15. Суспензија ауторског права у сврху прераде дела

Члан 68.

Дозвољена је слободна прерада објављеног ауторског дела ако се ради о:

- 1) пародији или карикатури, ако то не ствара забуну или не може довести до стварања забуне у погледу извора дела;
- 2) преради дела за личне потребе која није намењена и није доступна јавности;
- 3) преради у вези са дозвољеним коришћењем дела, која је проузрокована самом природом или начином тог коришћења.

5.2.16. Суспензија ауторског права у сврху коришћења дела чији носилац права није познат

Члан 69.

Дозвољено је јавно доступним библиотекама, образовним институцијама, музејима, као и архивима и установама за чување филмске или звучне баштине, да без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножавају (у смислу члана 22. став 1. овог закона) и чине доступним јавности (у смислу члана 32. овог закона) дела чији носилац права није познат (у смислу члана 70. овог закона), у циљу њихове дигитализације, дисеминације, индексирања, каталогизирања, заштите или рестаурације у јавном интересу, под условом да је претходно обављена пажљива претрага (у смислу члана 71. овог закона).

Став 1. овог члана примењује се и на организације за радиодифузију које су основане у Републици Србији и врше функцију јавног медијског сервиса у погледу кинематографског или другог аудиовизуелног дела или фонограма који су та лица произвела закључно са 31. децембром 2002. године и које се налази у њиховом архиву.

Радње умножавања и чињења доступним јавности институције из ст. 1. и 2. овог члана могу да предузму само ради постизања циљева у вези с њиховим задацима од јавног интереса, а посебно ради очувања и обнављања дела чији аутор није познат која чине саставни део њихових збирки, односно колекција или ради обезбеђивања њихове доступности за културне и образовне потребе.

Институције из ст. 1. и 2. овог члана могу да остварују приходе од наведених облика искоришћавања дела из става 1. овог члана искључиво у сврху покрића својих трошкова у вези са дигитализацијом дела чији носилац права није познат и његовим чињењем доступним јавности.

Члан 70.

Дело чији носилац права није познат је ауторско дело издато у форми књиге, ревије, новине, магазина или другог писаног дела, филмско или друго аудиовизуелно дело и фонограм за које није истекао рок заштите и:

- 1) које се налази у колекцији јавно доступне библиотеке, образовне институције или музеја, као и у колекцији јавно доступног архива или установе за чување филмске или звучне баштине;
- 2) чији ниједан аутор, односно носилац права није идентификован или, чак и ако јесте, ниједан није лоциран упркос пажљивој потрази спроведеној и евидентираној у складу са чланом 72. овог закона.

Став 1. овог члана примењује се и на дело и фонограм који нису издати или емитовани, али су објављени од стране субјеката из члана 69. ст. 1. и 2. овог закона уз

сагласност аутора, односно носиоца права, при чему се може разумно претпоставити да се он не би противио њиховом коришћењу.

Став 1. овог члана примењује се и на ауторска дела и друге предмете заштите који су уграђени или укључени у дела и фонограме из ст. 1. и 2. овог члана, или представљају њихов саставни део.

Ако има више аутора, односно носилаца права, а нису сви идентификовани или, чак и да јесу, нису сви лоцирани упркос пажљивом претраживању спроведеном и евидентираном у складу са чланом 72. овог закона, примењује се став 1. овог члана под условом да су сви они који су идентификовани и лоцирани овластили одговарајуће институције из члана 69. ст. 1. и 2. овог закона да користе дело на начин предвиђен чланом 69. став 1. овог закона.

Одредба члана 11. овог закона којом се уређује питање претпоставке ауторства, као и одредбе члана 15. овог закона којима се уређује питање остваривања ауторског права када аутор није познат, примењују се у мери у којој нису у супротности са одредбама овог члана.

Примена става 4. овог члана не доводи у питање права на ауторском делу или фонграму оних носилаца права који су идентификовани и лоцирани.

Примена одредаба чл. 69-75. овог закона ни на који начин не ограничава уговорну слободу организација и институција из члана 69. овог закона у погледу спровођења својих циљева од јавног интереса, укључујући и слободу склапања споразума о јавно-приватном партнерству.

Члан 71.

У циљу проналажења аутора или носиоца права, односно, у циљу утврђивања да ли се ради о ауторском делу или фонограму чији аутор или носилац права није познат, субјекти из члана 69. ст. 1. и 2. овог закона дужни су да пре коришћења дела, односно фонограма, у доброј вери пажљиво претраже барем следеће изворе података:

1) за издате књиге:

(1) све релевантне и јавно доступне каталошко-библиографске базе података библиотека и других установа;

(2) податке и документацију удружења издавача и аутора;

(3) постојеће базе података и регистре, посебно базу података „Писци, уметници и њихови носиоци ауторског права” (Writers, Artists and their Copyright Holders - WATCH) и регистар међународног стандардног броја књиге (ISBN-International Standard Book Number), као и друге базе података о књигама у штампи;

(4) базе података релевантних организација за колективно остваривање ауторског права, посебно организација за остваривање права на умножавање дела;

(5) изворе који интегришу више база података и регистара, посебно Међународно потврђене виртуелне фајлове (Virtual International Authority Files - VIAF) и доступне регистре о информацијама о правима и делима чији носилац права није познат (Accesible Registries of Rights and Orphan Works - ARROW);

2) за новине, магazine, часописе и периодичне публикације:

(1) међународне стандардне серијске бројеве (ISSN) за периодичне публикације;

(2) индексе и каталоге библиотечких фондова и збирки;

(3) збирке обавезних примерака;

(4) податке и документацију удружења издавача, аутора и новинара;

(5) базе података релевантних организација за колективно остваривање ауторског права, посебно организација за колективно остваривање права на умножавање дела;

3) за визуелна дела, укључујући ликовна дела, фотографије, илустрације, дизајн, архитектуру, скице ових дела и друга дела садржана у књигама, новинама, часописима, магацинима и другим делима:

(1) изворе наведене у тач. 1) и 2) овог става;

(2) базе података релевантних организација за колективно остваривање ауторског права, посебно за ликовну уметност, укључујући организације за колективно остваривање права на умножавање дела;

(3) базе података агенција за архивирање слика;

4) за аудиовизуелна дела и фонограме:

(1) збирке обавезних примерака;

(2) податке и документацију удружења продуцената;

(3) базе података институција за чување националног аудиовизуелног и звучног културног наслеђа, као и националних библиотека;

(4) базе података са релевантним стандардима и идентификационим ознакама као што су међународни стандардни аудиовизуелни број (International Standard Audiovisual Number - ISAN), међународни стандардни код за музичка дела (International Standard Music Work Code - ISWC) и међународни стандардни код снимка (International Standard Recording Code - ISRC);

(5) базе података релевантних организација за колективно остваривање ауторског и сродних права, посебно за ауторе, извођаче, произвођаче фонограма и произвођаче аудиовизуелних садржаја;

(6) пописе учесника и сарадника, који се налазе на омоту примерака ауторских дела и предмета сродних права;

(7) базе података других релевантних удружења која представљају поједину категорију носилаца права.

Ако постоје докази на основу којих се може закључити да се релевантни подаци о аутору, односно носиоцу права могу пронаћи у другим државама, субјекти из члана 69. ст. 1. и 2. овог закона дужни су да провере и изворе података у тим државама.

Пажљиво претраживање одређеног дела биће спроведено у Републици Србији само ако је то дело први пут издато у Републици Србији или, уколико није издато, ако је први пут емитовано у Републици Србији.

У случају аудиовизуелних дела пажљиво претраживање биће спроведено у Републици Србији уколико продуцент тих дела има седиште или боравиште у Републици Србији.

У случају дела и фонограма из члана 70. став 2. овог закона пажљиво претраживање се спроводи ако је субјект из члана 69. ст. 1. и 2. овог закона основан у Републици Србији.

Дело или фонограм за који је у другој држави чланици Европске уније утврђен статус дела чији носилац права није познат, има тај статус и у Републици Србији.

Став 6. овог члана се примењује и за дело или фонограм на којем постоји више носилаца права од којих нису сви идентификовани, или чак и да јесу, нису сви лоцирани упркос пажљивој претрази спроведеној и евидентираној у складу са овим чланом.

Члан 72.

Сваки субјект из члана 69. ст. 1. и 2. овог закона има обавезу да води евиденцију о пажљивим претрагама које је спровео и да без одлагања обавести орган надлежан за послове интелектуалне својине (у даљем тексту: надлежни орган) о:

1) резултатима пажљиве потраге на основу које је утврђено да одређено дело или фонограм има статус дела чији носилац права није познат у смислу члана 70. став 1. овог закона;

2) начину коришћења таквог дела или фонограма, у смислу члана 69. став 1. овог закона;

3) свакој промени у смислу члана 73. овог закона;

4) подацима неопходним за контакт са субјектом из члана 69. ст. 1. и 2. овог закона.

Надлежни орган је дужан да без одлагања проследи податке из става 1. овог члана Заводу за интелектуалну својину Европске уније.

Члан 73.

Аутор, односно носилац права на делу или фонограму који има статус дела чији носилац права није познат, може у сваком тренутку да оконча тај статус и истакне своја права на дело, односно фонограм. Промена статуса дела сматра се учињеном кад је субјект из члана 69. ст. 1. и 2. овог закона примио одговарајућу и веродостојну информацију од аутора, носиоца права, удружења аутора или организације за колективно остваривање права.

Аутор, односно носилац права из става 1. овог члана, има право на правичну накнаду за извршено коришћење дела или фонограма у периоду у коме носилац права није био познат. Обавезу плаћања правичне накнаде има субјект који је у складу са чланом 69. ст. 1. и 2. овог закона користио дело.

Правична накнада из става 2. овог члана плаћа се за период од највише три последње године коришћења дела, рачунајући од дана када је окончан статус дела чији аутор није познат.

Правична накнада се утврђује споразумом између аутора, односно носиоца права који је окончао статус дела чији аутор није познат, у складу са ставом 1. овог члана и институције из члана 69. ст. 1. и 2. овог закона. Приликом одређивања правичне накнаде из става 1. овог члана узима се у обзир, између осталог: врста дела, могућа штета коју је претрпео аутор, односно носилац права, некомерцијални карактер коришћења, као и циљеви културне политике Републике Србије у области дигитализације домаће културне баштине.

5.2.17. Суспензија ауторског права у сврху коришћења дела које представља небитан састојак главног дела

Члан 74.

Објављена дела која представљају небитан састојак у односу на главно дело у које су укључена или у односу на ствар са којом се заједно користе, у слободној су употреби при искоришћавању таквог главног дела или такве ствари.

5.3. Коришћење ауторског дела без дозволе аутора, уз обавезу плаћања ауторске накнаде (законска лиценца)

5.3.1. Прављење збирки намењених настави, испиту или научном истраживању

Члан 75.

Без дозволе аутора, односно носиоца права, а уз обавезу плаћања ауторске накнаде, дозвољено је, у облику збирке намењене настави, испиту или научном истраживању, умножавање на папиру или сличном носачу, путем фотокопирања или било којег облика

фотографске или сличне технике која даје сличне резултате, одломака објављених ауторских дела, појединачних кратких објављених ауторских дела у области науке, књижевности и музике или појединачних објављених ауторских дела фотографије, ликовне уметности, архитектуре, примењене уметности, индустријског и графичког дизајна и картографије ако се ради о објављеним делима више различитих аутора, осим ако то аутор изричито не забрани.

Одредба става 1. овог члана не односи се на нотни запис музике.

5.3.2. Објављивање чланака, фотографија и прилога радијских и телевизијских емисија који се односе на текућа економска, политичка и верска питања

Члан 76.

Без дозволе аутора, а уз обавезу плаћања ауторске накнаде, дозвољено је у средствима јавног обавештавања умножавање, стављање у промет примерака, као и други облици јавног саопштавања чланака, фотографија и прилога радијских и телевизијских емисија који су објављени у другим средствима јавног обавештавања, под условом да се ти чланци, фотографије и прилози радијских и телевизијских емисија односе на текућа економска, политичка или верска питања и да аутор то није изричито забранио.

5.3.3. Тродимензионално умножавање дела која су трајно изложена на јавним местима

Члан 77.

Без дозволе аутора, односно носиоца права, а уз обавезу плаћања ауторске накнаде, дозвољено је тродимензионално умножавање дела која су трајно изложена на улицама, трговима и другим отвореним јавним местима, као и стављање у промет тих примерака, осим ако се:

- 1) примерак дела скулптуре добија отиском из оригиналног калупа из којег је добијен и примерак који је трајно изложен на отвореном јавном месту или из калупа који је начињен отискивањем са примерка дела скулптуре;
- 2) прави нова грађевина по узору на постојећу грађевину;
- 3) производ обликује према делу примењене уметности.

6. Пренос ауторског права

6.1. Пренос ауторског права наслеђивањем

Члан 78.

Имовинска права аутора се наслеђују.

Члан 79.

Наследници аутора могу вршити овлашћења која се тичу моралних права аутора, осим права на објављивање необјављеног дела ако је аутор то забранио и права на измену дела.

Заштиту моралних права аутора која се тичу признања ауторства, интегритета дела и забране недостојног искоришћавања дела могу, осим наследника, вршити и удружења аутора, као и институције из области културе, науке и уметности.

6.2. Пренос ауторског прва на основу уговора

6.2.1. Морална права аутора

Члан 80.

Морална права аутора су непреносива.

6.2.2. Имовинска права аутора

6.2.2.1. Уступање имовинских права аутора

Члан 81.

Аутор, односно његов правни следбеник може уступити поједина или сва имовинска права на своме делу другом лицу.

Искључиво и неискључиво уступање имовинских права на делу

Члан 82.

Уступање имовинских права може бити искључиво или неискључиво.

У случају искључивог уступања имовинских права, једино је стицалац права овлашћен да на начин прописан уговором искоришћава ауторско дело, као и да уз посебну дозволу аутора, односно његовог правног следбеника уступа другима то право. Стицалац права уступа право другима на неискључив начин, ако уговором није друкчије одређено.

У случају неискључивог уступања имовинских права, стицалац права није овлашћен да забрани другоме да искоришћава ауторско дело, нити је овлашћен да уступа другоме своје право.

Ако у уговору није назначено да се ради о искључивом или неискључивом уступању сматра се да се ради о неискључивом уступању имовинских права.

Ограничења уступања имовинских права на делу

Члан 83.

Уступање имовинских права може бити предметно, просторно и временски ограничено.

У случају предметног ограничења стицалац права је овлашћен да врши једну или више одређених радњи искоришћавања ауторског дела.

У случају просторног ограничења стицалац права је овлашћен да искоришћава ауторско дело на одређеној територији која је ужа од оне на којој ауторско право постоји.

У случају временског ограничења стицалац права је овлашћен да искоришћава ауторско дело у одређеном времену које је краће од трајања ауторског права за то дело.

6.2.2.2. Пренос имовинских права аутора на треће лице

Члан 84.

Лице које је уступањем стекло имовинско право од аутора или његовог наследника може то своје право у целини пренети на другог уз дозволу аутора, односно ауторовог наследника.

Дозвола аутора, односно ауторовог наследника није потребна у случају преноса привредног друштва које је носилац имовинског права.

6.2.2.3. Пренос својине на оригиналном примерку дела

Члан 85.

Пренос својине на оригиналном примерку ауторског дела не подразумева стицање ауторских права на делу.

6.2.2.4. Уступање имовинских права на будућим делима аутора

Члан 86.

Уступање имовинских права на делу које још није створено дозвољено је под условом да се одреде врста будућег дела и радње искоришћавања дела.

Уступање имовинских права за сва будућа дела једног аутора, као и за још непознате облике искоришћавања дела је ништаво.

6.2.3. Ауторски уговор

6.2.3.1. Уступање и пренос имовинских права аутора путем уговора

Члан 87.

Ауторским уговором се имовинска ауторска права уступају или у целини преносе.

На ауторски уговор примењују се одредбе закона којима се уређују облигациони односи, ако одредбама овог закона није друкчије одређено.

Ауторски уговори се закључују у писаној форми, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 88.

У сумњи о садржини и обиму права које се уступа, односно преноси ауторским уговором сматра се да је уступљено, односно пренесено мање права.

Дозвола за објављивање дела, за бележење дела на носач звука или слике и дозвола за емитовање дела морају бити изричито уговорене, ако одредбама овог закона није друкчије одређено.

Уступање, односно пренос одређеног права на искоришћавање дела не подразумева и уступање, односно пренос права на ауторску накнаду у случајевима искоришћавања ауторског дела по основу законске лиценце.

Уступање, односно пренос одређеног права на искоришћавање дела подразумева и давање дозволе за оне измене на делу које су технички неминовне или уобичајене за тај начин искоришћавања дела.

6.2.3.2. Елементи ауторског уговора

Члан 89.

Ауторски уговор садржи: имена уговорних страна, наслов, односно идентификацију ауторског дела, права која су предмет уступања, односно преноса, висину, начин и рокове

плаћања ауторске накнаде ако је уговорена, као и садржинска, просторна и временска ограничења ако постоје.

6.2.3.3. Право аутора да захтева измену ауторског уговора због несразмере у вредности престаџија

Члан 90.

Ако се коришћењем ауторског дела оствари добит која је у очигледној несразмери са уговореном ауторском накнадом, аутор, односно његов наследник има право да тражи измену ауторског уговора ради отклањања те несразмере.

Ако ауторска накнада није уговорена, а приход остварен коришћењем ауторског дела премашује трошкове његовог коришћења у мери која омогућава плаћање ауторске накнаде, аутор, односно његов наследник, има право да тражи измену ауторског уговора ради уговарања накнаде.

Право из ст. 1. и 2. овог члана застарева у року од две године од дана сазнања за постојање несразмере, односно за приход остварен коришћењем ауторског дела, а најдуже у року од шест година од краја године у којој је несразмера наступила, односно у којој је приход остварен.

Аутор, односно његов наследник не може се унапред одрећи свог права из ст. 1. и 2. овог члана.

Ради остваривања права из ст. 1. и 2. овог члана, корисник ауторског дела је дужан да аутору, односно његовом наследнику пружи веродостојне податке о економским ефектима коришћења ауторског дела у року од месец дана од дана упућивања захтева.

6.2.3.4. Раскид ауторског уговора

Члан 91.

Аутор, односно његов наследник може ускратити дозволу коју је дао, односно повући уступљено имовинско право ако стицалац дозволе, односно права не остварује право које је прибавио, или га остварује у обиму мањем од уговореног, чиме угрожава интересе аутора, односно његовог наследника.

Аутор, односно његов наследник не може ускратити дозволу коју је дао, односно повући уступљено имовинско право ако је неостваривање или недовољно остваривање права од стране стицаоца настало због разлога за које је одговоран аутор, односно његов наследник.

Аутор, односно његов наследник не може остваривати право из става 1. овог члана пре истека рока од две године од закључења ауторског уговора, или предаје примерка дела стицаоцу права ако је та предаја уследила после закључења уговора.

Ако се ради о прилогу (чланак, илустрација и сл.) који је намењен за објављивање, односно издавање у новинама или часопису рок из става 3. овог члана износи шест месеци.

Аутор, односно његов наследник дужан је да пре него што ускрати дозволу, односно повуче право, обавести о томе стицаоца дозволе, односно права, и остави му примерен рок да отпочне са остваривањем права које је прибавио, односно да врши право у обиму који је прибавио.

Аутор, односно његов наследник не може се унапред одрећи свог права из става 1. овог члана.

Члан 92.

Аутор може ускратити дозволу коју је дао, односно повући уступљено имовинско право ако сматра да би искоришћавање његовог дела могло да нанесе штету његовом стваралачком или личном угледу, и то из разлога који су настали после закључења ауторског уговора, а за које не одговара стицалац права.

Аутор има обавезу да стицаоцу права накнади насталу стварну штету.

Изјава о ускраћењу дозволе, односно права из става 1. овог члана производи дејство од дана кад аутор положи обезбеђење за накнаду штете из става 2. овог члана.

Стицалац права дужан је да на захтев аутора, у року од 90 дана од пријема изјаве о ускраћењу дозволе, односно права из става 1. овог члана, саопшти аутору износ трошкова које је имао у вези са припремом за искоришћавање ауторског дела до дана пријема обавештења о ускраћењу дозволе, односно права. Ако стицалац права не изврши своју обавезу из овог става, изјава о ускраћењу дозволе, односно права производи дејство истеком рока из овог става.

Аутор се не може унапред одрећи свог права из става 1. овог члана.

6.2.3.5. Издавачки уговор

Члан 93.

Издавачким уговором аутор, односно други носилац ауторског права уступа, односно преноси на издавача право на умножавање ауторског дела штампањем и на стављање у промет тако умножених примерака дела, а издавач се обавезује да дело умножи и стави примерке у промет, као и да за то плати накнаду, ако је уговорена, аутору, односно другом носиоцу ауторског права.

Ако ауторско дело из става 1. овог члана није објављено, ауторским уговором издавачу се даје дозвола за објављивање дела.

Издавачким уговором аутор, односно други носилац ауторског права може издавачу уступити, односно пренети право на превођење свог дела, као и овлашћење на умножавање и стављање у промет преведеног дела.

Члан 94.

Издавачки уговор чији је предмет издавање чланака, илустрација, фотографија, цртежа и других ауторских прилога у новинама и периодичној штампи не мора да буде закључен у писаној форми.

Члан 95.

Уступање права на основу издавачког уговора је искључиво, ако није друкчије уговорено.

Одредба става 1. овог члана не односи се на издавање чланака, илустрација, фотографија, цртежа и других ауторских прилога у новинама и периодичној штампи.

Члан 96.

Издавачки уговор, поред елемената из члана 93. овог закона, садржи и следеће:

1) рок у коме је аутор, односно други носилац ауторског права дужан да издавачу преда уредан рукопис или други оригинални примерак дела, како би издавачу омогућио умножавање дела. Ако није друкчије уговорено, тај рок износи годину дана од дана закључења уговора;

2) рок у коме је издавач дужан да отпочне са пуштањем примерака дела у промет. Ако није друкчије уговорено тај рок износи годину дана од дана пријема уредног рукописа или другог оригиналног примерка дела;

3) број издања који је издавач овлашћен да изда. Ако није друкчије уговорено издавач има право само на једно издање дела;

4) висину тиража једног издања. Ако висина тиража није уговорена, а из пословних обичаја или других околности очигледно не произилази друкчије, тираж износи 500 примерака;

5) рок у коме издавач, по исцрпљењу тиража претходног издања, мора отпочети са пуштањем у промет примерака наредног издања, ако је оно уговорено. Ако није друкчије уговорено тај рок износи годину дана од дана кад је аутор то захтевао;

б) изглед и техничку опрему примерака дела.

У случају повреде уговорне обавезе из става 1. тач. 1), 2) и 5) овог члана, друга уговорна страна има право на раскид уговора и на накнаду штете због неизвршења уговора.

Члан 97.

Обавеза је издавача:

1) да се стара о промету примерака дела, и да о томе повремено обавештава аутора, односно другог носиоца ауторског права, на његов захтев;

2) да аутору, односно другом носиоцу ауторског права, на његов захтев, у одговарајућој фази техничког процеса умножавања дела омогући коректуру;

3) да приликом припреме сваког наредног издања дела омогући аутору да унесе одговарајуће измене, под условом да то не мења карактер дела и да, имајући у виду целину издавачког уговора, не представља несразмерно велику обавезу за издавача.

Члан 98.

Рукопис или други оригинални примерак ауторског дела који је предат издавачу не постаје својина издавача, осим чланака, цртежа и других прилога у новинама и периодичној штампи, или ако је уговором друкчије одређено.

Члан 99.

Ако једини постојећи примерак ауторског дела пропадне услед више силе после његове предаје издавачу ради издавања, аутор, односно други носилац ауторског права има право на правичну накнаду која би му припала да је дело било објављено.

Члан 100.

Издавач који је прибавио право да изда дело у форми књиге има током периода од три године од дана закључења издавачког уговора прече право прибављања права на умножавање дела и стављање у промет примерка тог дела у форми електронског записа.

Прече право из става 1. овог члана престаје ако издавач у року од 30 дана од дана учињене понуде у писаној форми не прихвати понуду аутора, односно другог носиоца ауторског права.

Члан 101.

Ако издавач намерава да непродате примерке дела прода као стару хартију, дужан је да претходно понуди аутору, односно његовом наследнику ако је доступан да те примерке откупи, по цени за стару хартију.

6.2.3.6. Уговор о представљању и уговор о извођењу

Члан 102.

Уговором о представљању, односно уговором о извођењу аутор, односно други носилац ауторског права уступа кориснику право на представљање или право на извођење дела, а корисник се обавезује да то дело представи, односно изведе у одређеном року, на начин и под условима који су одређени уговором.

Члан 103.

Ако аутор, односно други носилац ауторског права не преда кориснику дело (рукопис, партитуру и сл.) у уговореном року или корисник дело не представи, односно не изведе у уговореном року, аутор, односно други носилац ауторског права или корисник дела може захтевати раскид уговора о представљању, односно уговора о извођењу и тражити накнаду штете.

Члан 104.

Рукопис, партитура или други оригинал дела које је предмет уговора о представљању, односно уговора о извођењу остаје својина аутора, ако уговором није друкчије одређено.

Члан 105.

Корисник је дужан да аутору, односно другом носиоцу ауторског права омогући увид у представљање, односно извођење дела, као и да му достави програм и да га повремено обавештава о приходима од представљања, односно извођења дела.

6.2.3.7. Уговор о преради дела

Члан 106.

Уговором о преради ауторског дела аутор, односно његов наследник даје другом лицу дозволу за прераду дела ради сценског приказивања, односно извођења, ради снимања аудиовизуелног дела или за друге потребе.

Члан 107.

Ако уговором о преради ауторског дела ради снимања аудиовизуелног дела није друкчије одређено, аутор, односно његов наследник њиме уступа следећа искључива права:

- 1) на прераду дела за стварање аудиовизуелног дела;
- 2) на умножавање примерака тако створеног аудиовизуелног дела и њихово стављање у промет;
- 3) на приказивање аудиовизуелног дела;
- 4) на емитовање аудиовизуелног дела;
- 5) на титловање и синхронизацију аудиовизуелног дела на другим језицима.

Уговор из става 1. овог члана овлашћује стицаоца права на само једну прераду и једно снимање, ако није друкчије уговорено.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана сходно се примењују и на уговор о преради ауторског дела ради снимања телевизијског дела.

6.2.3.8. Уговор о аудиовизуелном делу

Члан 108.

Уговором о аудиовизуелном делу се једно или више лица обавезују продуценту аудиовизуелног дела да стваралачки сарађују на изради аудиовизуелног дела и уступају му своја имовинска права на то дело.

Члан 109.

Писац сценарија и композитор музике за аудиовизуелно дело, као коаутори аудиовизуелног дела у смислу члана 13. овог закона задржавају право да своје дело самостално искоришћавају, одвојено од аудиовизуелног дела, осим ако је у уговору о аудиовизуелном делу предвиђено друкчије.

Члан 110.

Аудиовизуелно дело се сматра завршеним када је постигнут договор о коначној верзији између коаутора и продуцента аудиовизуелног дела.

Члан 111.

Ако продуцент аудиовизуелног дела намерава да аудиовизуелно дело искоришћава у верзији која се разликује од оне из члана 110. овог закона, он мора прибавити сагласност већине коаутора аудиовизуелног дела, међу којима је режисер.

Члан 112.

У уговору о аудиовизуелном делу одредбама о ауторској накнади одређује се који износ ауторске накнаде одговара ком облику и обиму искоришћавања аудиовизуелног дела.

Уговорена накнада за снимање аудиовизуелног дела не обухвата накнаду за друге облике искоришћавања аудиовизуелног дела.

Продуцент аудиовизуелног дела је дужан да завршено аудиовизуелно дело користи.

Продуцент аудиовизуелног дела је обавезан да коауторе аудиовизуелног дела, као и ауторе доприноса у аудиовизуелном делу обавештава о оствареним приходима, као и да им омогући увид у пословне књиге.

Члан 113.

Коаутори аудиовизуелног дела имају право на раскид уговора, као и право да задрже уговорену накнаду ако продуцент аудиовизуелног дела не заврши аудиовизуелно дело у року од три године од дана закључења уговора о аудиовизуелном делу, ако није друкчије уговорено.

Осим права из става 1. овог члана коаутори аудиовизуелног дела имају право на накнаду штете ако продуцент аудиовизуелног дела не почне са искоришћавањем аудиовизуелног дела у року од једне године од дана завршетка аудиовизуелног дела, ако уговором није предвиђен други рок.

Члан 114.

Ако коаутор аудиовизуелног дела или аутор појединог доприноса аудиовизуелном делу одбије да сарађује на изради аудиовизуелног дела или ако услед више силе није у могућности да настави сарадњу, не може се противити да се резултат његовог стваралачког рада употреби за довршење аудиовизуелног дела.

Коаутор аудиовизуелног дела, односно аутор доприноса аудиовизуелном делу из става 1. овог члана има одговарајућа ауторска права на дати допринос аудиовизуелном делу.

6.2.3.9. Уговор о наруџбини ауторског дела

Члан 115.

Уговором о наруџбини ауторског дела аутор се обавезује да за наручиоца изради ауторско дело и преда му примерак истог.

Наручилац има право да објави дело и да стави у промет примерак дела који му је аутор предао, а аутор задржава остала ауторска права, ако уговором о наруџбини није друкчије одређено.

Ако је на основу уговора о наруџбини ауторског дела израђен рачунарски програм, наручилац стиче сва права искоришћавања рачунарског програма, ако уговором није друкчије одређено.

Члан 116.

Наручилац ауторског дела има право да усмерава и контролише поступак стварања дела, али не и да тиме суштински ограничава слободу уметничког, стручног или научног изражавања аутора.

Члан 117.

Аутори прилога у колективном ауторском делу на искључив начин уступају сва своја имовинска права лицу које је организатор израде колективног дела, ако уговором није друкчије одређено.

Лице које је организатор израде колективног ауторског дела има право да објави и да искоришћава дело под својим именом, с тим да на сваком примерку дела мора бити наведена листа аутора чије ауторске прилоге колективно дело садржи.

7. Ауторско дело створено у радном односу

Члан 118.

Ако је аутор створио дело током трајања радног односа извршавајући своје радне обавезе, послодавац је овлашћен да то дело објави и носилац је искључивих имовинских права на његово искоришћавање у оквиру своје привредне делатности у року од пет година од завршетка дела, ако општим актом или уговором о раду није друкчије одређено. Аутор има право на посебну накнаду зависно од ефеката искоришћавања дела.

Аутор дела створеног у радном односу задржава на том делу сва ауторска права осим права из става 1. овог члана.

После истека рока из става 1. овог члана искључива имовинска права на делу стиче аутор.

Ако је ауторско дело рачунарски програм или база података, трајни носилац свих искључивих имовинских права на делу је послодавац, ако уговором није другачије одређено. Аутор има право на посебну накнаду ако је то предвиђено уговором.

Члан 119.

Критеријуми за утврђивање висине и начин плаћања накнаде из члана 118. став 1. овог закона одређују се општим актом или уговором о раду.

Члан 120.

Приликом издавања сабраних дела аутор има право да и пре истека рока из члана 118. став 1. овог закона објави своје дело створено у радном односу.

За објављивање дела из става 1. овог члана није потребна дозвола послодавца.

Члан 121.

Приликом коришћења дела створеног у радном односу послодавац је дужан да наведе име, псеудоним или знак аутора.

8. Трајање ауторског права

Члан 122.

Имовинска права аутора трају за живота аутора и 70 година после његове смрти.

Морална права аутора трају и по престанку трајања имовинских права аутора.

Члан 123.

Рок из члана 122. став 1. овог закона, у случају имовинских права на музичким делима са речима, рачуна се од смрти последњег преживелог аутора композиције или аутора текста, без обзира да ли су та лица означена као коаутори, под условом да су текст и композиција били створени за предметно музичко дело са речима.

Члан 124.

Имовинска права коаутора престају по истеку 70 година од смрти коаутора који је последњи умро.

Имовинска права на делу чији се аутор не зна (анонимно дело или дело под псеудонимом) престају по истеку 70 година од дана објављивања дела. Ако аутор открије свој идентитет пре наведеног рока, имовинско право траје као да је идентитет аутора познат од дана објављивања дела.

Ауторско право на колективним делима траје 70 година од дана законитог објављивања дела.

Члан 125.

Ако се почетак рока трајања ауторског права рачуна од објављивања дела, а дело је објављивано у наставцима, за сваки наставак тече засебан рок заштите.

За аудиовизуелно дело рок трајања ауторског права истиче 70 година од смрти режисера, сценаристе, аутора дијалога или композитора музике посебно компоноване за аудиовизуелно дело, без обзира да ли су та лица означена као коаутори, а зависно од тога ко од њих последњи умре.

Члан 126.

За дела за која се рок заштите не рачуна од смрти аутора или коаутора, а која нису законито објављена током 70 година од њиховог настанка, заштита престаје истеком тог рока.

Члан 127.

Рокови за потребе утврђивања датума престанка имовинских права аутора рачунају се од 1. јануара године која непосредно следи за годином у којој се десио догађај који је релевантан за почетак рока.

Члан 128.

По истеку рока трајања имовинских права аутора о заштити моралних права аутора старају се удружења аутора и институције из области културе, науке и уметности.

Поред субјеката из става 1. овог члана, свако лице има право да захтева да се аутору дела призна ауторство на делу, као и да штити интегритет дела и да се супротстави сваком облику недостојног искоришћавања дела.

9. Страна лица на која се закон примењује

Члан 129.

Ауторско дело страног аутора заштићено је у Републици Србији под условом:

1) да је аутор лице које има ауторска права на основу међународног уговора који је ратификовала Република Србија;

2) да постоји узајамност између Републике Србије и земље којој аутор припада.

Постојање узајамности из става 1. тачка 2) овог члана доказује лице које се на узајамност позива.

Члан 130.

Право слеђења из члана 37. овог закона признаје се страном држављанину искључиво на основу узајамности.

Члан 131.

Морална права аутора признају се страном држављанину без обзира на то да ли су испуњени услови из члана 130. овог закона.

III СРОДНА ПРАВА

1. Право интерпретатора

1.1. Установљење права

Члан 132.

За своју интерпретацију ауторског дела, интерпретатор има морална права и имовинска права у складу са овим законом.

1.2. Интерпретација

Члан 133.

Интерпретација, у смислу овог закона, јесте духовно добро које настаје личним ангажовањем интерпретатора приликом звучног, односно визуелног или звучно-визуелног саопштавања ауторског дела.

Дело које је предмет интерпретације не мора бити заштићено ауторско дело.

1.3. Интерпретатор

Члан 134.

Интерпретатор, у смислу овог закона, јесте физичко лице које се лично ангажује на интерпретацији дела (музичар, глумац, играч, пантомимичар, певач, диригент).

Лица која пружају само технички допринос интерпретацији дела нису интерпретатори.

Односи између два или више интерпретатора који учествују у интерпретацији једног дела уређују се сходном применом одредаба овог закона које се односе на коауторе.

1.4. Садржина права

1.4.1. Морална права интерпретатора

Члан 135.

Интерпретатор има искључиво право:

- 1) да буде признат као такав;
- 2) да његово име буде назначено на сваком примерку снимка, на програму или на други прикладан начин приликом сваког искоришћавања његове интерпретације, изузев ако је то, с обзиром на конкретни облик искоришћавања, технички немогуће или нецелисходно;
- 3) да се супротстави измени своје интерпретације, односно сваком искоришћавању своје интерпретације у измењеној форми, ако се тиме угрожава његов стваралачки или стручни реноме;
- 4) да се супротстави стављању у промет снимка своје интерпретације, ако снимак садржи техничке недостатке који угрожавају интегритет интерпретације, а тиме и реноме интерпретатора;
- 5) да се супротставља искоришћавању своје интерпретације на начин који угрожава или може угрозити његову част или углед.

Ако интерпретацију врши ансамбл интерпретатора, право из става 1. тачка 2) овог члана имају ансамбл као целина и солисти.

Члан 136.

Ако више интерпретатора учествује у интерпретацији једног дела, остваривање моралних права не може бити на штету интереса других.

1.4.2. Имовинска права интерпретатора

1.4.2.1. Искључива права интерпретатора

Члан 137.

Интерпретатор има искључиво право да другоме забрани или дозволи:

- 1) бележење (снимање) своје неснимљене интерпретације и умножавање таквих снимака интерпретације, у било ком облику и на било који начин у смислу члана 22. став 1. овог закона;
- 2) стављање у промет снимака своје интерпретације;
- 3) давање у закуп снимака своје интерпретације;

4) емитовање и јавно саопштавање своје неснимљене интерпретације, осим у случају када се ради о већ емитованој интерпретацији;

5) чињење доступним снимка интерпретације јавности жичним или бежичним путем, у смислу члана 32. овог закона.

Интерпретатор нема искључиво право на емитовање своје интерпретације која је снимљена и издата на носачу звука, као ни интерпретације која је са дозволом интерпретатора снимљена на носачу звука и слике.

Ако интерпретатор уступи произвођачу фонограма, односно продуценту аудиовизуелног дела своје право из става 1. тач. 2), 3) и 5) овог члана, он задржава право на правичну накнаду од давања у закуп примерака снимка интерпретације, стављања у промет снимака своје интерпретације и чињења доступним интерпретације јавности жичним или бежичним путем. Интерпретатор се не може одрећи наведених права на правичну накнаду.

Ако уговором између интерпретатора и продуцента аудиовизуелног дела није предвиђено друкчије, сматра се да је интерпретатор таквим уговором уступио продуценту своје право на давање у закуп снимака своје интерпретације.

Право из става 1. тачка 5) овог члана се не исцрпљује било којом радњом јавног саопштавања интерпретације, нити чињењем интерпретације доступном јавности жичним или бежичним путем у смислу члана 32. став 1. овог закона.

1.4.2.2. Право интерпретатора на накнаду

Члан 138.

Интерпретатор има право на накнаду за:

1) емитовање и реемитовање његове интерпретације са носача звука издатог у комерцијалне сврхе;

2) емитовање и реемитовање његове интерпретацијеса носача звука и слике издатог у комерцијалне сврхе;

3) јавно саопштавање његове интерпретације која се емитује са носача звука издатог у комерцијалне сврхе;

4) јавно саопштавање његове интерпретације која се емитује са носача звука и слике издатог у комерцијалне сврхе;

5) јавно саопштавање његове интерпретације са носача звука издатог у комерцијалне сврхе;

6) јавно саопштавање његове интерпретације са носача звука и слике издатог у комерцијалне сврхе.

Под интерпретацијом издатом у комерцијалне сврхе сматра се интерпретација која испуњава услове из члана 9. став 3. овог закона, као и свака интерпретација која је законито учињена доступном јавности жичним или бежичним путем на начин који омогућује појединцу индивидуални приступ са места и у време које он одабере.

Интерпретатори из става 1. овог члана задржавају право на накнаду и уградњом носача звука издатог у комерцијалне сврхе у видеограм, односно аудиовизуелно дело. Интерпретатори не могу да се одрекну права на накнаде из става 1. овог члана, а могу их остварити само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права. Начин наплате накнаде из става 1. тач. 1), 3) и 5) овог члана одређен је чланом 154. овог закона.

1.5. Пренос имовинских права интерпретатора

Члан 139.

Интерпретатор може своја имовинска права из члана 137. овог закона уступити, односно пренети на друго лице интерпретаторским уговором.

Лице коме је уступљено право из става 1. овог члана не може то право уступати трећем лицу без сагласности интерпретатора, ако интерпретаторским уговором није друкчије одређено.

Имовинска права интерпретатора се наслеђују.

1.5.1. Право на интерпретацији коју изводи ансамбл

Члан 140.

Ако у интерпретацији једног дела, поред диригента и солиста учествује више од пет интерпретатора, сматра се да интерпретацију врши ансамбл (хор, оркестар, драмски ансамбл, балетски ансамбл, оперски ансамбл).

У остваривању права из овог закона ансамбл заступа лице које овласти већина чланова ансамбла.

Ако у интерпретацији једног дела поред ансамбла учествују диригент, солисти и носиоци главних улога који нису чланови ансамбла, у остваривању права из овог закона потребна је сагласност и ових лица ако између њих и ансамбла није друкчије уговорено.

1.5.2. Интерпретаторски уговор

Члан 141.

Интерпретаторски уговор садржи: имена уговорних страна, врсту и начин коришћења интерпретације, име аутора и назив ауторског дела које се интерпретира и висину, начин и рокове плаћања накнаде, ако је уговорена.

Интерпретаторски уговор који се односи на емитовање интерпретације, осим елемената из става 1. овог члана, садржи и број емитовања и период у коме се може извршити емитовање, а интерпретаторски уговор који се односи на снимање и умножавање примерака снимка интерпретације садржи и број примерака који се могу умножити.

Интерпретаторски уговор се закључује у писаној форми.

Члан 142.

Лице коме је уступљено одређено право из члана 137. овог закона дужно је да интерпретатору доставља потпуне податке о коришћењу интерпретације.

1.6. Права интерпретатора из радног односа

Члан 143.

Права интерпретатора који су своју интерпретацију створили на основу уговора о раду, уређују се сходном применом одредаба овог закона о односу аутора и послодавца.

1.7. Право на раскид уговора о преносу или уступању имовинских права закљученог између интерпретатора и произвођача фонограма

Члан 144.

Ако у периоду од 50 година од дана законитог издавања фонограма, односно од дана законитог објављивања фонограма, ако фонограм није издат, произвођач фонограма не понуди примерке фонограма на продају у довољној количини која задовољава потребе јавности, или фонограм не учини доступним јавности жичним или бежичним путем на начин који омогућава појединцу индивидуални приступ са места и у време које сам одабере, интерпретатор може, након истека поменутог периода, за све време трајања својих имовинских права, да раскине уговор којим је своја искључива имовинска права на забележене интерпретације пренео или уступио произвођачу фонограма.

Пре раскида уговора интерпретатор је дужан да писаним путем обавести произвођача фонограма о својој намери да раскине уговор о преносу или уступању искључивих имовинских права на забележеним интерпретацијама.

Уколико произвођач фонограма у року од 12 месеци од дана пријема писаног обавештења из става 2. овог члана не учини фонограм доступним јавности жичним или бежичним путем на начин који омогућава појединцу индивидуални приступ са места и у време које сам одабере или не понуди примерке фонограма на продају у довољној количини која задовољава потребе јавности (не учини ни једну радњу искоришћавања забележене интерпретације на фонограму из става 1. овог члана), уговор се сматра раскинутим, а право произвођача фонограма на том фонограму тренутно престаје.

Ако су на фонограму забележене интерпретације више интерпретатора, они могу да раскину уговор о преносу или уступању искључивих имовинских права, или сви заједно или преко заступника, у складу са чланом 141. овог закона.

Интерпретатор се не може одрећи права на раскид уговора из овог члана.

1.8. Право интерпретатора на годишњу додатну накнаду од произвођача фонограма

Члан 145.

Интерпретатор који је за једнократну накнаду пренео или уступио произвођачу фонограма своја искључива имовинска права на забележене интерпретације има, за све време трајања заштите, право на годишњу додатну накнаду.

Произвођач фонограма је дужан да интерпретатору плаћа годишњу додатну накнаду за сваку календарску годину након педесете године по законитом издавању фонограма, односно уколико фонограм није издат, по његовом објављивању.

Интерпретатор се не може одрећи права на годишњу додатну накнаду из става 1. овог члана.

Укупан износ који произвођач фонограма издваја за плаћање годишње додатне накнаде из ст. 1. и 2. овог члана одговара износу од 20% од прихода који произвођач фонограма оствари током године која претходи години за коју се плаћа годишња додатна накнада и то од прихода оствареног од умножавања, стављања у промет и чињења доступним јавности фонограма на коме је забележена интерпретација из става 1. овог члана.

Под приходом, у смислу одредбе става 4. овог члана подразумева се приход који је остварио произвођач фонограма пре одбијања трошкова.

Произвођач фонограма је дужан да интерпретатору који има право на годишњу додатну накнаду, лицу које он овласти, или организацији која колективно остварује право интерпретатора на годишњу додатну накнаду, достави све податке који су потребни за исплату годишње додатне накнаде.

Право на накнаду из овог члана интерпретатор може да оствари само преко организације за колективно остваривање права.

1.9. Промена садржаја уговора у корист интерпретатора

Члан 146.

Ако је уговором између интерпретатора и произвођача фонограма који је закључен за све време трајања заштите права интерпретатора предвиђено да интерпретатор пренеси, односно уступа произвођачу фонограма искључива имовинска права на забележеним интерпретацијама у замену за накнаду која доспева у оброцима, при обрачуна износа такве накнаде, не одузимају се евентуално раније плаћени аванси као ни други одбици који су одређени у таквом уговору.

Став 1. овога члана примењује се након што истекне 50 година од законитог издавања фонограма, односно 50 година од законитог објављивања ако фонограм није издат.

Интерпретатор има право да захтева измену уговора из става 1. овога члана након што истекне 50 година од законитог издавања фонограма, односно 50 година од дана његовог законитог објављивања, ако фонограм није издат.

Ако интерпретатор и произвођач фонограма не постигну споразум око измене уговора из става 1. овог члана, права произвођача фонограма на том фонограму престају истеком 50 година од дана законитог издавања фонограма, односно објављивања ако фонограм није издат.

2. Право произвођача фонограма

2.1. Установљење права произвођача фонограма

Члан 147.

За свој фонограм, произвођач фонограма има имовинска права у складу са овим законом.

2.2. Појам фонограма

Члан 148.

Фонограм је снимак звука одређене интерпретације (свирање на музичком инструменту, људско певање, комбинација то двоје итд.), неког другог звука (грмљавина, бука, зујање, гласови животиња итд.) или онога што представља звукове (дигитални запис звука - midi итд.), осим ако је реч о фиксирању звукова у аудиовизуелно дело.

Снимак звука је бележење звукова на носач са којег се они могу слушати, умножити или саопштити путем неког уређаја.

Право на постојећем фонограму није ни на који начин ограничено уграђивањем тог фонограма у видеограм.

2.3. Произвођач фонограма

Члан 149.

Произвођач фонограма је физичко или правно лице у чијој је организацији и чијим је средствима фонограм први пут сачињен.

2.4. Садржина права

2.4.1. Искључива права произвођача фонограма

Члан 150.

Произвођач фонограма има искључиво право да другоме забрани или дозволи:

- 1) умножавање свог фонограма у било ком облику и на било који начин у смислу члана 22. став 1. овог закона, и стављање у промет тако умножених примерака фонограма;
- 2) давање у закуп примерака фонограма;
- 3) чињење доступним јавности свог фонограма жичним или бежичним путем, у смислу члана 32. овог закона.

Право из става 1. тачка 3) овог члана се не исцрпљује било којом радњом јавног саопштавања фонограма, нити чињењем фонограма доступним јавности жичним или бежичним путем у смислу члана 32. овог закона.

2.4.2. Право произвођача фонограма на накнаду

Члан 151.

Произвођач фонограма издатог у комерцијалне сврхе има право на накнаду за:

- 1) емитовање и реемитовање фонограма;
- 2) јавно саопштавање фонограма;
- 3) јавно саопштавање фонограма који се емитује.

Произвођач фонограма из става 1. овог члана задржава право на накнаду и уградњом фонограма у видеограм, односно аудиовизуелно дело. Права на накнаде из става 1. овог члана произвођач фонограма се не може одрећи, а може их остварити само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права.

2.5. Издавање фонограма

Члан 152.

Фонограмом издатим у комерцијалне сврхе, сматра се сваки фонограм који испуњава услове из члана 9. став 3. овог закона као и сваки други фонограм који је учињен доступним јавности жичним или бежичним путем на начин који омогућује појединцу индивидуални приступ са места и у време које он одабере.

2.6. Јединствена накнада од искоришћавања интерпретација и фонограма

Члан 153.

Накнада из члана 151. став 1. овог закона и интерпретаторска накнада из члана 138. став 1. тач. 1), 3) и 5) овог закона наплаћују се од корисника у виду јединствених накнада и то:

1) јединствене накнаде за емитовање фонограма и на њима забележених интерпретација;

2) јединствене накнаде за реемитовање фонограма и на њима забележених интерпретација;

3) јединствене накнаде за јавно саопштавање фонограма и на њима забележених интерпретација, односно јавно саопштавање фонограма и на њима забележених интерпретација који се емитују.

2.6.1. Уговор о наплати и расподели јединствене накнаде

Члан 154.

Јединствена накнада из члана 153. овог закона се наплаћује у складу са уговором о наплати и расподели јединствене накнаде који закључују организација произвођача фонограма и организација интерпретатора.

Уговором из става 1. овог члана се обавезно утврђују трошкови наплате јединствене накнаде за сваки основ из члана 153. овог закона засебно, учесталост исплате удела у јединственој накнади другој организацији, и мере контроле спровођења уговора.

Организације могу уговорити да једна од две организације наплаћује јединствену накнаду по свим основама из члана 153. овог закона, да поделе надлежности наплате по основама, или да јединствене накнаде по свим основама наплаћује субјект под њиховом заједничком контролом.

Уговор из става 1. овог члана, све његове измене и раскид објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

2.6.2. Права и обавезе организација у наплати јединствене накнаде

Члан 155.

Организација интерпретатора и организација произвођача фонограма дужне су да донесу тарифу у складу са чланом 222. овог закона.

Организација којој је поверена наплата наплаћује јединствену накнаду у своје име, а за рачун својих носилаца права и друге организације.

Уколико уговором није друкчије предвиђено, организација која наплаћује јединствену накнаду има право да врши контролу искоришћавања свог репертоара и репертоара друге организације, као и да пред судом и другим органима штити права својих носилаца права и друге организације.

Уколико уговором није друкчије предвиђено, организација која наплаћује јединствену накнаду дужна је да преда другој организацији копије свих података о искоришћавању фонограма и на њима забележених интерпретација добијених од корисника, најкасније у року од 30 дана од дана предаје дела наплаћене накнаде.

У случају да организације не закључе уговор или ако постојећи уговор раскину, а по протеку рока од три месеца од дана започињања преговора, односно од дана раскида уговора, одлуку о расподели надлежности између организација у вези са наплатом јединствених накнада из члана 153. овог закона, доноси надлежни орган, узимајући у обзир нарочито: разлоге због којих није закључен уговор, односно због којих је уговор раскинут,

дотадашње пословање, техничку опремљеност, стручне капацитете и искуство у обављању послова колективног остваривања права обе организације.

Одлука надлежног органа из става 5. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”, и важи до закључења уговора између две организације.

На одлуку надлежног органа се може изјавити жалба Влади у року од 15 дана од дана објаве одлуке.

До одлуке надлежног органа накнаду наплаћује организација која је до тада наплаћивала накнаду.

Одлуком надлежног органа, односно Владе се не може прописати да једна колективна организација наплаћује јединствене накнаде по свим основама из члана 153. овог закона.

2.6.3. Исплата јединствене накнаде другој организацији

Члан 156.

Ако уговором о наплати и расподели јединствене накнаде није друкчије одређено, организација која наплаћује јединствену накнаду обавезна је да по одбитку износа оправданих и документованих трошкова наплате јединствене накнаде, без одлагања, а најмање на кварталном нивоу, исплати половину преостале наплаћене јединствене накнаде другој организацији на име њеног удела у јединственој накнади.

Ако уговором између организација није друкчије одређено, организација која наплаћује јединствену накнаду не сме вршити расподелу наплаћене јединствене накнаде између својих чланова и других носилаца права пре него што преда уговорени или законом одређени удео другој организацији.

2.6.4. Наплата јединствене накнаде у случају покретања стечајног поступка, ликвидације, или одузимања дозволе за обављање делатности једној од организација

Члан 157.

У случајевима покретања стечајног поступка, ликвидације, или одузимања дозволе за обављање делатности једној од организација, друга организација има право да врши наплату накнаде у корист својих носилаца права, у висини од 50% од износа јединствене накнаде према тарифи донетој у складу са чланом 222. овог закона.

Наплата накнаде према тарифи из става 1. овог члана врши се до доношења нове тарифе из члана 155. став 1. овог закона.

2.6.5 Правни статус удела у наплаћеној јединственој накнади који није исплаћен другој организацији

Члан 158.

У случајевима из члана 157. овог закона, као и у случају спровођења извршења у складу са законом којим се уређује извршење и обезбеђење, удео у наплаћеној јединственој накнади који није исплаћен другој организацији представља имовину друге организације и не може бити предмет извршења по захтеву трећих лица, предмет намирења поверилаца у поступку ликвидације и не улази у стечајну масу организације која је наплатила средства.

3. Право продуцента аудиовизуелног дела (произвођача видеограма)

3.1. Установљење права

Члан 159.

За своје видеограм, произвођач видеограма има имовинска права у складу са овим законом.

3.2. Видеограм као предмет сродног права

Члан 160.

Видеограм је снимак аудиовизуелног дела, као и низа покретних слика, са или без пратећег звука, који се налази на носачу слике, односно носачу слике и звука, који се може сазнати, репродуковати или саопштити путем одговарајућег уређаја.

3.3. Продуцент аудиовизуелног дела (произвођач видеограма)

Члан 161.

Продуцент аудиовизуелног дела је физичко или правно лице које у своје име даје иницијативу, прикупља финансијска средства, организује, руководи и преузима одговорност за прво снимање аудиовизуелног дела.

3.4. Садржина имовинског права продуцента аудиовизуелног дела

Члан 162.

Продуцент аудиовизуелног дела има искључиво право да другоме забрани или дозволи:

- 1) умножавање свог видеограма у било ком облику и на било који начин у смислу члана 22. став 1. овог закона и стављање у промет тако умножених примерака у смислу члана 23. овог закона;
- 2) јавно саопштавање свог видеограма са носача слике, односно са носача слике и звука;
- 3) давање примерака свог видеограма у закуп;
- 4) чињење доступним јавности свог видеограма жичним или бежичним путем у смислу члана 32. овог закона.

Право из става 1. тачка 4) овог члана се не исцрпљује било којом радњом јавног саопштавања видеограма, нити чињењем видеограма доступним јавности жичним или бежичним путем у смислу члана 32. овог закона.

Члан 163.

Продуцент аудиовизуелног дела (произвођач видеограма) има право да се супротстави искоришћавању свог видеограма у измењеној форми, ако се таквим искоришћавањем могу угрозити његови имовински интереси.

Лице чије је име или назив на уобичајен начин назначено на видеограму сматра се произвођачем видеограма, док се не докаже супротно.

4. Право произвођача емисије

4.1. Установљење права

Члан 164.

Произвођач емисије има имовинска права у складу са овим законом.

4.2. Емисија

Члан 165.

Емисија је у електрични, електромагнетни или други сигнал претворен звучни, визуелни, односно звучно-визуелни садржај који се емитује ради саопштавања јавности.

4.3. Произвођач емисије

Члан 166.

Произвођач емисије је физичко или правно лице у чијој је организацији и чијим је средствима емисија произведена.

4.4. Садржина права

Члан 167.

Произвођач емисије има искључиво право да другоме забрани или дозволи:

- 1) реемитовање своје емисије, бежично или путем жица;
- 2) снимање своје емисије на носач звука или слике, односно звука и слике, без обзира да ли је реч о емисији која је емитована жичним или бежичним путем, путем кабла или сателита;
- 3) умножавање снимка емисије у било ком облику и на било који начин у смислу члана 22. став 1. овог закона, без обзира да ли је реч о емисији која је емитована жичним или бежичним путем, путем кабла или сателита и стављање у промет тако умножених примерака емисије;
- 4) давање примерака снимка емисије у закуп;
- 5) јавно саопштавање својих емисија на местима која су публици доступна уз плаћање улазнице;
- 6) чињење доступним јавности своје емисије жичним или бежичним путем у смислу члана 32. овог закона.

Право из става 1. тачка б) овог члана се не исцрпљује било којом радњом јавног саопштавања емисије, нити чињењем емисије доступном јавности жичним или бежичним путем у смислу члана 32. овог закона.

Кабловски оператор нема право из става 1. тачка 2) овог члана када путем кабла само поново преноси емисије радиодифузних организација.

5. Право издавача

5.1. Право првог издавача слободног дела

Члан 168.

Лице које, по истеку имовинских права аутора, први пут законито изда или на други начин саопшти јавности дело које пре тога није било издато, има имовинска права која одговарају имовинским правима аутора.

5.2. Право издавача штампаних издања на правичну накнаду

Члан 169.

Издавачи штампаних издања имају право на правичну накнаду прописану у чл. 41. и 44. овог закона под истим условима који важе за ауторе.

Издавачи штампаних издања и аутори дела издатих у штампаној форми могу остварити своја права из чл. 41. и 44. овог закона и овог члана само преко заједничке организације за колективно остваривање ауторског и сродних права.

Накнада остварена на основу чл. 41. и 44. овог закона и овог члана коју плаћају произвођачи, односно увозници уређаја за фотокопирање или других уређаја са сличном техником умножавања и физичка и правна лица која пружају услуге фотокопирања уз накнаду, дели се између аутора и издавача у сразмери 50:50.

6. Право произвођача базе података као посебног права

База података као посебно право

Члан 170.

База података је збирка засебних података, ауторских дела или других материјала уређених на систематичан или методичан начин, који су појединачно доступни електронским или другим путем.

6.1. Произвођач базе података

Члан 171.

Произвођач базе података је физичко или правно лице које је учинило значајно улагање, у квантитативном, односно квалитативном смислу, у прибављање, проверу или представљање садржаја базе података.

6.2. Садржина права произвођача базе података

Члан 172.

Произвођач базе података има право да дозволи или забрани издвајање, односно поновно искоришћавање укупног или значајног дела, у квантитативном или квалитативном смислу, садржаја базе података.

Издвајање садржаја базе података значи трајан или привремени пренос целокупног или значајног дела садржаја базе података на други медиј, било којим средствима или у било ком облику.

Поновно искоришћавање садржаја базе података значи сваки облик чињења доступним јавности целокупног или значајног дела садржаја базе података и то стављањем у промет примерака базе података, њиховим давањем у закуп, чињењем базе података доступном преко интернета или њено чињење доступном јавности посредством других облика трансмисије.

Послугом се не сматра издвајање садржаја базе података или њено поновно искоришћавање.

Произвођач базе података има право да дозволи или забрани систематско издвајање, односно поновно искоришћавање небитних делова садржаја базе података ако се то чини на начин који је у супротности с нормалним искоришћавањем базе података, односно ако се на тај начин неразумно вређају легитимни интереси произвођача базе података.

6.3. Исцрпљење права произвођача базе података

Члан 173.

Првом продајом примерка базе података на територији Републике Србије од стране произвођача базе података или уз његову сагласност исцрпљује се његово право на стављање у промет умноженог примерка базе података на територији Републике Србије.

6.4. Пренос права произвођача базе података

Члан 174.

Право из члана 172. став 1. овог закона може да се преноси, или да буде предмет уговора о лиценци.

6.5. Сукоб са другим правима

Члан 175.

Право из члана 172. став 1. овог закона примењује се без обзира на подобност базе података да буде заштићена ауторским правом или неким другим правом и без обзира на подобност садржаја базе података да буде заштићен ауторским правом или другим правима.

Заштитом базе података на основу члана 172. став 1. овог закона не наноси се штета правима која постоје на њеним садржајима.

6.6. Права и обавезе законитог корисника базе података

Члан 176.

Произвођач базе података која је учињена доступном јавности на било који начин не може да забрани законитом кориснику базе података издвајање, односно поновно искоришћавање, у квалитативном или квантитативном смислу, небитних делова садржаја базе података, у било које сврхе.

Ако је законити корисник базе података овлашћен да издваја, односно поновно искоришћава само један део базе података, став 1. овог члана примењиваће се само у односу на тај део базе података.

Законити корисник базе података која је учињена доступном јавности на било који начин, не сме да предузима радње које су у супротности са нормалним искоришћавањем базе података или које неразумно вређају легитимне интересе произвођача базе података.

Законити корисник базе података која је учињена доступном јавности не сме да нанесе штету носиоцу ауторског или сродног права у погледу дела или предмета заштите који су садржани у бази података.

Одредбе уговора које су у супротности са ст. 1-4. овог члана су ништаве.

6.7. Изузеци од права произвођача базе података

Члан 177.

Законити корисник базе података која је учињена доступном јавности на било који начин може, без дозволе произвођача базе података, да:

1) врши издвајање битних делова садржаја базе података за личне некомерцијалне потребе, под условима прописаним чланом 56. овог закона;

2) врши издвајање битних делова садржаја базе података за некомерцијалне сврхе наставе, под условима прописаним чланом 54. овог закона;

3) врши издвајање и поновно искоришћавање битних делова садржаја базе података ради спровођења поступка пред судским или другим државним органима или у сврху обезбеђења јавне сигурности, под условима прописаним чланом 52. овог закона.

Члан 178.

Ако је то неопходно ради приступа садржини базе података која је ауторско дело и нормалног коришћења садржине такве базе података, законити корисник базе података или њеног умноженог примерка има право да:

1) привремено или трајно умножава базу података или њен умножени примерак, било којим средствима и у било којој форми, у целини или делимично;

2) врши превођење, адаптацију, уређивање или било коју другу измену базе података или њеног умноженог примерка;

3) ставља у промет базу података или њен умножени примерак;

4) јавно саопштава, приказује или користи базу података или њен умножени примерак;

5) умножава, ставља у промет, јавно саопштава, приказује или користи у јавности резултате поступака који се наводе под тачком 2) овог члана.

Ако је корисник овлашћен само за коришћење дела базе података, дозвољено му је предузимање поступака из става 1. овог члана само у погледу тог дела базе података.

Одредбе уговора које су у супротности са одредбама овог члана су ништаве.

7. Заједничке одредбе о сродним правима и праву произвођача база података

7.1. Однос између ауторског и сродних права

Члан 179.

Сродна права и право произвођача база података података ни на који начин не утичу на заштиту права аутора у погледу њихових дела.

На сродна права и право произвођача база података сходно се примењују одредбе о објављивању, саопштавању јавности и издавању ауторског дела из члана 9. овог закона.

7.2. Ограничења сродних права и права произвођача база података и исцрпљење тих права

Члан 180.

На сродна права и право произвођача база података сходно се примењују одредбе овог закона о ограничењима и исцрпљењу ауторског права.

7.3. Пренос сродних права и права произвођача база података

Члан 181.

Сродна права и права произвођача база података су преносива, осим личних права интерпретатора.

7.4. Право на правичну накнаду

Члан 182.

Произвођач фонограма, интерпретатор и продуцент аудиовизуелног дела имају право на правичну накнаду, која је прописана у чл. 41. и 44. овог закона, и то под истим условима који важе за ауторе.

7.5. Трајање сродних права и права произвођача база података

Члан 183.

Имовинска права интерпретатора трају 50 година од дана настанка интерпретације. Ако је интерпретација снимљена и законито издата или објављена током тог рока, на други начин различит од фонограма, право траје 50 година од дана првог издавања или објављивања, зависно од тога који је датум ранији. Морална права интерпретатора трају и по престанку трајања његових имовинских права.

Ако је у року од 50 година од дана настанка интерпретације, та интерпретација снимљена на фонограм који је законито издат или објављен, право интерпретатора траје 70 година од дана првог законитог издавања или објављивања фонограма, зависно од тога који је датум ранији.

Право произвођача фонограма траје 50 година од дана настанка фонограма, ако у том року фонограм није законито издат или објављен. Ако је фонограм законито издат или објављен током тог рока, право престаје 70 година од дана првог законитог издавања или објављивања, зависно од тога који датум је ранији.

Право продуцента аудиовизуелног дела траје 50 година од дана настанка видеограма, ако у том року видеограм дело није законито издат или објављен. Ако је видеограм законито издат или објављен током тог рока, право престаје 50 година од дана издавања или објављивања, зависно од тога који датум је ранији.

Право произвођача емисије траје 50 година од дана првог емитовања заштићене емисије.

Право произвођача базе података траје 15 година од дана настанка базе података. Ако је база података учињена доступном јавности на било који начин током тог рока, право траје 15 година од тог дана.

Свака суштинска, квалитативна или квантитативна измена садржаја базе података, укључујући сваку суштинску измену која је настала као последица сталних додавања, брисања или измена и довела до тога да база података може да се сматра за суштински, у квалитативном или квантитативном смислу, ново улагање, чини да таква база података има свој сопствени рок трајања.

Право првог издавача слободног дела траје 25 година од дана првог издавања или првог саопштавања јавности на други начин.

Право издавача штампаних издања на посебну накнаду траје 50 година од законитог издавања дела.

Рокови за потребе утврђивања датума престанка имовинских права носилаца сродних права рачунају се од 1. јануара године која непосредно следи за годином у којој се десио догађај који је релевантан за почетак рока.

Рокови трајања права произвођача фонограма из става 3. овог члана не примењују се ако су наступиле околности из чл. 144. став 3. и 146. став 4. овог закона.

7.6. Лица на која се закон односи

Члан 184.

Интерпретатору, произвођачу фонограма, продуценту аудиовизуелног дела, произвођачу емисије, произвођачу базе података, издавачу штампаних издања и издавачу слободног дела, који је страном лице, признају се права предвиђена овим законом на основу међународног уговора који је ратификовала Република Србија, или на основу узајамности између Републике Србије и земље којој он припада.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, произвођачу базе података који је правно лице које нема седиште у Републици Србији, признају се права предвиђена овим законом само ако је пословање тог лица трајно и непосредно повезано са привредом Републике Србије.

У случају сумње у постојање узајамности, објашњење даје орган надлежан за спољне послове Републике Србије.

За стране ауторе и носиоце сродних права који уживају заштиту на основу овог закона важе рокови трајања тих права из овог закона с тим да истичу најкасније на дан када истиче заштита у држави чији су они држављани или у којој имају своје седиште и не могу бити дужи од рокова прописаних овим законом.

Члан 185.

Интерпретатору који је страни држављанин признају се морална права без обзира на то да ли су испуњени услови из члана 184. овог закона.

IV ОСТВАРИВАЊЕ АУТОРСКОГ И СРОДНИХ ПРАВА

Члан 186.

Носилац ауторског или сродног права може своје право остваривати индивидуално или колективно, осим у случајевима из члана 31. ст. 3. и 4, чл. 41, 44, 49, 138, 145, 151, 169. и 182. овог закона којима је прописано обавезно колективно остваривање ауторског права и сродних права.

Ауторско и сродна права могу се остваривати и преко независног субјекта за управљање ауторским и сродним правима.

1. Индивидуално остваривање и независни субјект за управљање ауторским и сродним правима

1.1. Индивидуално остваривање права

Члан 187.

Индивидуално остваривање ауторског и сродних права може се вршити непосредно или преко заступника на основу одговарајућег пуномоћја.

Заступници у индивидуалном остваривању ауторског и сродних права могу бити физичка или правна лица.

1.2. Остваривање права путем независног субјекта за управљање ауторским или сродним правима

Члан 188.

Независни субјект за управљање ауторским или сродним правима (у даљем тексту: независни субјект управљања), је правно лице које је на основу уговора или непосредно на основу закона овлашћено да управља ауторским или сродним правима више носилаца тих права, чија је једина или главна сврха остваривање користи за носиоце права, под условима да:

1) није непосредно или посредно, у целини или делимично, у својини или под контролом носилаца права;

2) делује ради стицања добити.

Одредбе члана 238, члана 245. став 1, члана 248, члана 252. став 1. тач. 1), 2), 3), 5), 6) и 7), члана 253. ст. 1, 2, 4. и 5, чл. 254, 255, члана 256. ст. 1. и 2. и члана 275. овог закона сходно се примењују и на независне субјекте управљања.

Не сматрају се независним субјектима управљања продуценти, организације за радиодифузију и издавачи који остварују сопствена права или права која су им пренета, као ни менаџери и агенти аутора и интерпретатора, који делују као посредници и заступају носиоце права у њиховим односима са организацијама за колективно остваривање права.

Надлежни орган води евиденцију независних субјеката управљања, чије седиште је на територији Републике Србије и који на територији Републике Србије остварују ауторско, односно сродна права.

У евиденцију независних субјеката управљања уписују се подаци о називу и седишту независног субјекта управљања, о врсти права које тај субјект намерава да остварује и о категорији носилаца права који су му дали овлашћења да у њихову корист остварује ауторска, односно сродна права.

2. КОЛЕКТИВНО ОСТВАРИВАЊЕ АУТОРСКОГ ПРАВА

2.1. ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА КОЛЕКТИВНО ОСТВАРИВАЊЕ АУТОРСКОГ И СРОДНИХ ПРАВА

2.1.1. Колективно остваривање

Члан 189.

Ауторско и сродна права колективно се остварују преко организације за колективно остваривање ауторског, односно сродних права (у даљем тексту: организација).

2.1.2. Појам и основне карактеристике

Члан 190.

Организација је удружење носилаца права које је од надлежног органа добило дозволу да као своју основну делатност обавља послове колективног остваривања ауторског и сродних права.

Организација обавља делатност на основу закона и својих општих аката у најбољем интересу носилаца права чија права остварује и које не сме да изложи било каквим обавезама осим оних које су објективно неопходне за заштиту њихових права и интереса или за делотворно остваривање њихових права.

Организацијом управљају њени чланови у складу са статутом.

Организација се не оснива ради стицања добити.

На организацију сходно се примењују одредбе закона којим се уређује правни положај удружења, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбе овог закона којима се уређује пословање организације, сходно се примењују и на субјекте које та организација директно или индиректно, у целини или делимично, поседује односно контролише, ако такви субјекти обављају активност на коју би се, ако би је обављала организација, примењивале одредбе овог закона.

2.1.3. Послови које организација може да обавља поред делатности колективног остваривања права

Члан 191.

Поред послова колективног остваривања ауторског и сродних права, организација може да:

1) врши делатност којом се остварују уметнички, стручни или социјални интереси носилаца права;

2) обавља поједине административно-техничке услуге у име и за рачун друге организације или у своје име а за рачун друге организације, на основу писаног уговора.

2.1.4. Монополски карактер организације

Члан 192.

Организација остварује имовинска права носилаца права на њиховим ауторским делима или предметима сродних права у складу са дозволом надлежног органа.

Само једна организација може да добије дозволу за колективно остваривање ауторског, односно сродних права за одређену врсту права на одређеној врсти дела, односно предмета сродног права.

2.1.5. Права организације

Члан 193.

Организација има право да врши контролу над искоришћавањем предмета заштите са њеног репертоара. Репертоар обухвата сва дела или предмете заштите у вези са којима организација остварује ауторско и сродна права, укључујући и дела, односно предмете заштите чији су носиоци лица чија права организација остварује на основу члана 235. овог закона.

Организација има право да пред судом и другим органима штити права која су јој поверена на колективно остваривање од стране носилаца ауторског, односно сродних права или овим законом.

Надлежни органи и други носиоци јавних овлашћења који воде евиденцију о подацима који су од значаја за утврђивање висине накнада које организације наплаћују од корисника, дужни су да на захтев организације те податке доставе у року од 30 дана од дана подношења захтева.

2.2. ДОЗВОЛА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ КОЛЕКТИВНОГ ОСТВАРИВАЊА АУТОРСКОГ И СРОДНИХ ПРАВА

2.2.1. Оснивачи организације

Члан 194.

Удружење носилаца права из члана 190. став 1. овог закона оснивају аутори, односно носиоци ауторског или сродних права, односно њихова удружења.

2.2.2. Захтев за издавање дозволе

Члан 195.

Удружење носилаца права из члана 190. став 1. овог закона дужно је да од надлежног органа прибави дозволу за обављање делатности колективног остваривања права (у даљем тексту: дозвола).

У захтеву за издавање дозволе подносилац захтева наводи ауторска, односно сродна права за која тражи дозволу.

Уз захтев из става 2. овог члана подносилац доставља:

- 1) решење да је регистрован као удружење;
- 2) статут;
- 3) доказ о пословном седишту организације;
- 4) списак аутора, односно носилаца права који су овластили организацију да остварује права на њиховим делима, односно предметима сродних права, са подацима о њиховом држављанству, пребивалишту или боравишту, као и седишту;

5) попис дела, односно предмета сродних права носилаца права који су овластили организацију да остварује права на њиховим делима, а који ће заједно са делима, односно предметима сродних права чији су носиоци лица чија права организација остварује у складу са чланом 235. овог закона, чинити репертоар организације;

6) потписана овлашћења носилаца права који су организацији уступили своја права на наведеним делима, односно предметима сродних права, под условом добијања дозволе;

7) доказе о испуњености финансијских, кадровских, техничких и организационих претпоставки за ефикасно колективно остваривање права која су им поверена;

8) доказ о уплати прописане административне таксе која је приход буџета Републике Србије.

Податке и документа који се у складу са овим законом подносе уз захтев из става 2. овог члана, а о којима се воде службене евиденције, надлежни орган прибавља по службеној дужности, директним увидом у службену евиденцију, преко сервисне магистрале органа или на други прихваћен начин у складу са законом којим се уређује електронска управа, осим ако подносилац захтева изјави да ће те податке и документа прибавити сам.

2.2.3. Услови за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања права

Члан 196.

Дозвола за обављање делатности колективног остваривања права се издаје организацији која је поднела захтев за издавање дозволе у складу са чланом 195. овог закона, уколико испуњава следеће услове:

1) њени чланови, као и они који нису њени чланови, а који су је на основу овлашћења или уговора овластили да остварује права на њиховим делима, односно предметима сродних права, представљају већину носилаца ауторског, односно сродних права из области на коју се односи делатност организације, а имају пребивалиште, боравиште, односно седиште у Републици Србији или су њени држављани;

2) испуњава кадровске, финансијске, техничке и организационе претпоставке да може ефикасно да остварује права домаћих и страних носилаца ауторског, односно сродних права у Републици Србији, односно домаћих носилаца ауторског, односно сродних права у иностранству из области на коју се односи њена делатност;

3) има седиште у Републици Србији;

4) статут организације је у складу са одредбама овог закона;

5) основана је у складу са чланом 194. овог закона.

2.2.4. Претпоставке за обављање делатности

Члан 197.

Сматраће се да подносилац захтева испуњава кадровске, техничке и организационе претпоставке из члана 196. став 1. тачка 2) овог закона ако има:

1) пословни простор опремљен комуникацијском и информатичком опремом уобичајеном за делатност колективног остваривања права;

2) запослену особу која има завршен правни факултет и најмање две године стручног искуства у правним пословима, као и знање енглеског језика;

3) запослену особу која испуњава прописане услове за вођење рачуноводства и има најмање две године стручног искуства на пословима организовања и вођења рачуноводства.

Стручна спрема и знање енглеског језика доказује се одговарајућим исправама, а стручно искуство документацијом из које је видљиво где је и на којим пословима искуство стечено.

Сматраће се да подносилац захтева испуњава финансијске претпоставке из члана 196. став 1. тачка 2) овог закона уколико поседује одговарајућа финансијска средства за отпочињање обављања делатности колективног остваривања ауторског или сродних права.

2.2.5. Обнова дозволе за обављање делатности колективног остваривања права

Члан 198.

Организација има право да неограничени број пута захтева обнову дозволе за обављање делатности.

Захтев за обнову дозволе за обављање делатности подноси се надлежном органу најкасније 90 дана пре истека важеће дозволе.

Уредним захтевом за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања права сматраће се захтев који је поднет у року из става 1. овог члана и који садржи податке и документацију из члана 195. ст. 2. и 3. тач. 1)-5) и тач. 7) и 8) овог закона.

Решење о обнови дозволе за обављање делатности колективног остваривања права се издаје организацији која је поднела уредан захтев у смислу ст. 2. и 3. овог члана, уколико испуњава услове за издавање дозволе утврђене чланом 196. овог закона.

У поступку по захтеву за обнову дозволе, испуњеност кадровских, техничких и организационих претпоставки за обављање делатности из члана 196. став 1. тачка 2) овог закона цениће се у складу са чланом 197. став 1. овог закона, а испуњеност финансијских претпоставки цениће се на основу целокупног финансијског пословања организације за период од седам година који претходи захтеву за обнову дозволе.

2.2.6. Решење о издавању и решење о обнови дозволе за обављање делатности колективног остваривања права

Члан 199.

Надлежни орган дужан је да донесе решење о издавању дозволе, односно решење о обнови дозволе или решење о одбијању захтева, у року од 90 дана од дана подношења уредног захтева за издавање, односно захтева за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања права.

Ако је захтев за издавање, односно обнову дозволе неуредан у смислу чл. 194, 195. и 198. став 3. овог закона, надлежни орган ће позвати подносиоца захтева да у року од 30 дана од дана пријема примедби уреди поднети захтев.

Надлежни орган може продужити рок прописан ставом 2. овог члана за 15 дана ако је захтев поднет пре истека рока за поступање.

Ако у остављеном року из ст. 2. и 3. овог члана, подносилац захтева не уреди захтев надлежни орган ће захтев решењем одбацити.

Ако је захтев за издавање, односно обнову дозволе уредан, а надлежни орган утврди да услови за издавање, односно обнову дозволе из чл. 196, 197. и 198. ст. 4. и 5. овог закона нису испуњени, о томе ће обавестити подносиоца захтева писаним путем и оставити му рок од 30 дана од дана пријема примедби да се изјасни.

Надлежни орган може продужити рок прописан ставом 5. овог члана за 15 дана ако је захтев поднет пре истека рока за поступање.

Надлежни орган ће донети решење о одбијању захтева уколико подносилац захтева не испуњава услове за издавање, односно обнову дозволе прописане чл. 196, 197. и 198. ст. 4. и 5. овог закона.

Решењем о издавању, односно обнови дозволе за обављање делатности организација стиче право да у трајању од седам година од дана издавања решења обавља послове колективног остваривања ауторског, односно сродних права.

Одлуке надлежног органа из ст. 1, 4, 7. и 8. овог члана су коначне и против њих се може покренути управни спор.

Решење о издавању, односно обнови дозволе из става 8. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

2.2.7. Упис у евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права

Члан 200.

У евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права уписује се: назив и седиште организације, делатност организације, датум уписа, обнове уписа и брисања организације из евиденције, уговори о сарадњи са иностраним организацијама и подаци о чланству у међународним организацијама.

О променама чињеница које се уписују у евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права, организација је дужна да обавести надлежни орган у року од 15 дана од дана настанка промене.

Промене из става 2. овог члана уписују се у евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права.

Подаци из евиденције организација за колективно остваривање ауторског и сродних права доступни су свим заинтересованим лицима.

2.2.8. Брисање из евиденције организација за колективно остваривање ауторског и сродних права

Члан 201.

Брисаће се из евиденције из члана 200. овог закона организација која пре истека периода из члана 199. став 8. овог закона не обнови дозволу за обављање делатности, којој дозвола за обављање делатности буде одузета на основу члана 258. овог закона или након спроведеног поступка ликвидације или стечаја, у складу са законом којим се уређује поступак ликвидације или стечаја удружења.

2.3. ОРГАНИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

2.3.1. Обавезни органи организације

Члан 202.

Органи организације су: скупштина чланова (даље: скупштина), надзорни одбор, управни одбор и директор.

2.3.2. Скупштина организације и њене надлежности

Члан 203.

Скупштина одлучује о:

- 1) изменама статута и условима за чланство ако та правила нису уређена статутом;
 - 2) постављању и разрешењу чланова управног и надзорног одбора у складу са статутом организације, успешности њиховог рада, њиховим накнадама и другим новчаним и неновчаним користима, давањима за њихово добровољно пензијско осигурање, њиховом праву на награде и отпремнине;
 - 3) правилима расподеле накнада носиоцима права;
 - 4) правилима коришћења нерасподељених средстава;
 - 5) општој политици инвестирања прихода од права и прихода од инвестирања;
 - 6) општој политици одбитака од прихода од права и од прихода од инвестирања прихода од права;
 - 7) политици управљања ризиком;
 - 8) одобрењу набавки, продаји или залагању некретнина организације;
 - 9) одобрењу спајања и удруживања, оснивања огранака, преузимања других субјеката или акција или права у другим субјектима;
 - 10) одобрењу задуживања, давању зајмова или пружању обезбеђења за зајмове;
 - 11) избору и разрешењу овлашћеног ревизора и
 - 12) одобравању годишњег извештаја о пословању.
- Скупштина се сазива најмање једном годишње.

2.3.2.1. Гласачко право чланова скупштине

Члан 204.

Сви чланови организације имају право да учествују и гласају на скупштини.

Сваки члан скупштине има један глас. Изузетно од става 1. овог члана, организација може статутом предвидети одређена ограничења права из става 1. овог члана на основу једног или оба следећа критеријума:

- 1) временска дужина чланства;
- 2) износ накнаде која је поједином члану организације расподељена или исплаћена.

Критеријуми из става 2. овог члана морају бити одређени и примењени на правичан и пропорционалан начин и њима се не може неоправдано ограничавати укупан број чланова скупштине.

У случају из става 2. овог члана, представљање различитих категорија чланова организације у доношењу одлука мора бити праведно и уравнотежено.

2.3.2.2. Представљање чланова у скупштини организације

Члан 205.

Сваки члан организације има право да овласти било које правно или физичко лице да га заступа у раду и гласању на скупштини, под условом да такво заступање не води сукобу интереса.

Именовање заступника се односи само на једно заседање скупштине. Заступник има иста права као и члан који га је именовао. Заступник гласа у складу са упутствима која је добио од члана који га је овластио.

Организација има право да статутом ближе одреди ограничења заступања из става 1. овог члана, с тим да таква ограничења не смеју нарушити одговарајуће и делотворно учешће чланова организације приликом одлучивања на скупштини.

2.3.2.4. Скупштина делегата чланова организације

Члан 206.

Организација може статутом уредити да надлежности скупштине врши скупштина делегата чланова организације, коју чланови организације бирају најмање једном у четири године, с тим да:

- а) буде обезбеђено одговарајуће и делотворно учешће чланова организације у процесу доношења одлука, и
- б) заступљеност различитих категорија чланова организације буде правична и уравнотежена.

Одредбе овог закона које се односе на рад скупштине примењују се сходно и на скупштину делегата.

2.3.3. Надзорни одбор организације

Члан 207.

Надзорни одбор организације надзире активности и извршење обавеза лица која управљају пословањем организације.

У надзорном одбору морају, на правичан и пропорционалан начин, бити заступљене различите категорије чланова организације.

Сваки члан надзорног одбора доставља скупштини једном годишње појединачну изјаву о сукобу интереса, која садржи податке прописане у члану 208. став 2. овог закона.

Надзорни одбор се састаје редовно и има надлежност која обухвата:

- 1) вршење овлашћења из члана 203. став 1. тач. 7)-9) овог закона уколико је скупштина организације делегирала статутом или посебном одлуком, вршење тих овлашћења;
- 2) надзирање активности и извршења обавеза чланова управног одбора и директора, укључујући примену одлука скупштине, а нарочито примену правила и општих политика из члана 203. овог закона;
- 3) вршење овлашћења из члана 203. став 1. тачка 2) овог закона у погледу одлука које се односе на чланове управног одбора, уколико је скупштина организације делегирала надзорном одбору вршење тих овлашћења;

Надзорни одбор извештава скупштину о вршењу своје надлежности најмање једном годишње.

2.3.4. Чланови управног одбора и директор

Члан 208.

Чланови управног одбора и директор дужни су да обављају послове на одговоран, савестан и транспарентан начин, уз помоћ добрих управних и рачуноводствених поступака, као и да буду подвргнути механизмима унутрашње контроле.

У циљу спречавања сукоба интереса, односно у циљу онемогућавања негативног утицаја сукоба интереса који се не може избећи, на интересе организације, свако лице, односно члан органа из става 1. овог члана има обавезу да скупштини и надзорном одбору поднесе годишњу изјаву која садржи следеће податке:

- 1) сваку корист коју остварује у организацији;
- 2) све накнаде примљене од организације у претходној финансијској години, укључујући добровољно пензијско осигурање, примања у натури и друге врсте користи;
- 3) све износе примљене од организације током претходне финансијске године у својству носиоца ауторског, односно сродног права;
- 4) изјаву о било којем постојећем или могућем сукобу између сопствених интереса и интереса организације, или између дужности према организацији и обавезе коју има према било којем другом правном или физичком лицу.

О постављењу и разрешењу директора одлучује управни одбор организације осим уколико је статутом организације другачије прописано.

2.4. ОПШТИ АКТИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

2.4.1. Врсте општих аката организације

Члан 209.

Општи акти организације су: статут, тарифа, план расподеле и други општи акти којима се уређују одређена питања из делатности организације.

Појединачни акти које доносе органи и овлашћени појединци у организацији морају бити у складу са општим актима организације.

2.4.2. Статут организације

Члан 210.

Статут је основни општи акт организације и други општи акти морају бити у сагласности са њим.

Статут организације мора да уреди одговарајуће делотворне механизме за учешће чланова организације у доношењу одлука организације.

Статут организације садржи одредбе о врсти и предмету права која се на колективан начин остварују преко организације.

Статут уређује начин доношења одлука од стране скупштине, управног одбора и надзорног одбора организације.

Статут организације, као и његове измене и допуне доноси скупштина организације, обичном већином гласова од укупног броја чланова скупштине осим ако је већа већина предвиђена статутом.

Ако седница скупштине организације на којој се доноси статут, односно његове измене и допуне није могла да се одржи због недостатка кворума који је одређен статутом, поново се сазива са истим утврђеним дневним редом, а на поновљеној седници скупштине одлука о статусу, односно његовим изменама и допунама доноси се обичном већином присутних чланова скупштине.

Статутом се уређују услови за чланство у организацији који морају да буду засновани на принципима објективности, транспарентности и недискриминације.

2.4.3. План расподеле организације

Члан 211.

План расподеле садржи критеријуме на основу којих организација расподељује носиоцима ауторског, односно сродних права, приход који је у виду накнаде за искоришћавање предмета заштите прикупила од корисника.

Одредбе плана расподеле морају да буду јасне, недвосмислене, применљиве и тако формулисане да искључују сваку арбитарност у расподели наплаћеног прихода.

Начела плана расподеле су: сразмерност и правичност.

Принцип сразмерности значи да висина накнада мора да буде сразмерна обиму искоришћавања одређеног предмета заштите.

Принцип правичности се примењује само када из оправданих разлога није могуће применити принцип сразмерности и зависи од врсте предмета заштите, начина искоришћавања предмета заштите и других критеријума утврђених статутом организације.

План расподеле, као и његове измене и допуне доноси скупштина организације, обичном већином гласова чланова скупштине осим ако је већа већина предвиђена статутом.

Ако седница скупштине организације на којој се доноси план расподеле, односно његове измене и допуне није могла да се одржи због недостатка кворума који је одређен Статутом, поново се сазива са истим утврђеним дневним редом, а на поновљеној седници скупштине одлука о плану расподеле, односно његовим изменама и допунама доноси се обичном већином присутних чланова скупштине.

2.4.4 Начин одређивања накнаде коју организација наплаћује корисницима

Члан 212.

Накнада за искоришћавање ауторских дела и предмета сродних права одређује се тарифом.

Изузетно од става 1. овог члана, накнада за искоришћавање ауторских дела и предмета сродних права за уступање права на онлајн коришћење ауторских дела или предмета сродних права иностраном мултитериторијалном сервису за пружање онлајн услуга одређује се уговором са корисником.

2.4.4.1 Тарифа организације

Члан 213.

Тарифа је општи акт организације којим се утврђује висина и начин одређивања накнаде коју организација наплаћује корисницима за поједине облике искоришћавања ауторских дела и предмета сродних права и обвезницима плаћања правичне накнаде.

2.4.4.2. Основни принципи за одређивање тарифе

Члан 214.

Тарифа мора да буде примерена без обзира на то да ли се ради о искључивим правима или правима на накнаду и да, поред других критеријума, одражава економску вредност коју коришћење предмета заштите има за делатност корисника, узимајући у обзир природу и обим коришћења предмета заштите, као и економску вредност послова из делатности колективног остваривања права, коју пружа организација. Организација је дужна да обавести корисника о критеријумима на којима је заснована тарифа.

Тарифа мора бити заснована на објективним и недискриминаторним критеријумима.

Ако се искоришћавање ауторских дела врши заједно са искоришћавањем предмета сродних права, односно ако за једно искоришћавање има више носилаца права, тарифе се одређују сразмерно.

У случају из става 3. овог члана, за одређивање сразмере у висини накнаде за искоришћавање ауторских дела и висини накнаде за искоришћавање предмета сродних права меродавна је уобичајена међународна пракса.

Приликом одређивања тарифе узимају се у обзир и тарифе колективних организација у другим државама Европе.

2.4.4.3. Критеријуми за одређивање висине тарифе када је искоришћавање предмета заштите нужно за обављање делатности корисника

Члан 215.

Ако је искоришћавање предмета заштите нужно за обављање делатности корисника (у случају емитовања или концертних коришћења предмета заштите и сл.) тарифа се одређује по правилу у процентуалном износу од прихода који корисник остварује обављајући делатност у оквиру које искоришћава предмете заштите. Тај износ мора да буде у сразмери са значајем који за приходе корисника има искоришћавање предмета заштите са репертоара организације.

Ако искоришћавањем предмета заштите корисник из става 1. овог члана не остварује приход, тарифа се одређује у процентуалном износу од трошкова потребних за обављање делатности у оквиру које се искоришћавају предмети заштите, водећи рачуна о значају који искоришћавање предмета заштите има за делатност корисника.

Уз накнаде које су одређене на начин прописан ст. 1. и 2. овог члана, тарифом се одређују и најнижи износи накнада за искоришћавање предмета заштите са репертоара организације.

2.4.4.4. Критеријуми за одређивање висине тарифе када искоришћавање предмета заштите није нужно за обављање делатности корисника

Члан 216.

Ако искоришћавање предмета заштите није нужно за обављање делатности корисника већ само корисно или пријатно (на пример у случају превозних средстава, смештајних и угоститељских објеката, трговинских радњи, тржних центара, изложбених простора, и томе слично) и под условом да је одређивање такве тарифе у процентуалном износу немогуће или неразумно тешко, тарифа се може одредити у паушалном износу.

Приликом одређивања висине паушалне накнаде водиће се рачуна о:

- 1) врсти и начину искоришћавања предмета заштите;
- 2) географској локацији седишта корисника;
- 3) врсти и величини простора у којем се користе предмети заштите;

4) трајању и обиму искоришћавања и ценама услуга корисника.

2.4.4.5. Одређивање висине износа правичне накнаде из чл. 41. и 44. овог закона

Члан 217.

Висина износа правичне накнаде из члана 41. овог закона за уређаје са Листе техничких уређаја и празних носача, звука, слике односно текста се одређује по правилу у процентуалном износу од вредности уређаја са Листе техничких уређаја и празних носача, звука, слике односно текста.

Као вредност уређаја са Листе техничких уређаја и празних носача звука, слике, односно текста узима се њихова продајна цена без пореза на додату вредност при првој продаји, а кад се уређаји увозе у Републику Србију, као њихова вредност узима се њихова набавна цена прерачуната у динаре по средњем курсу Народне банке Србије на дан њиховог царинења, увећана за царину.

Висина износа правичне накнаде из члана 41. овог закона за празне носаче звука, слике, односно текста са Листе техничких уређаја и празних носача звука, слике, односно текста одређује се по правилу у односу на меморијски капацитет као и на врсту празног носача, звука, слике односно текста.

Висина износа правичне накнаде из члана 44. овог закона одређује се, по правилу у односу на број уређаја за фотокопирање којима се пружа услуга фотокопирања, односно у односу на удаљеност места где се пружа услуга фотокопирања од високошколске установе.

При одређивању правичних накнада из чл. 41. и 44. овог закона примењују се основни принципи за одређивање тарифа из члана 214. овог закона и узимају се у обзир вероватна штета која аутору настаје када се његово дело без његовог одобрења умножава за личне некомерцијалне потребе физичких лица, примена техничких мера заштите, као и друге околности које могу утицати на правилно одмеравање износа правичне накнаде.

2.4.4.6. Преговори и споразум о тарифи

2.4.4.6.1. Преговори о тарифи

Члан 218.

Организација иницира преговоре о тарифи објавом позива репрезентативним удружењима корисника и индивидуалним корисницима у „Службеном гласнику Републике Србије”, на својој интернет страници и у једном високотиражном дневном листу и о томе обавештава Привредну комору Србије.

Лица из става 1. овог члана дужна су да преговоре о тарифи воде у доброј вери као и да пруже све потребне информације за постизање споразума о тарифи.

2.4.4.6.2. Споразум о тарифи

Члан 219.

Тарифа се, након обављених преговора између организације и репрезентативног удружења корисника, одређује споразумом у писаној форми. Као репрезентативно сматра се оно удружење корисника које на територији Републике Србије представља већину

корисника из одређене делатности, односно оно коме је репрезентативност призната на основу других прописа. Ако нема таквог удружења, репрезентативност ће се утврђивати на основу броја корисника које удружење представља, активности удружења, степена организованости удружења и слично.

Тарифа се може одредити и споразумом у писаној форми између организације и индивидуалног корисника ако је према природи пословања таквог корисника он једини који обавља ту врсту делатности у Републици Србији. На индивидуалног корисника сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на репрезентативно удружење корисника.

Установе јавног радиодифузног сервиса су индивидуални корисници са којима, у смислу става 2. овог члана, организације одређују тарифу споразумом у писаној форми.

Тарифу одређену на начин из ст. 1. и 2. овог члана, организација објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”, а тарифа ступа на снагу осмог дана од дана објаве.

До окончања поступка одређивања тарифе на начин предвиђен овим чланом накнада се плаћа према постојећој тарифи.

2.4.4.6.3. Обавезна садржина писаног споразума о тарифи

Члан 220.

Писани споразум из члана 219. овог закона мора да садржи:

- 1) износ накнаде за искоришћавање ауторских дела, односно предмета сродних права са репертоара организације;
- 2) услове за коришћење ауторских дела, односно предмета сродних права са репертоара организације;
- 3) рок и начин наплате накнаде;
- 4) околности коришћења због којих се висина одређене накнаде у тарифи увећава или смањује.

2.4.4.7. Одређивање тарифе када није постигнут споразум

2.4.4.7.1. Одређивање предлога тарифе од стране Управног одбора организације

Члан 221.

Ако у року од 60 дана од дана објаве позива из члана 218. овог закона не буде постигнут споразум, предлог тарифе одређује управни одбор организације. Тако одређен предлог тарифе доставља се надлежном органу на сагласност.

До окончања поступка одређивања тарифе на начин предвиђен овим чланом накнада се плаћа према постојећој тарифи.

2.4.4.7.2. Одређивање јединствених тарифа за остваривање права из чл. 138. и 151. овог закона

Члан 222.

Јединствене тарифе за остваривање права из члана 138. став 1. тач. 1), 3) и 5) и члана 151. став 1. овог закона одређују се споразумом у писаној форми између организације произвођача фонограма и организације интерпретатора с једне стране, и репрезентативног удружења корисника с друге стране.

Организација произвођача фонограма и организација интерпретатора заједнички иницирају преговоре о јединственим тарифама и заједнички преговарају са репрезентативним удружењем корисника у поступку и на начин одређен чл. 218. и 219. овог закона.

Јединствену тарифу одређену на начин прописан ставом 1. овог члана организације заједнички објављују у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Тарифа ступа на снагу осмог дана од дана објаве у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Уколико у року од 60 дана од дана објаве позива из члана 218. овог закона није постигнут споразум из става 1. овог члана, предлог јединствене тарифе одређују управни одбори организација на основу писменог споразума.

Предлог јединствене тарифе доставља се надлежном органу на сагласност.

Уколико у року од 90 дана од дана објаве позива из члана 218. овог закона, организација произвођача фонограма и организација интерпретатора не поднесу надлежном органу захтев за добијање сагласности о предлогу јединствене тарифе, ту тарифу одређује надлежни орган.

Тарифа коју је одредио надлежни орган из става 7. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

2.4.4.7.3. Одређивање јединствене тарифе за остваривање права на правичну накнаду

Члан 223.

Јединствена тарифа за остваривање права на правичну накнаду из чл. 41, 44. и 182. овог закона која се плаћа од прве продаје или увоза у Републику Србију уређаја за тонско и визуелно снимање и празних носача звука, слике и текста, одређује се споразумом у писаној форми између организација које остварују права оних носилаца ауторског и сродних права којима је овим законом дато право на посебну накнаду с једне стране и репрезентативног удружења произвођача, односно увозника уређаја за тонско и визуелно снимање и произвођача, односно увозника празних носача звука, слике и текста.

Организације из става 1. овог члана заједнички иницирају преговоре о јединственој тарифи, заједнички преговарају у поступку и на начин одређен чл. 218. и 219. овог закона и заједнички објављују јединствену тарифу из става 1. овог члана у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Јединствена тарифа одређена на начин прописан ст. 1. и 2. овог члана ступа на снагу осмог дана од дана објаве у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Уколико у року од 60 дана од дана објаве позива из члана 218. овог закона није постигнут споразум из става 1. овог члана, предлог јединствене тарифе из става 1. овог члана одређују управни одбори организација на основу писаног споразума.

Предлог јединствене тарифе доставља се надлежном органу на сагласност.

Уколико у року од 90 дана од дана објаве позива из члана 218. овог закона, организације из става 1. овог члана не поднесу надлежном органу захтев за добијање сагласности о предлогу јединствене тарифе, ту тарифу одредиће надлежни орган.

Тарифа коју је одредио надлежни орган из става 6. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Наплату правичне накнаде из става 1. овог члана врше организација за колективно остваривање музичких ауторских права за ауторска права и организација у складу са уговором из члана 154. овог закона за сродна права.

Организација за колективно остваривање музичких ауторских права наплаћује део правичне накнаде прописане тарифом у висини од 45%, а организација у складу са уговором из члана 154. овог закона за сродна права део накнаде прописане тарифом у висини од 55%.

Од дела накнаде из става 9. овог члана који наплаћује организација у складу са уговором из члана 154. овог закона 50% припада интерпретаторима, а 50% произвођачима фонограма и продуцентима аудиовизуелног дела (произвођачима видеограма).

Организације за колективно остваривање ауторских, односно сродних права међусобним писаним споразумима утврђују режим расподеле наплаћене правичне накнаде која се односи на ауторска, односно сродна права и висину трошкова наплате правичне накнаде.

2.4.4.7.4. Поступак за добијање сагласности надлежног органа на предлог тарифе

Члан 224.

Сагласност на предлог тарифе коју предлажу организације даје надлежни орган.

Ако утврди да је предлог тарифе у складу са одредбама овог закона, надлежни орган решењем даје сагласност.

Након добијања сагласности из става 1. овог члана, подносилац захтева објављује тарифу у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Одлука надлежног органа из става 2. овог члана је коначна и против ње се може водити управни спор.

Члан 225.

Ако су предлог тарифе споразумно одредиле две или више организација, поступак за добијање сагласности из члана 224. овог закона покрећу те организације заједнички.

Члан 226.

Уз захтев за добијање сагласности из члана 224. овог закона обавезно се подносе:

- 1) предлог тарифе накнада;
- 2) образложење предлога тарифе накнада, а нарочито:
 - а) образложење критеријума за одређивање накнаде и предложене висине накнаде;
 - б) образложење разлога зашто предлог тарифе одражава економску вредност коју коришћење предмета заштите има за делатност корисника, засновано на спроведеној анализи свих релевантних података, нарочито узимајући у обзир природу и обим коришћења предмета заштите, као и економску вредност послова из делатности организације;
 - в) анализа уобичајене међународне праксе;
 - г) образложење предложеног износа најниже накнаде за искоришћавање предмета заштите;
- 3) наводи о току и резултатима преговора, ако су се водили преговори, као и образложење зашто није постигнут споразум о тарифи накнада;
- 4) доказ о уплати прописане административне таксе, која је приход буџета Републике Србије.

Прилози из става 1. тач. 1)-3) овог члана се подносе у два примерка.

2.4.4.7.5. Доношење тарифе од стране надлежног органа

Члан 227.

Ако утврди да предлог тарифе није у складу са одредбама овог закона, надлежни орган дописом позива организацију да у остављеном року уреди предлог тарифе у складу са примедбама изнетим у допису.

На образложени захтев организације, надлежни орган ће продужити рок за уређење предлога тарифе.

Уколико организација ни у остављеном накнадном року не уреди предлог тарифе према примедбама надлежног органа, надлежни орган ће о томе обавестити организацију. Организација може у року од 15 дана од дана добијања обавештења повући предлог тарифе, а уколико то не учини надлежни орган ће донети тарифу или ће изнети разлоге зашто сматра да доношење тарифе није оправдано.

Тарифа из става 3. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

На поступак за давање сагласности на тарифу сходно се примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, уколико овим законом није другачије прописано.

2.5. ПРАВА НОСИЛАЦА АУТОРСКОГ И СРОДНИХ ПРАВА ПРЕМА ОРГАНИЗАЦИЈАМА

2.5.1. Право на слободан избор организације

Члан 228.

Носилац ауторског, односно сродних права има слободу избора организације у било којој држави чланици Европске уније, која ће у државама по његовом избору на колективан начин остваривати права, категорије права или врсте ауторских дела, односно предмета сродног права које он одабере, независно од државе чланице Европске уније чије држављанство има, односно у којој он или организација има пребивалиште или седиште.

2.5.2. Права која носиоци уступају организацији

Члан 229.

Носиоци ауторског, односно сродних права, преко организације колективно остварују искључива имовинска ауторска, односно сродна права, као и право на потраживање накнаде за искоришћавање њихових дела, односно предмета сродног права.

У случају остваривања искључивих имовинских права, носиоци ауторског, односно сродних права, уговором на искључив начин уступају своја права организацији, са налогом да она у своје име а за њихов рачун закључује уговоре са корисницима ауторских дела и предмета сродних права (у даљем тексту: корисници) о неискључивом уступању тих права.

У случају остваривања права на накнаду, носиоци ауторског, односно сродних права дају налог организацији да у своје име а за њихов рачун наплати накнаду од корисника.

Организација може уступити право другој организацији да у њено име и за њен рачун наплати накнаду из става 3. овог члана.

У случају када носилац права овласти организацију да остварује његова права или категорију права, за сваку врсту ауторског дела, односно предмета сродног права потребна је његова изричита сагласност у писаној форми, посебно за свако право или категорију права.

2.5.3. Право некомерцијалног искоришћавања ауторских дела и предмета сродних права

Члан 230.

Носилац ауторског, односно сродног права је овлашћен да по свом избору уступа сопствена права или категорије права на одређеним врстама ауторских дела, односно предмета сродног права, у сврху њиховог некомерцијалног искоришћавања. Некомерцијално искоришћавање је оно којим се ни непосредно ни посредно не остварује било каква економска корист за носиоца права или друго лице.

Организација којој је носилац права из става 1. овог члана поверио колективно остваривање свог ауторског, односно сродних права општим актом одређује услове под којима он може вршити своје право из става 1. овог члана.

2.5.4. Право аутора односно носиоца права на ангажовање независног стручњака

Члан 231.

Чланови организације који у Скупштини имају најмање 30% гласова, имају право да једном годишње на терет организације захтевају ангажовање независног овлашћеног судског вештака одређене струке или ревизора који ће да преиспита законитост одређеног дела пословања организације и о томе сачини писани извештај који се доставља свим члановима и надлежном органу и објављује на интернет страници организације у складу са чланом 238. овог закона.

Организација је дужна да на захтев стручњака из става 1. овог члана обезбеди приступ свим потребним подацима и пословним евиденцијама, као и просторне и друге услове за ефикасан рад.

Ако су подаци и документација из став 2. овог члана, интерним актима, односно другим документима организације означени као пословна тајна у смислу закона којим се уређује заштита пословне тајне, независни стручњак може извршити увид у податке и документацију из става 2. овог члана под условом да потпише изјаву о поверљивости или неоткривању поверљивих информација.

У случају из става 3. овог члана откривање података и документације из става 2. овог члана, од стране независног стручњака јавности или трећим лицима, сматраће се незаконитим откривањем пословне тајне у смислу закона којим се уређује заштита пословне тајне.

2.5.5. Право аутора, односно носиоца ауторског права, на отказ колективног остваривања његових права

Члан 232.

Носилац ауторског, односно сродних права може писаном изјавом отказати колективно остваривање права или повући из организације било које право или категорију права за одређене:

- 1) врсте ауторских дела или предмета сродног права, и
- 2) државне територије.

Носилац ауторског односно сродних права може да предузме радње из става 1. овог члана по свом избору уз отказни рок од најдуже шест месеци, без обзира да ли се та права или врсте права за одређена ауторска дела или предмете сродног права уступају другој организацији ради колективног остваривања или не.

Организација може донети одлуку да отказ колективног остваривања права из става 1. овог члана делује након завршетка пословне године.

Отказ колективног остваривања права или повлачење права из става 1. овог члана нема утицаја на права која носилац права има према организацији за коришћења која су се десила, односно које је организација уговорила с корисницима пре ступања на снагу отказа, односно повлачења права.

Потпис на изјави из става 1. овог члана се оверава у складу са законом којим се уређује овера потписа, рукописа и преписа, с тим да оверу потписа ако је реч о електронском документу, замењује квалификовани електронски потпис лица која даје изјаву.

2.6. ОБАВЕЗЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПРЕМА НОСИОЦИМА ПРАВА

2.6.1. Опште обавезе

2.6.1.2. Обавезе организације поводом пријема нових чланова

Члан 233.

Организација је дужна да прими у чланство носиоце права ако они испуњавају услове за чланство, који су засновани на објективним, транспарентним и недискриминаторним критеријумима.

Организација је дужна да прими у чланство и лица која заступају носиоце права и друге организације и удружења носилаца права ако они испуњавају услове за чланство, који су засновани на објективним, транспарентним и недискриминаторним критеријумима.

У случају одбијања пријема у чланство, организација има обавезу да одбијеном лицу јасно образложи разлоге одбијања.

Услови из ст. 1. и 2. овог члана садржани су у статуту или другом акту организације и морају бити јавно доступни.

Организација мора омогућити својим члановима да с њом комуницирају електронским путем, укључујући комуникацију ради остваривања њихових чланских права.

Организација је дужна да води евиденцију својих чланова и да је редовно ажурира.

2.6.1.3. Обавеза организације да колективно остварује права носилаца права

Члан 234.

У оквиру своје специјализације из члана 192. став 2. овог закона, организација има обавезу колективног остваривања ауторског, односно сродних права свих носилаца тих права који су држављани Републике Србије или имају пребивалиште, односно седиште у Републици Србији, и који су са организацијом закључили уговор из члана 229. ст. 2. и 3. овог закона, као и носилаца права чија права организација остварује на основу члана 235. овог закона.

Изузетно, организација може да одбије закључење уговора из става 1. овог члана због објективних и оправданих разлога које је дужна да образложи у писаном облику.

Став 1. овог члана примењује се и у случају кад је носилац ауторског, односно сродних права држављанин чланице Европске уније, или у тој чланици има пребивалиште или седиште.

2.6.1.4. Обавезе организације према носиоцима права који нису њени чланови

Члан 235.

Организација има обавезе из чл. 232. став 4, 269. став 2. и 273. овог закона и према носиоцима ауторског, односно сродних права који нису чланови организације, али чија права организација остварује на основу уговора или закона.

2.6.1.5. Претпоставка за колективно остваривање права

Члан 236.

У пословању организације са корисницима постоји претпоставка да организација има овлашћење да делује за рачун свих домаћих и иностраних носилаца ауторског, односно сродних права у погледу оних права и оних врста предмета заштите који су обухваћени њеном делатношћу.

2.6.1.6 Искључивање из колективног остваривања права

Члан 237.

Носилац ауторског, односно сродног права који није са организацијом закључио уговор из члана 229. овог закона може да обавести организацију, писаном изјавом, да ће своја права остваривати индивидуално, осим у случајевима из чл. 31. ст. 3. и 4, чл. 41, 44, 49, 138, 145, 151, 169. и 182. овог закона којима је прописано обавезно колективно остваривање ауторског и сродних права.

Потпис на изјави из става 1. овог члана се оверава у складу са законом којим се уређује овера потписа, рукописа и преписа, с тим да оверу потписа ако је реч о електронском документу, замењује квалификовани електронски потпис лица која даје изјаву.

Организација је дужна да кориснике извести о именима носилаца ауторског, односно сродних права из става 1. овог члана.

Носиоце ауторског, односно сродних права, који нису обавестили организацију да своја права желе да остварују индивидуално, организација је дужна да приликом расподеле накнаде третира равноправно са носиоцима ауторског, односно сродних права који имају са организацијом уговор из члана 229. овог закона.

У случајевима из чл. 31. ст. 3. и 4, чл. 41, 44, 49, 138, 145, 151, 169. и 182. овог закона којима је прописано обавезно колективно остваривање ауторског и сродних права аутор, односно носилац ауторског или сродног права не може се искључити из колективног остваривања права.

2.6.2. Обавеза организације да своје чланове упозна са свим релевантним подацима

2.6.2.1. Обавеза организације да обавести своје чланове о њиховим правима

Члан 238.

Организација има обавезу да носиоце ауторског и сродних права обавести о њиховим правима из члана 193. став 1. и чл. 228, 229. став 5, чл. 230. и 231. овог закона, пре закључења уговора о колективном остваривању права.

Организација има обавезу да права из члана 229. став 5, члана 230. став 1. и чл. 232. и 234. овог закона обезбеди носиоцима ауторског и сродних права тако што ће их утврдити статутом или условима чланства у организацији.

2.6.2.2. Обавеза организације да податке учини доступним на својој интернет страници

Члан 239.

Организација је дужна да на својој интернет страници учини доступним својим члановима:

- 1) листу чланова скупштине, управног одбора и надзорног одбора;
- 2) информације о заседању скупштине (датум, време, место заседања, дневни ред, одлуке скупштине);
- 3) одлуке управног одбора и надзорног одбора;
- 4) годишњи извештај о пословању;
- 5) извештај овлашћеног ревизора;
- 6) годишњи финансијски план организације;
- 7) извештај независног стручњака из члана 231. овог закона;
- 8) решење надлежног органа којим се налаже спровођење мера за отклањање утврђених неправилности у раду организације.

Извештај из става 1. тачка 4) овог члана мора да буде доступан члановима најмање пет година од дана објављивања на интернет страници организације.

2.6.2.3. Обавеза организације да носиоцима права учини доступним податке о расподели

Члан 240.

Носиоцима права којима је расподелила или исплатила накнаду од коришћења права у одређеном периоду, организација најмање једном годишње мора учинити доступним бар следеће информације које се односе на тај период:

- 1) све податке које је носилац права дао организацији ради његове идентификације и проналажења;
- 2) износ који припада носиоцу права;
- 3) износе које је организација исплатила носиоцу права, према категорији права и врсти ауторског дела и предмета сродних права;
- 4) период у којем је извршено коришћење права за које су носиоцу права расподељени и исплаћени износи, осим ако објективни разлози у вези са извештавањем од стране корисника спречавају организацију да пружи ову информацију;
- 5) одбитке на основу покрића трошкова рада организације;
- 6) друге одбитке;
- 7) све износе који су из било ког периода расподељени носиоцу права, али му нису исплаћени.

Ако организација у свом чланству има субјекта који је одговоран за расподелу прихода носиоцима права, она има обавезу да информације из става 1. овог члана достави том субјекту, под условом да их он нема, а тај субјект је дужан да поступи у складу са ставом 1. овог члана.

2.6.3. Обавезе организације у вези са расподелом накнада

2.6.3.1. Основни принципи расподеле накнада

Члан 241.

Организација је дужна да редовно, уредно и прецизно прикупља и расподељује приходе од права која остварује.

Приходе од права и приходе од инвестирања прихода од права, организација мора у свом рачуноводству водити засебно од било које друге имовине и прихода од те имовине, од накнаде за покриће трошкова свог рада и од других прихода.

Ако организација инвестира приходе од права или приходе од инвестирања прихода од права, она то мора чинити у најбољем интересу носилаца ауторског и сродних права, у складу с општом политиком инвестирања и управљања ризиком коју је усвојила скупштина, водећи рачуна о следећим правилима:

- 1) у случају било каквог могућег сукоба интереса, организација мора обезбедити да улог буде у искључивом интересу носилаца права;
- 2) улог мора обезбедити сигурност, квалитет, ликвидност и профитабилност портфолиа као целине;
- 3) улози морају бити правилно распоређени у циљу избегавања претераног ослањања на појединачни улог и кумулације ризика за портфолио као целину.

2.6.3.2. Обавеза организације да расподели накнаде носиоцима права. Трошкови рада организације

Члан 242.

Организација је дужна да носиоцима ауторског, односно сродних права, који су са њом закључили уговор из члана 229. овог закона и носиоцима ауторског и сродних права из члана 235. овог закона, најкасније у року од девет месеци од краја пословне године, у складу са планом расподеле, расподели и исплати сав приход наплаћен током претходне пословне године од корисника ауторских дела и предмета сродних права, као и приход од инвестирања остварен током претходне пословне године, изузев средстава одређених за покриће трошкова колективног остваривања ауторског и сродних права, као и средстава издвојених за социјалне, културне и образовне намене и средстава која је скупштина определила за сврхе из члана 203. став 1. тачка 4) овог закона.

Средства која су у складу са ставом 1. овог члана изузета из расподеле морају бити разумна у односу на послове из делатности које организација обавља и морају бити утврђена на основу објективних критеријума.

Средства која су опредељена за покриће трошкова колективног остваривања ауторског и сродних права не смеју прећи износ оправданих и документованих трошкова које је организација стварно имала за ту сврху.

Ако организација из расподеле издваја средства за социјалне, културне или образовне намене, та средства се издвајају, на основу правичних критеријума, нарочито у погледу њихове доступности и обима.

Пре закључења уговора из члана 229. овог закона, организација је дужна да заинтересованом носиоцу ауторског или сродног права пружи обавештења о намени и висини средстава која се у складу са ставом 1. овог члана изузимају из расподеле и другим одбицима од прихода од права и прихода од инвестирања прихода од права.

2.6.3.3. Основ за расподелу накнада

Члан 243.

Расподела из члана 242. овог закона мора бити заснована на прецизним подацима о искоришћавању предмета заштите.

Уколико прецизних података о искоришћавању предмета заштите нема, односно уколико би прикупљање прецизних података представљало за организацију неприхватљив организациони и финансијски терет, дозвољено је да се план расподеле заснује на проценама које произлазе из релевантних и проверљивих чињеница.

2.6.3.4. Расподела накнада у случају када носиоци права нису идентификовани

Члан 244.

Део прихода намењених расподели, који у року из члана 242. став 1. овог закона не буде расподељен и исплаћен носиоцима права који из објективних разлога не могу да буду идентификовани или лоцирани, организација је дужна да књиговодствено евидентира одвојено на рачуну.

Објективним разлозима из става 1. овог члана сматрају се нарочито: неуредно, нетачно или непотпуно извештавање од стране корисника о искоришћавању ауторских дела или предмета сродних права, немогућност идентификовања права или носилаца права и тешкоће у вези са повезивањем података о предметима заштите са носиоцима права.

Организација је дужна да предузме све неопходне мере у циљу идентификације и лоцирања носилаца права. Нарочито је дужна да најкасније три месеца пре истека рока из става 1. овог члана достави податке о ауторским делима и предметима сродног права за која носиоци права нису идентификовани или лоцирани:

- 1) члановима и носиоцима права чија права колективно остварује, и
- 2) свим организацијама са којима има уговор о заступању.

Подаци из става 3. овог члана укључују, кад је то могуће:

- 1) наслов ауторског дела или предмета сродног права;
- 2) име носиоца права;
- 3) име релевантног издавача или продуцента;

4) сваки други доступни податак који може помоћи да се идентификује или лоцира носилац права.

Неопходне мере из става 3. овог члана подразумевају и нарочито одговорну и детаљну проверу документације организације, која се односи на носиоце права и предмете заштите.

Ако предузете мере остану без резултата, организација објављује податке из ст. 3. и 4. овог члана на својој интернет страници најкасније у року од једне године од истека тромесечног периода из става 3. овог члана.

Ако део прихода намењених расподели из става 1. овог члана не буде могао да се расподели у року од три године од краја финансијске године у којој је приход прикупљен, иако је организација предузела све мере из ст. 3-6. овог члана, скупштина организације одлучује о његовој употреби у складу са овлашћењима која има на основу члана 203. став 1. тач. 4) овог закона.

2.7. ОБАВЕЗЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПРЕМА КОРИСНИЦИМА И ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

2.7.1. Обавеза организације да обавештава кориснике о одређеним релевантним чињеницама

Члан 245.

Организација је дужна да сваком кориснику или другом лицу које има правни интерес, пружи обавештење о свом репертоару и о условима под којима остварује ауторско, односно сродна права.

2.7.2. Обавеза организације да закључи уговор са корисником

Члан 246.

Организација је дужна да са сваким заинтересованим корисником, односно удружењем корисника под равноправним и примереним условима закључи уговор о неискључивом уступању права искоришћавања предмета заштите са њеног репертоара, односно уговор о обавези плаћања накнаде организацији за искоришћавање предмета заштите са њеног репертоара.

Уговори из става 1. овог члана садржи нарочито: врсту предмета заштите, начин искоришћавања предмета заштите, висину и начин плаћања накнаде организацији, време трајања уговора.

2.7.3. Закључење уговора између организације и корисника о коришћењу репертоара организације

Члан 247.

Организација има обавезу да без одлагања одговори заинтересованим корисницима на њихове захтеве и да их обавести о подацима који су јој неопходни да би могла да сачини понуду за закључење уговора о колективном остваривању права.

По пријему података из става 1. овог члана организација је дужна да без одлагања упутити понуду за закључење уговора или писану и образложену изјаву о томе да неће упутити понуду.

Организација мора да омогући корисницима да с њом комуницирају електронским путем, поред осталог и за потребе извештавања о коришћењу ауторских дела и предмета сродних права, у року од седам година од дана стицања прве дозволе за обављање делатности.

Приликом уступања права на онлајн коришћење ауторских дела или предмета сродних права, организација нема обавезу да примењује исте услове које је већ уговорила са корисником, ако он пружа нову врсту онлајн коришћења исте врсте ауторских дела или предмета сродних права, која је доступна јавности у Европској унији краће од три године.

2.7.4. ОБАВЕЗЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПРЕМА ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

2.7.4.1. Обавеза закључења уговора са другим организацијама

Члан 248.

Организација, на основу уговора са одговарајућим иностраним организацијама, обезбеђује колективно остваривање ауторског и сродних права домаћих носилаца у иностранству, као и страних носилаца у Републици Србији.

Носиоци који колективно остварују ауторско и сродна права у Републици Србији на основу уговора из става 1. овог члана не смеју бити дискриминисани у односу на остале носиоце права, посебно у питањима тарифе, одбитака за покриће трошкова организације, услова за прикупљање прихода од права и расподеле прихода.

Организација не сме, без сагласности иностране организације из става 1. овог члана, одбијати од прихода од права која колективно остварује на основу уговора из става 1. овог члана, нити од прихода која остварује од инвестирања прихода од тих права, ниједан износ, осим износа који служи покрићу трошкова рада организације.

Организација расподељује и плаћа иностраним организацијама из става 1. овог члана припадајуће износе што је раније могуће, а најкасније девет месеци од краја пословне године у којој су ти износи прикупљени, осим ако то није могуће због објективних разлога из члана 243. став 2. овог закона.

Средства која су намењена расподели, која организација прими од иностране организације из става 1. овог члана, дужна је да расподели носиоцима права и лицима која заступају носиоце права што је раније могуће, а најкасније шест месеци од пријема тих средстава, осим ако то није могуће због објективних разлога.

Објективни разлози из ст. 4 и 5. овог члана тичу се нарочито извештавања од стране корисника, идентификације права или носилаца права, подударна података о ауторским делима и предметима сродних права с подацима о носиоцима права.

2.7.4.2. Обавеза размене информација са другим организацијама

Члан 249.

Организација има обавезу да другим организацијама с којима сарађује на основу уговора из члана 248. став 1. овог закона најмање једном годишње учини доступним електронским путем следеће информације које се односе на тај период:

1) приход од права који припада другој организацији и који је расподељен, износ који је исплаћен за сваку категорију права и врсту коришћења ауторског дела или предмета сродних права, и износ који је расподељен али још није исплаћен за било који период;

2) износ одбитака на основу покрића трошкова рада организације;

3) износ других одбитака на основу члана 248. став 3. овог закона;

4) број уговора с корисницима ауторских дела и предмета сродних права који су закључени и чије закључење је организација одбила, а односе се на предмете заштите обухваћене уговором из члана 248. став 1. овог закона;

5) одлуке скупштине организације, које су релевантне за односе са другом организацијом из члана 248. став 1. овог закона.

Члан 250.

На образложени захтев друге организације са којом сарађује на основу уговора из члана 248. став 1. овог закона, било ког корисника ауторских дела или предмета сродних права и сваког носиоца ауторског или сродног права, организација је дужна да том лицу без одлагања електронским путем учини доступним списак ауторских дела и предмета сродних

права, списак права која остварује непосредно или на основу уговора из члана 248. став 1. овог закона и територије за које врши колективно остваривање права.

Уколико због обима активности организације, није могуће да учини доступним информације и податке из става 1. овог члана, тада ће доставити информације о врсти ауторских дела или предмета сродних права која остварује и територији за коју врши колективно остваривање права.

2.8. ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА ПРЕМА ОРГАНИЗАЦИЈАМА

2.8.1. Обавеза корисника да прибави дозволу од организације за искоришћавање њеног репертоара

Члан 251.

Корисници су дужни да од организације прибаве права за искоришћавање предмета заштите пре почетка коришћења предмета заштите, у свим случајевима када је добијање дозволе за искоришћавање предмета заштите прописано овим законом.

У случајевима из чл. 31. ст. 3. и 4, чл. 41, 44, 49, 138, 145, 151, 169. и 182. овог закона којима је прописано обавезно колективно остваривање ауторског, односно сродних права, корисник закључује уговор о искоришћавању предмета заштите, односно уговор о обавези плаћања накнаде организацији за искоришћавање предмета заштите са њеног репертоара, искључиво са организацијом која има дозволу да колективно остварује ауторска, односно сродна права у складу са овим законом.

2.8.2. Обавеза корисника да обавештава организацију о свим чињеницама од значаја за обрачун и расподелу накнада

Члан 252.

Корисници су дужни да обавештавају организацију о називу предмета заштите, учесталости и обиму искоришћавања, као и о другим околностима које су релевантне за обрачун и расподелу накнаде која се према тарифи плаћа.

Подаци из става 1. овог члана достављају се организацији у року од 15 дана од дана почетка коришћења предмета заштите, на начин и у форми одређеној општим актима организације.

У случају да корисник не достави организацији податке из става 1. овог члана, организација ће кориснику одредити додатни рок за достављање тих података.

Корисници који су на основу овог закона овлашћени да искоришћавају предмете заштите без дозволе носиоца права, а уз обавезу плаћања накнаде, достављају податке из става 1. овог члана једанпут месечно на начин и у форми одређеној општим актима организације, уколико другачији рок није прописан одредбама тарифе.

Организације за радиодифузију су дужне да једном месечно достављају попис емитованих предмета заштите организацијама чије предмете заштите искоришћавају на начин и у форми одређеној општим актима организације.

Податке добијене од корисника, организација може користити само за обрачунавање накнаде утврђене тарифом и не сме их користити у друге сврхе.

Корисници су дужни да овлашћеним лицима организације, у току контроле искоришћавања предмета заштите, омогуће увид у документацију и податке релевантне за обрачун накнаде која се према тарифи плаћа.

Корисници су дужни да у просторијама у којима искоришћавају репертоар организације, овлашћеним лицима организације омогуће да начине аудио или аудиовизуелни снимак искоришћавања тог репертоара. Тако начињени снимци могу да буду коришћени искључиво за остваривање права чланова организације пред судовима и другим државним органима.

За обавезе корисника солидарно одговарају: лице које користи предмет заштите, власник, држалац и купац простора у којем је предмет заштите коришћен, као и организатор активности у којој је дошло до коришћења предмета заштите.

У случају спора између организације и корисника око висине накнаде, корисник је дужан да плаћа организацији износ предвиђен претходно важећом тарифом, до правоснажног окончања спора. Ако се спорни износ односи на тарифни став који није постојао у претходно важећој тарифи, корисник је дужан да плаћа организацији износ предвиђен новом тарифом у посебан фонд који се не расподељује носиоцима права, до правоснажног окончања спора.

2.8.3. Обавеза радиодифузне организације да води електронску евиденцију емитовања и реемитовања

Члан 253.

Радиодифузне организације воде електронску евиденцију емитовања и реемитовања ауторских дела и предмета сродних права.

Надзор над вођењем електронске евиденције врши се у складу са законом којим се уређује ефикасна заштита права интелектуалне својине.

Начин вођења електронске евиденције из става 1. овог члана прописује Влада.

2.9. ОБАВЕЗА ОРГАНИЗАЦИЈЕ ДА ТРАНСПАРЕНТНО ОБАВЕШТАВА ЈАВНОСТ О СВОЈИМ АКТИВНОСТИМА

2.9.1. Постављање података на интернет страницу

Члан 254.

Организација је дужна да на својој интернет страници јавно објави и ажурира:

- 1) свој статут;
- 2) услове за чланство у организацији и услове под којима се може отказати колективно остваривање;
- 3) стандардни уговор са корисницима ауторских дела и предмета сродних права, тарифу коју примењује, укључујући попусте, као и критеријуме на којима је тарифа заснована;
- 4) попис лица која управљају организацијом, укључујући директора, чланове управног и надзорног одбора;
- 5) план расподеле;
- 6) општа правила о покривању трошкова рада организације;
- 7) општа правила о одбицима од прихода од права и од прихода од инвестирања прихода од права, изузимајући одбитке за покриће трошкова рада организације, али укључујући одбитке за друштвене, културне и образовне сврхе;
- 8) попис уговора са другим организацијама из члана 248. став 1. овог закона, као и попис назива тих организација;

- 9) општа правила о коришћењу нерасподељених средстава;
- 10) поступак у случају жалби носилаца права и других организација из члана 248. став 1. овог закона, као и поступак за решавање спорова, који су регулисани чл. 274. и 275. овог закона;
- 11) радно време организације.

2.10. НАДЗОР НАД РАДОМ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

2.10.1. Надлежност за вршење надзора

Члан 255.

Надзор над радом организације врши надлежни орган који контролише да ли организација обавља своје послове у складу са издатом дозволом, одредбама овог закона и одредбама њених општинских аката.

Надлежни орган има право да његови представници присуствују седницама органа организације, као и право увида у пословне књиге и другу пословну документацију.

Представник надлежног органа има право да на седницама органа организације износи мишљење о свим питањима која се односе на послове колективног остваривања ауторског и сродних права и на поштовање законских прописа, као и да даје препоруке организацији, без права гласа.

Надлежни орган има право да врши надзор и у просторијама организације, у радно време организације, што је организација дужна да му омогући.

Надлежни орган може да захтева од организације писани одговор у вези питања која се односе на делатност и пословање организације, као и достављање документације која се односи на њену делатност.

2.10.2. Покретање поступка надзора

Члан 256.

Поступак надзора над радом организације покреће се по службеној дужности.

Пре покретања поступка по службеној дужности надлежни орган прибавља информације и предузима радње да би утврдио да ли су испуњени услови за покретање поступка, и ако јесу, доноси закључак о покретању поступка.

Приликом доношења одлуке о покретању поступка надзора надлежни орган узима у обзир представке чланова организације, носилаца ауторског и сродних права, корисника, друге организације за колективно остваривање права или другог лица које има правни интерес за спровођење надзора над организацијом, као и упозорења државних органа.

Када надзорни орган основано претпостави да организација не обавља своје послове у складу са издатом дозволом, општим актима организације или овим законом, закључком покреће поступак надзора и доставља га организацији.

Закључком из става 4. овог члана надлежни орган позива организацију да се изјасни о уоченим неправилностима и одређује рок за изјашњење који не може бити краћи од 15 радних дана од дана пријема закључка.

На образложени захтев организације, надлежни орган може да продужи рок из става 5. овог члана најдуже за 30 дана.

Против закључка из става 4. овог члана није дозвољена жалба, нити се може покренути управни спор.

Надлежни орган доноси решење о обустави поступка надзора над радом организације, ако утврди да је организација поступала у складу са дозволом, општим актима и овим законом.

2.10.3. Последице утврђивања неправилности у раду организације

Мере за отклањање неправилности

Члан 257.

Ако надлежни орган утврди неправилности у раду организације донеће решење којим налаже спровођење мера за отклањање утврђених неправилности и одредиће рок за њихово отклањање.

Против решења надлежног органа из става 1. овог члана може се изјавити жалба Влади у року од 15 дана о дана обавештавања организације о решењу.

Поред доношења решења из става 1. овог члана надлежни орган може да препоручи организацији да размотри покретање поступка за утврђивање одговорности чланова управног, надзорног одбора и директора у вези са чијим радом и делокругом послова је дошло до неправилности у раду организације, а у складу са одговарајућим општим актима организације.

Одузимање дозволе

Члан 258.

Надлежни орган може донети решење о одузимању дозволе за обављање делатности организацији ако утврди:

1) да организација теже или поновљено крши одредбе овог закона, одредбе статута или плана расподеле;

2) да организација није извршила мере наложене решењем из члана 257. став 1. овог закона, а надзорни орган сматра да се ради о таквим неправилностима да ниједна друга мера не би дала жељени резултат.

Надлежни орган ће у решењу о одузимању дозволе одредити од када решење производи правно дејство водећи рачуна о томе да носиоци права трпе што мању штету због тога.

Одлука надлежног органа из става 1. овог члана је коначна и против ње се може водити управни спор.

Одлука надлежног органа из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О доношењу решења из става 1. овог члана надлежни орган обавештава орган надлежан за вођење регистра у који је организација уписана.

Организација којој је одузета дозвола може поднети захтев за издавање нове дозволе најраније годину дана од дана наступања правног дејства решења прописаног ставом 2. овог члана.

2.10.4. Достављање извештаја и друге документације надлежном органу у циљу вршења надзора

Члан 259.

Ради остваривања надзора организација је дужна да доставља надлежном органу:

- 1) годишњи извештај о пословању, извештај овлашћеног ревизора и годишњи финансијски план организације;
- 2) споразуме између организације и репрезентативних удружења корисника;
- 3) статут и његове измене, тарифе и њихове измене, план расподеле накнаде и његове измене, све друге опште акте и њихове измене, уговоре са одговарајућим иностраним организацијама, судске и управне одлуке у којима је организација једна од страна.

Организација доставља документа и податке из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана њиховог усвајања, односно добијања извештаја, односно од дана настанка промене.

2.10.5. Годишњи извештај о пословању организације за колективно остваривање права

Члан 260.

Организација је дужна да за сваку финансијску годину, у року од девет месеци од њеног завршетка, усвоји и без одлагања објави на својој интернет страници и тамо задржи најмање пет година извештај о свом пословању.

Одредбе овог члана не утичу на обавезе које организација има према другим прописима у погледу финансијског пословања, извештавања и ревизије.

2.10.6. Елементи годишњег извештаја о пословању

Члан 261.

Годишњи извештај о пословању мора да садржи све одлучне чињенице о раду организације у протеклој години, а нарочито:

- 1) биланс стања, биланс успеха и извештај о протоку готовине;
- 2) податке о активностима организације које су предузете у току пословне године године;
- 3) податке о одбијању организације да закључи уговор са заинтересованим корисницима ауторских дела и предмета сродног права;
- 4) опис организационе и управљачке структуре организације;
- 5) податке о субјектима који су непосредно или посредно, у целини или делимично, у својини организације или којима организација непосредно или посредно, у целини или делимично управља;
- 6) податке о укупном износу накнаде за рад сваког члана управног и надзорног одбора, за рад директора организације, као и о другим бенефицијама које су им додељене;
- 7) годишњи обрачун накнада;
- 8) посебан извештај о коришћењу средстава издвојених за социјалне, културне и образовне намене.

Годишњи обрачун накнада и посебан извештај о коришћењу средстава из става 1. тачка 8) овог члана морају да буду потписани од стране директора организације, председника управног и председника надзорног одбора.

Члан 262.

Годишњи извештај о пословању, годишњи обрачун накнада, посебан извештај о средствима издвојеним за социјалне, културне и образовне намене и књиговодство организације морају да буду предмет ревизије.

Ревизију из става 1. овог члана може да обави само овлашћени ревизор, у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.

На извештај ревизора сходно се примењују одредбе закона којим се уређује рачуноводство и ревизија.

О избору и разрешењу овлашћеног ревизора одлучује скупштина организације, с тим да исти ревизор може да обавља највише четири узастопне ревизије из става 1. овог члана.

Надлежни орган може од ревизора да захтева додатна обавештења и поставља питања у вези са извршеном ревизијом аката и документације из става 1. овог члана.

У случају да су у извештају ревизора утврђене неправилности у пословању организације, организација је дужна да те неправилности отклони и о томе обавести надлежни орган.

Ако организација не отклони неправилности из става б. овог члана, надлежни орган може предузети мере прописане чланом 257. овог закона.

Годишњи обрачун накнада

Члан 263.

Годишњи обрачун накнада мора да буде сачињен у складу са планом расподеле организације и да садржи све одлучне чињенице о расподели наплаћених накнада у претходној обрачунској години, а нарочито:

1) финансијске податке о оствареним приходима организације у току пословне године разврстане по категорији права и начину искоришћавања ауторског дела или предмета сродног права (приходи од јавног саопштавања, јавног извођења, емитовања, реемитовања, правичне накнаде и сл.);

2) финансијске податке о свим другим приходима које је организација остварила у току пословне године, укључујући податке о приходима од инвестирања прихода од права, и њиховој употреби (да ли су расподељени носиоцима права, другој организацији или су употребљени за другу сврху);

3) финансијске податке о трошковима остваривања права и трошковима за обављање других послова колективног остваривања права насталим у току пословне године, уз обавезно навођење податка о уделу трошкова у приходима организације. Подаци морају обухватити најмање: све оперативне и финансијске трошкове разврстане према категорији права, а тамо где су трошкови индиректни и не могу се приписати категоријама права, објашњење методе распоређивања таквих трошкова; оперативне и финансијске трошкове разврстане према категорији права, а тамо где су трошкови индиректни и не могу се приписати категоријама права, објашњење методе распоређивања таквих трошкова само у односу на колективно остваривање права, искључујући износе за покриће трошкова колективног остваривања права који су одбијени од прихода од права и прихода од инвестирања прихода од права; оперативне и финансијске трошкове за друге послове из делатности организације, укључујући трошкове за социјалне, културне и образовне намене; средства за покривање трошкова; одбитке од прихода од права, расподељене према категорији права, врсти коришћења предмета заштите и сврси одбитка, као што су трошкови за колективно остваривање права или одбитке за социјалне, културне и образовне намене;

трошак за колективно остваривање права и за друге послове из делатности које организација обавља изражен у проценту од прихода од права у односној финансијској години, разврстан према категорији права, а тамо где су трошкови индиректни и не могу се приписати категоријама права, објашњење методе распоређивања таквог трошка;

4) финансијске податке о накнадама које припадају носиоцима права са детаљним описом следећих ставки: укупан износ средстава опредељен за расподелу носиоцима права разврстан по категорији права и начину искоришћавања ауторског дела или предмета сродног права; укупан износ средстава исплаћен носиоцима права разврстан по категорији права и начину искоришћавања ауторског дела или предмета сродних права; учесталост исплата накнада у току финансијске године разврстаних по категорији права и начину искоришћавања ауторског дела или предмета сродних права; укупан износ прикупљених средстава који није опредељен за расподелу, разврстаних по категорији права и начину искоришћавања ауторског дела или предмета сродног права, уз навођење пословне године у којој је такав износ наплаћен од корисника; укупан износ опредељених али још увек нерасподељених средстава носиоцима права, разврстаних по категорији права и начину искоришћавања ауторског дела или предмета сродних права, уз навођење пословне године у којој је такав износ наплаћен од корисника; уколико расподела и исплата нису спроведене у законом предвиђеном року, детаљно образложење разлога за то; укупан износ средстава која из било ког разлога не могу да се расподеле, уз објашњење на који начин су та средства коришћена;

5) информације о сарадњи са другим организацијама за колективно остваривање ауторског и сродних права које садрже најмање следеће податке: износ који је организација исплатила другим организацијама и износ који су друге организације исплатиле организацији; трошкови администрирања репертоара других организација; трошкови наплате накнада од других организација; износ опредељен носиоцима права из других организација разврстан по категорији права и по организацији за колективно остваривање ауторског и сродних права.

Посебан извештај о средствима издвојеним за социјалне, културне и образовне намене

Члан 264.

Посебан извештај о коришћењу средстава издвојених за социјалне, културне и образовне намене мора да буде сачињен у складу са планом расподеле и да садржи најмање следеће информације:

1) износ накнада издвојен за социјалне, културне и образовне намене и то посебно за сваку намену и по категорији права и врсти коришћења;

2) образложење и информације о коришћењу издвојених износа из тачке 1) овог става посебно за сваку намену и о трошковима управљања тим износима, односно износима коришћеним за те намене.

2.11. УСТУПАЊЕ ПРАВА НА ОНЛАЈН КОРИШЋЕЊЕ МУЗИЧКИХ ДЕЛА ЗА ТЕРИТОРИЈУ ВИШЕ ДРЖАВА

2.11.1. Способност за уступање права за територију више држава

Члан 265.

За потребе примене овог закона, под „онлајн коришћењем музичких дела” подразумевају се права аутора музичких дела на умножавање и јавно сопштавање чињењем дела доступним јавности жичним или бежичним путем, на начин који омогућава појединцу индивидуални приступ делу у време и са места које сам одабере, а која су потребна за пружање услуге на интернету.

Организација која уступа права на онлајн коришћење музичких дела за територију више држава мора бити оспособљена да на делотворан и прегледан начин електронски обрађује податке који су потребни за администрирање тог посла, укључујући податке потребне за идентификацију репертоара и праћење његовог коришћења, издавање рачуна корисницима, прикупљање прихода од права и расподелу тих прихода носиоцима права.

У циљу спровођења обавеза из става 1. овог члана, организација мора да:

- 1) поседује способност да тачно, у целини или делимично, идентификује музичка дела за која је овлашћена;
- 2) поседује способност да тачно, у целини или делимично и у односу на сваку релевантну територију, идентификује права или уделе у правима и њихове носиоце за свако музичко дело за које је овлашћена;
- 3) користи јединствене показатеље у циљу идентификације носилаца права и музичких дела, водећи рачуна, колико је могуће, о стандардима који се добровољно примењују у одређеној области пословања (у даљем тексту: добри пословни обичаји) и пракси развијеној у међународном оквиру или у Европској унији;
- 4) користи одговарајућа средства у циљу благовремене и делотворне идентификације и разрешавања неусклађености између података које имају друге организације које уступају права на онлајн коришћење музичких дела за територију више држава.

2.11.2. Прегледност информација о репертоару за територију више држава

Члан 266.

Организација која уступа права на онлајн коришћење музичких дела за територију више држава мора пружаоцима онлајн услуга, носиоцима права које заступа и другим организацијама, на њихов оправдан захтев, пружати електронским путем ажуриране информације које омогућавају идентификацију њеног онлајн музичког репертоара.

Информације обухватају:

- 1) музичка дела;
- 2) права која заступа у целини или делимично;
- 3) територије које покрива.

Организација може по потреби предузети разумне мере са циљем да заштити тачност и интегритет података, да контролише њихову поновну употребу и заштити пословно осетљиве информације.

2.11.3. Тачност података о репертоару за територију више држава

Члан 267.

Организација која уступа права на онлајн коришћење музичких дела за територију више држава мора имати средства и механизме да омогући носиоцима права, другим организацијама и пружаоцима онлајн услуга да захтевају исправку података из члана 265. став 2. овог закона или информација из члана 266. овог закона, сваки пут кад носиоци права,

друге организације и пружаоци онлајн услуга на основу разумних доказа верују да су подаци или информације нетачне у односу на њихова онлајн права на музичким делима. Кад су захтеви довољно утемељени, организација мора без одлагања обезбедити исправку података или информација.

Организација мора да обезбеди носиоцима права чија су музичка дела на њеном музичком репертоару, као и носиоцима права који су јој у складу с чланом 272. овог закона поверили колективно остваривање њихових права на онлајн коришћење, да јој податке о њиховим музичким делима, правима на тим делима и територијама за које су овластиле организацију, достављају електронским путем. При том, организације и носиоци права морају да узму у обзир, колико је то могуће, добре пословне обичаје и праксу размене података развијену у међународном оквиру или у Европској унији, која омогућава носиоцима права да у целини или делимично одреде своје музичко дело, онлајн права, као и територију за коју су овластили организацију да их заступа.

Кад организација, у складу са чл. 270. и 271. овог закона овласти другу организацију да уступа права на онлајн коришћење музичких дела за територију више држава, овлашћена организација такође примењује став 2. овог члана у односу на носиоце права чија музичка дела су укључена у репертоар организације властодавца, осим ако се организације не договоре друкчије.

2.11.4. Тачно и благовремено извештавање и издавање рачуна

Члан 268.

Организација је дужна да у целини или делимично прати онлајн коришћење права на музичким делима која заступа и то посредством пружалаца онлајн услуга којима је уступила права за територију више држава.

Организација је дужна да пружаоцима онлајн услуга омогући да је електронским путем извештавају о стварном онлајн коришћењу права на музичким делима, а пружаоци онлајн услуга дужни су да о томе извештавају потпуно и тачно. Организација мора понудити бар један метод извештавања, који узима у обзир добре пословне обичаје и праксу електронске размене таквих података, развијену у међународном оквиру или у Европској унији. Организација може да одбије да прихвати извештавање пружаоца онлајн услуга у формату који је он развио, ако организација допушта извештавање у складу са индустријским стандардом за електронску размену података.

Организација електронским путем издаје рачуне пружаоцима онлајн услуга. Организација мора да понуди коришћење бар једног формата који узима у обзир добре пословне обичаје и праксу развијену у међународном оквиру или у Европској унији. У рачуну се идентификују, у целини или делимично, дела и права на тим делима, која се уступају, на основу података из члана 265. став 2. овог закона и одговарајућег стварног коришћења, у мери у којој је то могуће на основу информација које је пружалац онлајн услуга доставио и формата који је коришћен за достављање тих информација. Пужалац онлајн услуга не може да одбије рачун због његовог формата, ако организација примењује добре пословне обичаје у том погледу.

Организација је дужна да изда тачан рачун пружаоцу онлајн услуга одмах по пријему извештаја о стварном коришћењу онлајн права на музичким делима, осим кад то није могуће због разлога који се могу приписати пружаоцу онлајн услуга.

Организација мора да има установљене одговарајуће поступке који пружаоцима услуга омогућавају да оспоре тачност рачуна, укључујући и случај кад пружаоцу онлајн

услуге прими рачуне две или више организација за иста онлајн права на истом музичком делу.

2.11.5. Тачно и благовремено плаћање носиоцима права

Члан 269.

Организација која уступа права на онлајн коришћење музичких дела за територију више држава расподељује носиоцима права износе који им припадају тачно и у примереном року после пријема извештаја о стварном коришћењу, осим ако то није могуће због разлога који су на страни пружаоца онлајн услуга.

Уз сваку исплату из става 1. овог члана, организација је дужна да носиоцима права пружи бар следеће информације:

1) период током којег је дошло до коришћења на која се односе износи, и територије на којима је коришћење извршено;

2) наплаћени приход од права, одбици од наплаћеног прихода од права и износи који су расподељени за свако онлајн право које организација остварује у целини или делимично, на сваком музичком делу;

3) износе прикупљене за носиоце права, одбитке од наплаћеног прихода од права и износе који су расподељени од стране организације, у односу на сваког провајдера онлајн услуга појединачно.

Кад организација, на основу чл. 270. и 271. овог закона овласти другу организацију да за њу уступа права на онлајн коришћење музичких дела за територију више држава, овлашћена организација је дужна да организацији властодавцу тачно и без одлагања расподељује износе из става 1. овог члана, и пружа информације из става 2. овог члана. Организација властодавац је одговорна за даљу расподелу тих износа и пружање тих информација носиоцима права, осим ако се организације не договоре друкчије.

2.11.6. Уговори о уступању права за територију више држава, који се закључују између организација

Члан 270.

Уговор о заступању, закључен између организација, којим једна организација овлашћује другу организацију да за њу уступа права на онлајн коришћење музичких дела са њеног репертоара за територију више држава, може бити само неискључив. Овлашћена организација је дужна да остварује односна онлајн права на недискриминаторан начин.

Организација властодавац обавештава своје чланове о главним елементима уговора из става 1. овог члана, укључујући његово трајање и висину накнаде за услуге овлашћене организације.

Овлашћена организација обавештава организацију властодавца о главним условима под којима уступа њена онлајн права, укључујући природу коришћења, одредбе у вези са износом накнаде, дужином уговора о уступању права, обрачунским периодима и територијама на које се уговор односи.

2.11.7. Обавеза заступања друге организације ради уступања права за територију више држава

Члан 271.

Ако организација, која се не бави уступањем права на онлајн коришћење музичких дела са свог репертоара за територију више држава, захтева од друге организације да с њом закључи уговор о заступању, организација којој је захтев упућен дужна је да га прихвати ако она већ уступа или нуди уступање истих категорија права на музичким делима са репертоара других организација, за територију више држава.

Организација којој је захтев упућен има обавезу да у писаном облику и без одлагања одговори организацији која јој је упутила захтев.

Организација којој је захтев упућен остварује права на репертоару организације која је упутила захтев под оним условима који важе за остваривање права на њеном сопственом репертоару.

Организација којој је захтев упућен дужна је да укључи репертоар организације која је упутила захтев у сваку понуду пружаоцима онлајн услуга.

Накнада за услугу коју организација којој је захтев упућен пружа организацији која је упутила захтев не сме бити већа од разумних трошкова пружања те услуге.

Организација која је упутила захтев учиниће доступним организацији којој је захтев упућен информације у вези са својим музичким репертоаром, које су потребне за уступање права на онлајн коришћење музичких дела за територију више држава. Ако информације нису потпуне, или су достављене у форми која не омогућава организацији којој је захтев упућен да поступа у складу са обавезама из овог члана, она има право да наплати разумне трошкове отклањања тих недостатака или да искључи она дела на која се недостаци односе.

2.11.8. Приступ уступању права за територију више држава

Члан 272.

Ако до истека једне године од почетка примене чл. 265-271. овог закона организација не почне да уступа или да нуди уступање права на музичким делима за онлине коришћење за територију више држава, или не омогући да је друга организација заступа у ту сврху, носиоци права који су поверили своја права на музичким делима тој организацији за онлајн коришћење могу да повуку та права за сврху уступања за територију више држава без обавезе повлачења тих права за територију Републике Србије. У том случају, носиоци права могу уступати своја права за територију више држава на индивидуалан начин или преко друге организације која испуњава законске услове за то.

2.11.9. Изузетак за онлајн права на музичким делима у радио и телевизијским програмима

Члан 273.

Одредбе чл. 265-272. овог закона не примењују се на организације које, на основу добровољног обједињавања потребних права и у складу са правилима конкуренције из чл. 101. и 102. Споразума о функционисању Европске уније, уступају права на онлајн коришћење музичких дела за територију више држава која су потребна емитерима за јавно саопштавање и чињење доступним јавности њихових радио или телевизијских програма истовремено са њиховим примарним емитовањем или после њега, као и за јавно саопштавање и чињење доступним јавности било ког онлајн садржаја који су емитери

произвели, или који је произведен за њих, укључујући и најаве програма, а који претходи или прати примарно емитовање њихових радио или телевизијских програма.

2.12. МЕРЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОДРЕДБИ О КОЛЕКТИВНОМ ОСТВАРИВАЊУ АУТОРСКОГ И СРОДНИХ ПРАВА

2.12.1. Поступак приговора

Члан 274.

Организација има обавезу да својим члановима и другим организацијама у чије име колективно остварује ауторско и сродна права на основу уговора о заступању учини доступним делотворне и брзе поступке за решавање њихових приговора, посебно у вези са овлашћењем за колективно остваривање права и отказом или повлачењем права, условима за чланство, прикупљањем прихода намењених носиоцима права, одбицима и расподелом.

Организација је дужна да у писаном облику одговори на приговоре из става 1. овог члана. У случају одбијања приговора организација мора да пружи образложење.

2.12.2. Поступци алтернативног решавања спорова

Члан 275.

Спор између организација, њихових чланова, носилаца права, као и спор између организација и корисника око њиховог међусобног односа, а посебно око услова давања одобрења за кориштење или повреду уговора, може бити изнесен пред арбитражу у складу с прописима о арбитражи или пред надлежни суд у складу са законом који уређује парнични поступак.

Пред арбитражумогу бити изнети спорови домаће организације која уступа или нуди уступање онлајн права на музичким делима за територију више држава:

- 1) са стварним или потенцијалним пружаоцем онлајн услуга у вези са применом чл. 245, 266-268. овог закона;
- 2) са једним или више носилаца права у вези са применом чл. 266-272. овог закона;
- 3) са другом организацијом у вези са применом чланова 266-271. овог закона.

2.12.3. Заштита личних података

Члан 276.

На обраду података о личности, која се врши током поступка, колективног остваривања ауторског и сродних права, примењује се закон који уређује заштиту података о личности.

VI ЕВИДЕНЦИЈА АУТОРСКИХ ДЕЛА И ПРЕДМЕТА СРОДНИХ ПРАВА

Члан 277.

Ради обезбеђења доказа носиоци ауторског и сродних права могу да депонују примерке својих дела и предмета сродних права код надлежног органа.

Примерци дела и предмета сродних права који се депонују морају бити у форми писаног документа (рукопис, штампани текст, музичка партитура), звучног, визуелног или аудиовизуелног записа или у дигиталној форми.

Надлежни орган води евиденцију ауторских дела и предмета сродних права.

Носилац ауторског и сродних права дужан је да приликом депоновања и уношења у евиденцију ауторског дела или предмета заштите сродног права да истинити и потпун податак о свом ауторском делу и предмету заштите сродног права.

Подаци у евиденцији сматрају се истинитим док се супротно не докаже.

Савесно лице које је повредило туђе ауторско или сродно право уздајући се у тачност података у евиденцији не одговара за накнаду штете због повреде тог права.

Уношење у евиденцију и депоновање примерака ауторских дела и предмета сродних права ни на који начин не утиче на настанак и трајање права која су утврђена овим законом.

Садржај евиденције из става 3. овог члана и услове које треба да испуњавају примерци дела и предмета сродних права који се депонују уређују се посебним прописом.

Члан 278.

За уношење у евиденцију и депоновање примерака ауторских дела и предмета сродних права плаћа се прописана такса.

VII ЗАШТИТА АУТОРСКОГ И СРОДНИХ ПРАВА

Члан 279.

Повреду ауторског или сродног права представља неовлашћено вршење било које радње која је обухваћена искључивим правима носиоца ауторског или сродног права, неплаћање накнаде прописане овим законом или уговором, као и неизвршавање других обавеза према носиоцу ауторског или сродног права, прописаних овим законом.

Члан 280.

Тужбу због повреде ауторског или сродног права или постојања озбиљне претње да ће право бити повређено може да поднесе аутор, односно носилац ауторског права, интерпретатор, произвођач фонограма, произвођач аудиовизуелног дела, произвођач емисије, произвођач базе података, стицалац искључивих ауторских или сродноправних овлашћења, као и организација за колективно остваривање ауторског и сродних права.

Стицалац искључивих овлашћења на ауторско и сродна права може да поднесе тужбу због повреде ауторског или сродног права у обиму у коме је на основу закона или уговора стекао право на искоришћавање, уколико другачије није предвиђено уговором о уступању права.

Тужба из става 1. овог члана може да се поднесе против сваког лица које врши повреду права у смислу чл. 279. и 284. овог закона.

Члан 281.

У случају повреде ауторског или сродног права или озбиљне претње да ће право бити повређено тужилац може тужбом да захтева нарочито:

- 1) утврђење повреде права или озбиљне претње да ће право бити повређено;
- 2) забрану радњи којима се повређује право или радњи које представљају озбиљну претњу да ће право бити повређено, као и забрану понављања таквих или сличних радњи под претњом плаћања примереног новчаног износа тужиоцу;
- 3) накнаду имовинске, као и неимовинске штете;

4) искључење из промета, одузимање или уништење, или преиначење без било какве накнаде, предмета којима је извршена повреда права, укључујући и примерке предмета заштите, њихове амбалаже, матрице, негативе и слично;

5) забрану отуђења, одузимање или уништење, без било какве накнаде, материјала и предмета који су претежно употребљени у стварању или производњи предмета којима се повређује право;

6) објављивање пресуде о трошку туженог;

7) давање података о трећим лицима која су учествовала у повреди права.

Ако суд утврди да је повреда права учињена, тужбом се против лица чије су услуге коришћене при повреди права (посредник) може захтевати забрана понављања радњи којима се право повређује или њима сличних радњи под претњом плаћања примереног новчаног износа тужиоцу.

Одредба става 1. тачка 4) овог члана не односи се на:

1) грађевински реализована дела архитектуре;

2) раздвојиве делове предмета којим је извршена повреда права, ако производња тих делова и њихово стављање у промет нису противзаконити.

При разматрању тужбених захтева из става 1. тач. 4) и 5) овог члана, суд узима у обзир сразмеру између озбиљности повреде права и тужбеног захтева, као и интересе трећих лица.

Суд ће, у границама тужбеног захтева из става 1. тачка 6) овог члана, одлучити у ком средству јавног саопштавања ће бити објављена пресуда. Ако суд одлучи да се објави само део пресуде, одредиће да се објави изрека и према потреби онај део пресуде из ког је видљиво о каквој се повреди ради и ко је извршио повреду.

Уместо захтева за уништење или преиначење предмета којима је извршена повреда права тужилац може захтевати да му се предају ти предмети.

Члан 282.

При одређивању висине накнаде штете ако је учинилац повреде знао или могао да зна да чини повреду права суд ће узети у обзир све околности конкретног случаја, као што су негативне економске последице које трпи оштећени, укључујући изгубљену добит, добит коју је штетник остварио повредом права и, у одговарајућим случајевима, околности које немају економски карактер, као што је неимовинска штета.

Суд може уместо накнаде штете из става 1. овог члана, када околности случаја то оправдавају, да досуди оштећеном паушалну накнаду која не може бити нижа од уобичајене накнаде коју би примио за конкретни облик коришћења предмета заштите, да је то коришћење било законито.

Члан 283.

Независно од одредбе члана 11. став 2. овог закона, ако је име тужиоца назначено на примерку или другом облику материјализације ауторског дела, односно предмета сродног права, он ће се сматрати носиоцем ауторског права на том делу, односно сродног права на том предмету заштите, док се не докаже друкчије.

Поступак по тужби због повреде ауторског и сродних права је хитан.

Члан 284.

Поред случајева предвиђених одредбом члана 279. овог закона, повреду права представља и:

1) искоришћавање било ког предмета заштите уз употребу неовлашћено умножених примерака тог предмета заштите, односно на основу неовлашћене емисије;

2) држање у комерцијалне сврхе примерака ауторског дела или предмета сродног права, ако држалац зна или има основа да зна да је реч о неовлашћено произведеном примерку;

3) производња, увоз, стављање у промет, продаја, закуп, рекламирање у сврху продаје и закупа, поседовање у комерцијалне сврхе уређаја, производа или компоненти, или пружање услуга које су промовисане, рекламиране или продаване са циљем уклањања или заобилажења било које ефикасне технолошке мере, односно које имају делимичну комерцијалну употребу или сврху али које се користе и за уклањање или заобилажење ефикасних технолошких мера, као и оних које су примарно дизајниране, произведене, прилагођене или приказане у циљу омогућавања или олакшавања уклањања или заобилажења ефикасних технолошких мера;

4) заобилажење било које ефикасне технолошке мере или пружање или рекламирање услуге којом се то омогућава или олакшава;

5) уклањање или измена електронске информације о правима, или стављање у промет, увоз, емитовање или на други начин јавно саопштавање ауторског дела или предмета сродноправне заштите са којег је електронска информација о правима неовлашћено уклоњена или измењена, а да при том починилац зна или има основа да зна да тиме подстиче, омогућује, олакшава или прикрива повреду ауторског права или сродног права.

Израз „технолошке мере” у смислу става 1. овог члана, означава сваку технологију, уређај или део који је конструисан да током своје наменске употребе онемогући или ограничи радње у вези са ауторским делом или предметом заштите сродног права, за које носилац ауторског или сродног права није дао сагласност. Технолошке мере сматрају се ефикасним када носиоци права из овог закона коришћење својих ауторских дела или предмета сродних права ограничавају путем контроле приступа или путем заштитног поступка као што су енкрипција, деформација или друга трансформација ауторског дела или предмета сродног права или путем механизма за контролу умножавања којима се постиже циљ заштите.

Израз „информација о правима” у смислу става 1. овог члана, означава сваку информацију која потиче од носиоца права и која идентификује ауторско дело или предмет сродноправне заштите, аутора, односно носиоца права, или информацију о условима коришћења дела или предмета сродноправне заштите, или било који број или шифру која представља такву информацију.

Члан 285.

Носилац права који користи технолошке мере према одредбама овог закона дужан је да лицима која на основу чл. 51, 54, 55, 59. и 65. овог закона о ограничењима ауторског права имају законити приступ примерку дела и предмету сродног права, на њихов захтев, у најкраћем могућем року, омогући да остваре садржајна ограничења права, изменом или отклањањем технолошких мера или на други начин.

Одредба става 1. овог члана не примењује се на дела или друге предмете заштите који су учињени доступним јавности на основу договорених уговорних услова на начин који омогућава припадницима јавности да им приступе са места и у време које сами одаберу.

Носилац права, увозник или друго лице које је применило технолошке мере или које има овлашћење да их отклони мора на сваком примерку дела или предмета сродног права,

израђеном или увезеном у комерцијалне сврхе, јасно и видљиво да назначи употребу технолошких мера према одредбама овог закона и да наведе:

- 1) податке о употребљеној технолошкој мери и њеним учинцима;
- 2) своје име, односно назив и контакт адресу за омогућавање ефикасног остваривања садржајног ограничења права из става 1. овог члана.

Ако носилац права не поступи у складу са одредбом става 1. овог члана, тврдећи да не постоје услови под којима је дозвољено искоришћавање дела, односно примерка сродног права на основу одредби о ограничењима ауторског и сродних права који су прописани одредбама овог закона, лице које хоће да оствари садржајна ограничења права може да поднесе тужбу против носиоца права и да захтева приступ ауторском делу, односно предмету сродног права и коришћење у складу са одредбама овог закона које се односе на ограничења ауторског права.

Члан 286.

Ауторско право и право интерпретатора не могу бити предмет принудног извршења. Предмет принудног извршења могу бити само одређена имовинска потраживања која произлазе из права из става 1. овог члана.

Недовршена дела и необјављени рукописи не могу бити предмет принудног извршења.

Члан 287.

На предлог лица које учини вероватним да је његово ауторско или сродно право повређено, или да ће бити повређено, суд може одредити привремену меру:

- 1) одузимања или искључења из промета предмета којим се повређује право;
- 2) одузимања или забране отуђења материјала и предмета претежно употребљених у стварању предмета којима се повређује право, односно претежно намењених стварању или производњи производа којима се повређује право;
- 3) забране предузимања радњи којима се врши повреда права или које представљају озбиљну претњу да ће право бити повређено.

Привремена мера из става 1. тачка 3) овог члана може под истим условима да се одреди и против посредника чије услуге је користило треће лице које вређа ауторско или сродно право.

На предлог лица које учини вероватним да је његово ауторско или сродно право повређено или да ће бити повређено на комерцијалној основи и које учини вероватним постојање околности које би угрозиле накнаде штете, суд може поред привремених мера из става 1. овог члана, одредити и привремену меру:

- 1) заплене покретне и непокретне имовине лица против кога се предлаже одређивање привремене мере;
- 2) забране исплате новчаних средстава са рачуна лица против кога се предлаже привремена мера.

Ради одређивања привремене мере из става 3. овог члана суд може да наложи достављање банкарских, финансијских, пословних или других битних докумената и података или да наложи да се омогући приступ тим документима и подацима.

Лице коме је издата забрана из става 1. тач. 2) и 3) и става 3. тачка 2) овог члана, као и налог из става 4. овог члана, а које не поступи по забрани, односно налогу, казниће се у складу са одговарајућим одредбама закона којим се уређује поступак извршења и обезбеђења.

Суд може да одреди привремену меру одмах по пријему предлога за одређивање привремене мере и без претходног изјашњења противне странке, а нарочито ако постоји опасност да због одлагања предлагач претрпи ненадокнадиву штету.

Решење којим је одређена привремена мера, у случају из става б. овог члана, доставиће се странкама у поступку без одлагања, а најкасније по спровођењу мере.

Члан 288.

Када је привремена мера одређена пре покретања парничног или другог поступка, тужба, односно предлог за покретање другог поступка ради оправдања привремене мере мора се поднети у року од 30 дана од дана доношења решења о одређивању привремене мере.

Ако тужба не буде поднета у року из става 1. овог члана, односно ако не буде покренут други поступак ради оправдања привремене мере, суд ће на предлог лица против кога је привремена мера одређена обуставити поступак и укинути спроведене радње.

Ако је привремена мера одређена без изјашњења противне странке у случају из члана 287. став б. овог закона, суд ће у разумном року омогућити противној странци, на њен предлог, да се изјасни о привременој мери, након чега може обуставити поступак и укинути спроведене радње или изменити одређену меру.

Ако поступак буде обустављен и спроведене радње буду укинуте у складу са овим чланом или ако суд утврди да повреда права није учињена или да није постојала озбиљна претња да ће право бити повређено, лице против кога је одређена привремена мера има право на накнаду штете која му је нанета привременом мером.

Суд може условити одређивање привремене мере полагањем одговарајућег износа као средства обезбеђења у случају штете из става 4. овог члана.

Члан 289.

Када се једна странка у парничном поступку позива на доказ довољан да подржи њене наводе и тврдње, а који се налази у поседу друге странке, или под њеном контролом, суд ће другу странку позвати да достави поменути доказ, под условом да поверљиве информације буду заштићене.

Под условима из става 1. овог члана, у случају да је право повређено на комерцијалној основи, суд ће, на предлог једне странке у поступку, позвати другу странку да достави банкарске, финансијске и пословне документе који се налазе у њеном поседу, или под њеном контролом, под условом да поверљиве информације буду заштићене.

Члан 290.

На предлог лица које учини вероватним да је његово ауторско или сродно право повређено, или да ће бити повређено, суд може у току, као и пре покретања парнице, одредити обезбеђење доказа, под условом да поверљиве информације буду заштићене.

Обезбеђењем доказа у смислу овог закона сматра се:

1) узимање детаљног описа предмета којима се повређује право, са или без узимања узорака тих предмета;

2) одузимање предмета или дела предмета којима се повређује право, а ако је то оправдано, и одузимање средстава претежно употребљених у стварању или стављању у промет таквих предмета, као и докумената који се односе на наведено.

Када је обезбеђење доказа одређено пре покретања парничног поступка тужба се мора поднети у року од 30 дана од дана доношења решења о одређивању обезбеђења.

Лицу од кога се докази прикупљају, судско решење о одређивању мере обезбеђења доказа биће уручено у тренутку прикупљања доказа, а одсутном лицу чим то постане могуће.

Члан 291.

Суд може одредити обезбеђење доказа одмах по пријему предлога за обезбеђење доказа и без изјашњења противне странке, а нарочито ако постоји опасност да због одлагања предлагач претрпи ненадокнадиву штету, или ако постоји очигледан ризик да ће доказ бити уништен.

Решење којим је одређено обезбеђење доказа, у случају из става 1. овог члана, доставиће се странкама у поступку без одлагања, а најкасније по спровођењу мере обезбеђења доказа.

Ако тужба не буде поднета у року из члана 290. став 3. овог закона суд ће на предлог лица од кога се докази прибављају обуставити поступак и укинути спроведене радње.

Ако је обезбеђење доказа одређено без изјашњења противне странке суд ће у разумном року омогућити тој странци, на њен предлог, да се изјасни о решењу о обезбеђењу доказа, након чега може обуставити поступак и укинути спроведене радње или изменити одређено обезбеђење доказа.

Ако поступак буде обустављен и спроведене радње буду укинуте, или ако суд утврди да повреда права није учињена, или да није постојала озбиљна претња да ће право бити повређено, противна странка има право на накнаду штете која јој је нанета обезбеђењем доказа.

Суд може условити одређивање обезбеђења доказа полагањем одговарајућег новчаног износа као средства обезбеђења у случају настанка штете из става 5. овог члана.

Ст. 1, 4. и 6. овог члана примењују се и на трећа лица од којих се докази прибављају.

Члан 292.

Суд може, на оправдан и сразмеран захтев лица чије је право повређено, да нареди лицу које је извршило повреду ауторског или сродног права да пружи информације о трећим лицима која су учествовала у повреди ауторског или сродног права и о њиховим дистрибутивним каналима, или да преда документе који су у вези са повредом права.

Достављање информација из става 1. овог члана суд може наредити и другом лицу:

1) код кога је пронађена роба којом се повређује ауторско или сродно право на комерцијалној основи;

2) које на комерцијалној основи користи услуге којима се повређује ауторско или сродно право;

3) за које је утврђено да на комерцијалној основи пружа услуге које се користе у активностима којима се повређује ауторско или сродно право;

4) које је од стране лица из тач. 1), 2) или 3) овог става наведено као лице укључено у производњу или дистрибуцију роба или пружање услуга којима се повређује ауторско или сродно право.

Под информацијама из става 1. овог члана сматрају се нарочито:

1) подаци о произвођачима, дистрибутерима, добављачима и другим лицима која су претходно била укључена у производњу или дистрибуцију робе или пружање услуга, као и о продавцима којима је роба намењена;

2) подаци о количинама произведене, испоручене или наручене робе или услуга, као и о ценама оствареним за такву робу или услуге.

Ако лица из ст. 1. и 2. овог члана из неоправданих разлога не поступи по налогу суда и не доставе тражене информације одговараће за штету која на тај начин настане.

Одредбе овог члана не искључују:

- 1) право да се лицу чије је право повређено пружи потпуније информације;
- 2) коришћење у грађанским и кривичним поступцима информација достављених у складу са овим чланом;
- 3) право да се одбије давање информација из разлога из којих се према одредбама закона којим се уређује парнични поступак, може ускратити сведочење;
- 4) примену одредаба о одговорности за злоупотребу добијених информација и одредаба којима се уређује заштита података о личности.

Члан 293.

У случају спора за утврђење права издавача, односно лица које је објавило дело чији аутор није познат, у смислу члана 15. овог закона суд је дужан да обезбеди да се анонимност аутора сачува.

Члан 294.

На поступак по тужби, предлогу за одређивање привремене мере, правном леку и предлогу за обезбеђење доказа сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређује парнични поступак и закона којим се уређује поступак извршења и обезбеђења.

На питања у вези са накнадом штете сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређују облигациони односи.

Спорови из ауторског и сродних права не сматрају се споровима мале вредности.

Ревизија је увек дозвољена у споровима због повреде ауторског и сродних права када се не односе на имовинско-правни захтев.

Члан 295.

Одредбе овог закона којима се уређује заштита рачунарских програма не утичу на примену других прописа који уређују заштиту патента, жига, дизајна, топографије полупроводничких производа, пословне тајне, као и нелојалну конкуренцију.

Одредбе овог закона о заштити база података немају утицаја на ауторско право, сродна права или било које друго право или обавезу која постоји на подацима, делима, или другим материјалима који су садржани у базама података, нити утичу на патент, жиг, индустријски дизајн, заштиту националног блага, односно културних добара, законе о рестриктивној пракси и нелојалној конкуренцији, заштити података и приватности, приступу јавним документима и уговорном праву.

Одредбе овог закона којима се уређује суспензија ауторског права у сврху коришћења дела чији аутор није познат нема утицаја на примену других прописа који уређују заштиту патента, жига, дизајна, топографије полупроводничких производа, изгледа слова, условног приступа, приступа каблу за услуге емитовања, заштиту националног блага, ограниченог поступања и нелојалну конкуренцију, пословне тајне, сигурности, поверљивости података и приватности, приступа јавним документима, уговорног права, као и правила о слободи штампе и изражавања у медијима.

VIII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 296.

Казниће се за привредни преступ новчаном казном у износу од 100.000 до 3.000.000 динара привредно друштво или друго правно лице које:

1) неовлашћено објави, забележи, умножи или јавно саопшти на било који начин, у целини или делимично, ауторско дело, интерпретацију, фонограм, видеограм, емисију или базу података, или стави у промет или да у закуп или у комерцијалне сврхе држи неовлашћено умножене или неовлашћено стављене у промет примерке ауторског дела, интерпретације, фонограма, аудиовизуелног дела емисије или базе података (чл. 18, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 137, 150, 162, 167. и 172.);

2) у циљу прибављања имовинске користи за себе или другог противправно стави у промет или да у закуп примерке из става 1. овог члана, за које зна да су неовлашћено објављени, забележени или умножени (чл. 18, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 137, 150, 162, 167. и 172.);

3) произведе, увезе, стави у промет, прода, да у закуп, рекламира у сврху продаје и закупа, поседује у комерцијалне сврхе, уређаје, производе или компоненте или пружа услуге које су промовисане, рекламиране или продаване са циљем уклањања или заобилажења било које ефикасне технолошке мере, односно које имају делимичну комерцијалну употребу или сврху али које се користе и за уклањање или заобилажење ефикасних технолошких мера, као и оних које су примарно дизајниране, произведене, прилагођене или приказане у циљу омогућавања или олакшавања уклањања или заобилажења ефикасних технолошких мера (члан 284. став 1. тачка 3);

4) заобилази било коју ефикасну технолошку меру или пружа или рекламира услуге којима се то омогућава или олакшава (члан 284. став 1. тачка 4);

5) уклони или измени електронску информацију о правима, или стави у промет, увезе, емитује или на други начин јавно саопшти ауторско дело или предмет сродноправне заштите са којег је електронска информација о правима неовлашћено уклоњена или измењена, и при том зна или има основа да зна да тиме подстиче, омогућује, олакшава или прикрива повреду ауторског права или сродног права (члан 284. став 1. тачка 5);

6) у својству власника грађевине изврши одређене измене на грађевини која представља материјализовани примерак дела архитектуре, а прераду дела није прво понудило аутору дела (члан 40.);

7) обавља послове колективног остваривања ауторског, односно сродних права без дозволе надлежног органа (члан 199. став 1.).

Предмети извршења привредних преступа и предмети који су били употребљени за извршење привредног преступа из става 1. овог члана биће одузети, а предмети извршења привредних преступа биће и уништени.

Пресуда којом је учиниоцу изречена казна за привредни преступ из става 1. овог члана јавно се објављује.

Члан 297.

За радње из члана 296. став 1. тач. 1)-5) овог закона казниће се за прекршај предузетник новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара.

За радњу из члана 296. став 1. тачка б) овог закона казниће се за прекршај физичко лице новчаном казном у износу од 10.000 до 50.000 динара.

Предмети извршења прекршаја и предмети који су били употребљени за извршење прекршаја из ст. 1. и 2. овог члана биће одузети, а предмети извршења прекршаја биће и уништени.

Члан 298.

Казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 до 1.000.000 динара привредно друштво или друго правно лице које:

1) без навођења имена аутора или интерпретатора или под другим именом у целини или делимично објави, изведе, представи, пренесе извођење или представљање или емитује туђе ауторско дело или искористи туђу интерпретацију (члан 17. и члан 135. став 1. тачка 2) овог закона);

2) без дозволе аутора измени или преради туђе ауторско дело или туђу снимљену интерпретацију (чл. 19. и 33. и члан 135. став 1. тачка 3) овог закона);

3) у својству професионалног трговца уметничким делима (продајни салони, уметничке галерије, аукцијске куће и сл.) у року од 30 дана од дана продаје оригинала дела ликовне уметности, не обавести аутора дела о називу, односно имену и адреси продавца, посредника и купца његовог дела, и о цени по којој је дело продато и не плати аутору износ накнаде од продајне цене дела (члан 37. ст. 1, 4, 5, 6, 7. и 9. овог закона);

4) приликом уношења у евиденцију и депоновања код надлежног органа, ауторског дела или предмета заштите сродног права да неистинити или прикрије прави податак о свом ауторском делу или предмету заштите сродног права (члан 277. став 4. овог закона);

5) у својству издавача прода непродате примерке дела као стару хартију, а да их није претходно понудио аутору, односно његовом наследнику да их откупи (члан 101. овог закона);

б) лицима која на основу одредби овог закона о ограничењима ауторског права имају законити приступ примерку ауторског дела или предмета сродног права, не омогући да остваре садржајна ограничења права, изменом или отклањањем технолошких мера или на други начин (члан 285. став 1. овог закона);

7) на примерку ауторског дела или предмета сродног права израђеном или увезеном у комерцијалне сврхе, не означи јасно и видљиво употребу технолошких мера (члан 284. став 3. овог закона);

8) не води електронску евиденцију емитовања и реемитовања ауторских дела и предмета сродних права (члан 253. став 1. овог закона);

9) организацији не достави или не достави у прописаном року, податке о називу предмета заштите, учесталости и обиму искоришћавања, као и о другим околностима које су релевантне за обрачун и расподелу накнаде која се према тарифи плаћа (члан 47. и члан 252. ст. 1, 5, и 6. овог закона);

За радње из става 1. овог члана, казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 10.000 до 100.000 динара и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу.

За радње из става 1. овог члана, казниће се предузетник новчаном казном у износу од 10.000 до 200.000 динара.

За радње из става 1. тач. 4) и 5) овог члана, казниће се и физичко лице новчаном казном у износу од 10.000 до 150.000 динара.

Новчаном казном у износу од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које у року од 30 дана од дана продаје оригинала дела ликовне уметности, не обавести аутора дела о називу, односно имену и адреси продавца, посредника и купца

његовог дела и о цени по којој је дело продато и не плати аутору износ накнаде од продајне цене дела (члан 37. ст. 1, 4, 5, 6, 7. и 9. овог закона).

Казнене одредбе које се односе на организације за колективно остваривање права

Члан 299.

Казниће се за прекршај организација за колективно остваривање права новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара уколико:

1) одбије да прими у чланство носиоце права и субјекте који их заступају, укључујући друге организације и удружења носилаца права, уколико се утврди да су они испуњавали услове за чланство (члан 233. став 1. овог закона);

2) не омогући својим члановима да са њом комуницирају електронским путем (члан 233. став 5. овог закона);

3) носиоце права, пре закључења уговора, не обавести о њиховим правима (члан 237. овог закона);

4) на својој интернет страници не учини доступним податке из члана 239. овог закона;

5) носиоцима права не учини доступним податке о расподели (члан 240. овог закона);

6) књиговодствено не евидентира одвојено на рачунудео прихода који није расподељен носиоцима права, а намењен је расподели (члан 241. став 1. овог закона);

7) не предузме све разумне мере у циљу идентификације и лоцирања носилаца права (члан 244. став 3. овог закона);

8) не обавештава кориснике и заинтересовану јавност о свом репертоару и другим релевантним чињеницима (члан 245. овог закона);

9) не закључи уговор са корисником у смислу члана 246. став 1. овог закона;

10) не одговори корисницима без одлагања на њихове захтеве за закључења уговора о коришћењу њеног репертоара (члан 247. став 1. овог закона) или не омогући корисницима да у том погледу са њом комуницирају електронским путем (члан 247. став 3. овог закона);

11) не испуни своје обавезе према другим иностраним организацијама у смислу члана 248. овог закона;

12) не размењује информације са иностраним организацијама у смислу члана 249. овог закона или не достави информације у смислу члана 250. овог закона;

13) не држи ажурне информације на својој интернет страници у смислу члана 254. овог закона;

14) не обавештава своје чланове о главним елементима уговора, укључујући његово трајање и висину накнаде за услуге овлашћене организације (члан 269. став 2. овог закона);

15) својим члановима и другим организацијама у чије име колективно остварује ауторско и сродна права на основу уговора о заступању не учини доступним делотворне и брзе поступке за решавање њихових приговора (члан 274. овог закона);

16) не расподели носиоцима ауторског, односно сродних права, који су са њом закључили уговор из члана 229. овог закона и носиоцима ауторског и сродних права из члана 235. овог закона, најкасније у року од 9 месеци од краја финансијске године, у складу са планом расподеле, сав приход прикупљен од корисника за предмете заштите коришћене у току претходне календарске године, изузев средстава одређених за покриће оправданих трошкова колективног остваривања ауторског и сродних права (члан 242. став 1. овог закона).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 5.000 до 150.000 динара и одговорно лице у организацији за колективно остваривање права.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примењују се ако је у погледу радње која је означена као прекршај претходно донето коначно решење којим је надлежни орган наложио организацији за колективно остваривање права спровођење мера за отклањање утврђених неправилности, а организација за колективно остваривање права није поступила у складу са тим решењем.

Прекршајни поступак против лица из ст. 1. и 2. овог члана не може се покренути нити водити ако протекну три године од дана када је прекршај учињен.

IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1. Прелазне одредбе

Члан 300.

Аутор, интерпретатор, произвођач фонограма, произвођач аудиовизуелног дела, произвођач емисије, произвођач базе података и издавач чије је трајање права истекло до дана ступања на снагу овог закона не може тражити утврђивање права по овом закону.

Уговори закључени између интерпретатора и произвођача фонограма о уступању права искоришћавања интерпретације снимљене на носач звука који су склопљени пре 1. новембра 2013. године наставиће да производе правно дејство до истека рока заштите из члана 183. став 2. овог закона, осим ако је у уговору другачије одређено.

Члан 301.

Постојеће организације за колективно остваривање ауторског и сродних права које су обављале послове остваривања ових права пре ступања на снагу овог закона, настављају са радом и после ступања на снагу овог закона.

Субјекти из става 1. овог члана дужни су да ускладе своје пословање са одредбама овог закона у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 302.

До ступања на снагу нових тарифа које ће бити донете у поступку и на начин предвиђен овим законом важиће тарифе које буду важиле у моменту ступања на снагу овог закона.

До ступања на снагу нове тарифе за остваривање права на накнаду за јавно саопштавање музичких дела, односно нове тарифе за остваривање права на накнаду за јавно саопштавање интерпретација и фонограма, накнаду за јавно саопштавање музичких дела наплаћиваће организација која остварује права музичких стваралаца у износу од 50% од укупног износа накнаде утврђене тарифом која буде важила у моменту ступања на снагу овог закона, а накнаду за јавно саопштавање интерпретација и фонограма наплаћиваће организација из члана 154. став 1. овог закона, у износу од 50% од укупног износа накнаде утврђене тарифом која буде важила у тренутку ступања на снагу овог закона.

До ступања на снагу тарифе за остваривање права на правичну накнаду која се доноси у поступку и на начин предвиђен овим законом, примењује се тарифа за остваривање права на посебну накнаду донета у складу са Законом о ауторском и сродним правима („Службени гласник Републике Србије”, бр. 104/09, 99/11, 119/12, 29/16 - одлука УС и 66/19), при чему организација за колективно остваривање музичких ауторских права наплаћује износ у

висини од 45% за ауторска права, а организација у складу са уговором из члана 154. овог закона за сродна права део накнаде прописане тарифом у висини од 55%.

2. Дејство потврђивања Споразума о трговинским аспектима права интелектуалне својине

Члан 303.

Потврђивањем Споразума о трговинским аспектима права интелектуалне својине, одредбе овог закона о заштити ауторског права, права интерпретатора, права произвођача фонограма и права произвођача емисија, примењиваће се и на физичка и правна лица која су обухваћена одредбом члана 1. став 3. тог споразума.

Одредбе чл. 16-20, 37. и 38. овог закона примењиваће се на лица која су држављани или имају пребивалиште у држави чланици Светске трговинске организације, само под условом реципроцитета.

3. Дејство пријема Републике Србије у Европску унију

Члан 304.

Од дана приступања Републике Србије Европској унији одредба члана 23. став 3. овог закона примењиваће се и у случају да је власник примерка дела тај примерак легално прибавио у држави чланици Европске уније или Европског економског простора.

Од дана приступања Републике Србије Европској унији одредба члана 174. овог закона примењиваће се и у случају да је власник примерка базе података тај примерак легално прибавио у држави чланици Европске уније или Европског економског простора.

Од дана приступања Републике Србије Европској унији информације из члана 68. став 4. овог закона надлежни орган дужан је да доставља Европској комисији која је овлашћена да их стави на увид јавности путем средишњег места за приступ информацијама на интернету.

Од дана приступања Републике Србије Европској унији почеће да се примењују члан 186. став 2, чл. 188, 228, 232, члан 233. став 2, члан 247. став 4, члан 254. став 1. тачка 10), чл. 265 - 273. и члан 275. овог закона.

4. Примена раније донетих подзаконских аката

Члан 305.

Подзаконски прописи за извршење овог закона биће донети у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења подзаконских прописа предвиђених овим законом примењују се одредбе прописа донетих на основу Закона о ауторском и сродним правима („Службени гласник Републике Србије”, бр. 104/09, 99/11, 119/12, 29/16 - одлука УС и 66/19).

5. Престанак важења прописа

Члан 306.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о ауторском и сродним правима („Службени гласник Републике Србије”, бр. 104/09, 99/11, 119/12, 29/16 - одлука УС и 66/19).

6. Завршна одредба

Члан 307.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.